

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สิงหาคม 2558

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาานิพนธ์
ของ
สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สิงหาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สิงหาคม 2558

สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช. (2558). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ฐาศุภร์ จันประเสริฐ.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2) ศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านของนักเรียนด้วยลักษณะสถานการณ์จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม 3) ศึกษาอำนาจในการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จำนวน 9 แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง .51 ถึง .87 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แต่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน โดยพบในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน โดยพบในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและคุมตนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมในกลุ่มย่อยเพศหญิง และกลุ่มย่อยโรงเรียนประเภทขนาดใหญ่พิเศษ และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน โดยพบในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มนักเรียนที่มารดาการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

3. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน โดยพบในกลุ่มเพศหญิง ทั้งนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

4. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม โดยพบในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน โดยพบในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวกับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

5. ตัวแปรชุดที่ 1 คือ จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวแปรชุดที่ 2 คือ ลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวแปรชุดที่ 3 คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมกันเป็นชุดที่ 4 ทั้งหมด 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 45 และสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 39 และทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 38 โดยพบว่าปริมาณการทำนายชุดที่ 4 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนได้มากกว่าชุดอื่น ๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีปริมาณการทำนายรองลงมาอย่างน้อยร้อยละ 5

6. พฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ร่วมกันสามารถทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 1

PSYCHOSOCIAL FACTORS RELATED TO READING BEHAVIORS AND
CREATIVE THINKING OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

August 2015

Surachai Rungruangkullawaning. (2015). *Psychosocial Factors Related to Reading Behaviors and Creative Thinking of Secondary School Students*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Thesis Advisor Committee: Dr. Thasuk Junprasert.

The purposes of this correlational comparative research were to 1) study the interaction effect between social situational factors and psychological traits and situational-psychological trait related to reading behaviors of Secondary School Students in overall group and biosocial factors group 2) to study the predictive power on reading behaviors by social situational factors and psychological traits and situational-psychological trait in overall group 3) to study the predictive power on Creative Thinking by reading behaviors in overall group and biosocial factors group. The samples consisted of 381 students who study in Secondary School of the Secondary Educational Service Area Bangkok. The research consisted of 9 instruments, which were in the form of summated rating scales. The reliability with alpha coefficients was between .51 - .87. The data were analyzed by three-way analysis of variance and standard multiple regression analysis. The research findings were as follows:

1. There were not the interaction between the needs for achievement, love-oriented rearing practice and attitude toward reading behaviors correlated to reading behaviors but were interaction in two sub- reading behaviors such as 1) reading behaviors that are associated with the class of student and 2) reading behaviors that are not associated with the class of student.

2. There were interaction between the future orientation and self-control, environment that facilitates access to the reading and attitude toward reading behaviors correlated to reading behaviors and one sub-reading behaviors (reading behaviors that are not associated with the class of student) and were not the interaction correlated to one sub-reading behaviors (reading behaviors that are associated with the class of student).

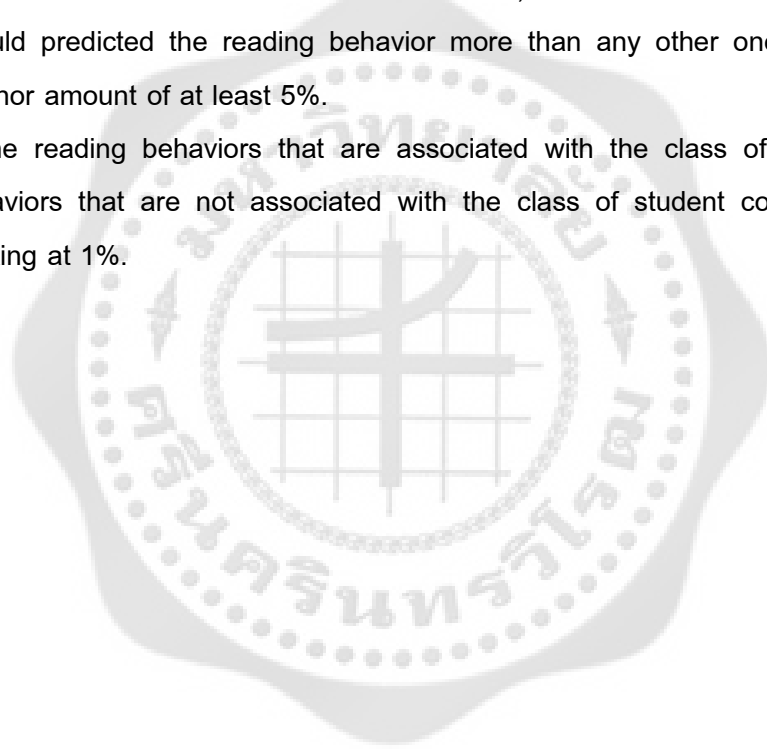
3. There were interaction between emotional intelligence, perception to good model and efficacy of reading ability correlated to reading behaviors and one sub-reading behaviors (reading behaviors that are associated with the class of student) and were not the interaction correlated to one sub-reading behaviors (reading behaviors that are not associated with the class of student).

4. There were interaction between needs for achievement, environment that facilitates access to the reading and efficacy of reading ability correlated to reading

behaviors and one sub-reading behaviors (reading behaviors that are associated with the class of student) and were not the interaction correlated to one sub-reading behaviors (reading behaviors that are not associated with the class of student).

5. In overall group, Independent factors are 1) psychological traits (needs for achievement, the future orientation and self-control, emotional intelligence) 2) social situational factors (love-oriented rearing practice, environment that facilitates access to the reading) 3) situational-psychological trait (attitude toward reading behaviors, efficacy of reading ability correlated to reading behaviors) could predicted the reading behaviors, the reading behaviors that are associated with the class of student, the reading behaviors that are not associated with the class of student at 45%, 39% and 38%. However, the eight variables could predicted the reading behavior more than any other one of the sets are predicting minor amount of at least 5%.

6. The reading behaviors that are associated with the class of student and the reading behaviors that are not associated with the class of student could predicted the creative thinking at 1%.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของ

สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.ฐาศุภร์ จันประเสริฐ)

(ผศ.ดร.ศยามล เอกะกุลานันต์)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ฐาศุภร์ จันประเสริฐ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความตั้งใจในการให้คำแนะนำของที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ดร.ฐาศุภกร จันประเสริฐ ที่กรุณาให้คำปรึกษาที่ดีตั้งแต่เริ่มต้นพัฒนาเค้าโครงปริญญานิพนธ์ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผศ.ดร.ศยามล เอกะกุลานันต์และ ผศ. ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สมก ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผศ. ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สมก อาจารย์ ดร.สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์ และอาจารย์ ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ เพื่อให้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีความสมบูรณ์

ขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จรัล อุ่ณฐิติวัฒน์ ที่ให้คำแนะนำข้อมูลด้านสถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูล ตลอดจนคณาจารย์สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณหัวหน้างานที่มีความเข้าใจ เห็นใจ ให้ความช่วยเหลือ และที่สำคัญคือให้โอกาสในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณพรพรรณ บัวทอง เพื่อนร่วมรุ่น 9 ภาคนอกเวลาราชการ สาขาวิชาการ วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นท่านอื่น ๆ เช่น คุณสุริดา พานิชกิจโกศล คุณจิราภรณ์ ประเสริฐหล้า

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนการศึกษา ผู้วิจัยมาตลอดทั้งชีวิต และขอบคุณกำลังใจจากครอบครัวของผู้วิจัยทุกคนที่เป็นส่วนสำคัญทำให้ ผู้วิจัยมุ่งมั่นทำปริญญานิพนธ์อย่างเต็มที่

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศเป็น อาจารย์บาปชาคูณแต่ “ครูโอ๊ะ” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี

สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวณิช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
พฤติกรรมรักการอ่าน ความหมายและการวัด.....	7
แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล.....	13
ลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	15
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	15
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	17
การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	21
จิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	25
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	25
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	27
ปรีชาเชิงอารมณ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	29
จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	34
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	34
การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน.....	38
ลักษณะชีวสังคมของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	49
เพศกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	50
ขนาดของโรงเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	50
ระดับชั้นกับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	50
ระดับการศึกษาของบิดามารดากับพฤติกรรมรักการอ่าน.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
พฤติกรรมรักการอ่านกับความคิดสร้างสรรค์.....	51
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา.....	57
นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	62
สมมติฐานในการวิจัย.....	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	82
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน.....	88
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน แตกต่างกัน.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่าน ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน.....	109
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่าน ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึง แหล่งการอ่าน และมีการรับรู้ความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน.....	118
ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรม รักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน โดยใช้ปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนาย.....	123
ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนาย ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยใช้ตัวแปร พฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน เป็นตัวทำนาย.....	128
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน.....	132
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1.....	132
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2.....	135
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3.....	138
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 4.....	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 5.....	143
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 6.....	148
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	150
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ.....	150
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	151
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	161
ภาคผนวก ก	162
ภาคผนวก ข	195
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	223

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปลักษณะเหมือนและความแตกต่างของประเภทของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	11
2 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน.....	68
3 ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	82
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา.....	84
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ก) ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ข) และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม.....	89
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ก) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (ข) และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม.....	97
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ (ก) ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (ข) และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม.....	110
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่าน ด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ก) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (ข) และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม.....	119

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	คำร้อยละการทำนาย ตัวทำนายต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปรที่มีต่อพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	124
10	คำร้อยละการทำนาย ตัวทำนายต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	129
11	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม.....	163
12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	164
13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	164
14	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มรวม.....	165
15	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	165

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	166
17	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ.....	166
18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	167
19	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	167
20	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มที่การศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	168
21	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มที่การศึกษา ของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	168
22	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและ ควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ...	169

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	169
24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	170
25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถ ในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	170
26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถ ในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	171
27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถ ในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	171
28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ.....	172
29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง.....	172
30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	173

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มที่การศึกษาของบิดาท่ำกว่าปริญญาตรี.....	173
32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มที่การศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	174
33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	174
34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง.....	175
35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ.....	175
36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	176
37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านด้านรวมตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มเพศหญิง.....	176
38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านด้านรวมตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	177

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ด้านรวมตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	177
40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ด้านรวมตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่บิตาระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป.....	178
41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	178
42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ด้านรวม ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่บิตาระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป.....	179
43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ.....	179
44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่ม นักเรียนเพศชาย.....	180
45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่ม นักเรียนเพศหญิง.....	180
46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ.....	181

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	181
48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	182
49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	182
50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาปริญญาตรีขึ้นไป.....	183
51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	183
52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	184
53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	184

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาปริญญาตรีขึ้นไป.....	185
55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มรวม.....	185
56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย.....	186
57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	186
58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี	187
59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	187
60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มรวม.....	188
61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย....	188

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	189
63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.....	189
64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	190
65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี.....	190
66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	191
67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง.....	191
68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย....	192

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	192
70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านโดยรวม ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	193
71 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	193
72 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก..	194
73 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับชั้นเรียน ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง...	194

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model).....	14
2 การแสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ.....	22
3 แสดงการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบ 3 ประการ.....	38
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	61
5 ผลปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 1.....	133
6 ผลปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 2.....	136
7 ผลปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 3.....	140
8 ผลปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 4.....	143
9 ผลการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน) ของนักเรียน โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์.....	144
10 ผลการทำนายความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน) ของนักเรียน.....	149

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันสังคมโลกเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยี มีความรู้สารสนเทศในสาขาต่างๆเกิดขึ้นอย่างมากมาย มีทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดีปะปนกัน ดังนั้นมนุษย์เราจะต้องอ่านให้มากขึ้น อ่านให้ไวขึ้น จะต้องพัฒนาการอ่านของตนเองให้รวดเร็วให้รู้จักเลือกอ่าน คัดสรรข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์ในการอ่านช่วยได้ มนุษย์ในยุคนี้จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าวิจัยหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตให้ประสบผลสำเร็จ

การอ่านเปรียบเสมือนวัคซีนป้องกันความไม่รู้ ความโง่เขลาของมนุษย์ ป้องกันการถูกเอาเปรียบจากบุคคลอื่นในสังคม ตลอดจนไม่ถูกตัดรอนสิทธิทางสังคมต่างๆทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งในทางตรงกันข้ามกับผู้ที่ไม่รู้หนังสือ ไม่สนใจการอ่าน ไม่มีการติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นในโลก บุคคลเหล่านี้มักตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพถูกหลอกลวงได้ง่าย หรือถูกเอารัดเอาเปรียบทางสังคมอยู่เสมอขาดความคุ้มกันต่อเองเนื่องจากความไม่รู้อันเกิดจากการไม่อ่าน ไม่มีการนำเอาความรู้หรือประสบการณ์ของผู้อื่นมาประยุกต์ใช้กับตนเอง ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย เพราะการอ่านช่วยให้คนเรารอบรู้ ฉลาด ทันโลกทันเหตุการณ์และเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังความตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราช ทรงมีพระราชดำรัสในพิธีเปิดงานหนังสือระหว่างชาติและงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2515 ที่ว่า หนังสือเป็นเสมือนคลังความรู้ที่รวบรวมเรื่องราว ความคิดวิพากษ์การทุกด้านทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่านและพากเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือเผยแพร่ไปที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์ที่จะประมาณค่ามิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์ หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทางกาย ทั้งอาชีพ ทั้งการค้นคว้าและในที่สุดความพอใจ (แมนมาส ชวลิต. 2544: 1) ดวงพร พวงเพ็ชร์ (2541: 14-15) กล่าวถึงองค์ประกอบของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านว่าประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 4 ประการคือ 1) การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่าน และหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลาสถานที่ ต้องการอ่านโดยไม่มีเวลาบังคับ พอใจอ่านอย่างไม่มีการสิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์หรือพึ่งพาคนอื่น 2) การอ่านหนังสือหลายประเภท หมายถึง การอ่านหนังสือให้เข้าใจในเรื่องเดิมแต่จากหนังสือหลายเล่ม หรือหลายแหล่ง อ่านเนื้อหาหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวเหตุการณ์บ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมองบันเทิงคดี หรือสารคดีอ่านหลายประเภทของสิ่งพิมพ์เช่น อ่านทั้งจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์

หนังสืออ้างอิง หรือไปพลิว เป็นต้น การอ่านประเภทของสิ่งพิมพ์ก็อ่านจากหลายเล่มหรือหลายฉบับ เพื่อจะได้ทราบความคิดหรือเรื่องเดียวกันแต่จากผู้แต่งหลายคน หรือจากผู้แต่งคนเดียวกันที่มีผลงานในเรื่องเดียวกันมากกว่า 1 ชิ้น รวมทั้งมีการอ่านจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุด อ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้านซื้อจากร้านหรือแผงหนังสือ 3) การอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง การเลือกอ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน กล่อมเกลาจิตใจ พัฒนาอารมณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ เช่น ข่าว สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง รวมทั้งเลือกไม่อ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ไม่มีประโยชน์ รู้จักกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อ่านจับใจความสำคัญได้ 4) การเห็นคุณค่าของการอ่าน หมายถึงการรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการแก้ไขปัญหา รู้ว่าสิ่งที่อ่านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่น อ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิงหรือจรรโลงใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือสิ่งพิมพ์ การรู้จักดูแลรักษาหนังสือเพื่อให้ใช้ได้ยาวนาน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหามีคุณค่าจะให้ประโยชน์ เช่น ความรู้ ความบันเทิง คติสอนใจ นอกจากนี้จิตกรลดา อารีย์สันติชัย (2547: 21) ได้ให้ความหมายของความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อเรียนรู้เรื่องราว หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิด และวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยแบ่งพฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านออกเป็น 3 ด้านดังนี้ 1) กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้โดยการอ่านจากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 2) เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เพิ่มเติมด้วยการอ่านอยู่เสมอ 3) หมั่นแสวงหาความรู้ แนวคิด และวิธีการใหม่ๆ โดยการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

ปองพล อติเรกสาร อธิการบดีว่า การกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านหนังสือเป็นการลับสมองให้ตื่นตัว พร้อมทั้งจะกลั่นความคิดออกมาไม่ว่าจะเพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจให้มีความสุขทางใจหรือเพื่อต่อยอดทางปัญญา (วิไลพรรณ สมตระกูล. 2546: 23) นอกจากนี้ยังมีอีก 8 เหตุผลของความสำคัญของการอ่าน คือ 1) เปิดโอกาสให้ได้รับรู้สิ่งใหม่ๆ ระหว่างการอ่าน จะได้รับรู้สิ่งใหม่ๆ ข้อมูลใหม่ๆ และหนทางการแก้ปัญหาใหม่ๆ รวมไปถึงวิธีที่จะประสบความสำเร็จตามความต้องการใหม่ๆ ไปด้วย เป็นไปได้ว่าอาจจะค้นพบงานอดิเรกใหม่ๆ อาจจะพบสิ่งที่ชอบจนสามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตก็เป็นได้ เพราะการค้นพบ เริ่มจากการอ่านและทำความเข้าใจกับมันนั่นเอง 2) พัฒนาตัวเอง การอ่านช่วยส่งเสริมในการพัฒนาตนเอง จะเข้าใจสภาพแวดล้อมรอบกาย เข้าใจในหัวข้อที่สนใจมากขึ้น เช่น วิธีสร้างความเชื่อมั่นในตัวเอง, วิธีการเพิ่มความสามารถในการจดจำ, วิธีที่จะวางแผนก่อนจะกระทำการใดๆ ซึ่งการพัฒนาตัวเองเหล่านี้สามารถสร้างได้จากการอ่านบทความดีๆสักเรื่องหนึ่ง 3) เพิ่มพูนความเข้าใจ ยิ่งอ่านมาก ยิ่งเข้าใจมันมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่นอ่านเรื่องจระเข้ และพฤติกรรมของมัน เพื่อที่จะรู้วิธีหลบหลีกจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากมัน หรืออาจจะเข้าไปสัมผัสชีวิตของมันในประสบการณ์จริงได้อย่างปลอดภัยมากขึ้น หากจากการอ่านยังช่วยเพิ่มความเข้าใจในกฎเกณฑ์การใช้ชีวิตเพื่อที่จะปรับเปลี่ยน และดำรงอยู่ในสังคมนั้นๆ ได้ เล่นเกมส์ได้อย่างง่ายดาย เป็นต้น 4) เตรียมตัวก่อนตัดสินใจกระทำ ก่อนที่จะทำอะไรสักอย่าง จะค้นหาวิธีช่วยหรือการแนะนำได้อย่างไร การอ่านเป็น

อีกวิธีที่จะช่วยได้ ในโลกปัจจุบัน การได้อ่านคำแนะนำติชม หรือผลตอบรับจากผู้อื่นจะช่วยในการตัดสินใจในครั้งต่อไป อาจจะทำอาหาร การเล่นเกมกรุก หรือสถานที่ที่ทานาท้องที่ให้อ่านเมนูก่อนสั่งอาหาร อ่านคู่มือการใช้งานก่อนเริ่มเล่นอุปกรณ์ใหม่ ๆ 5) ได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากผู้อื่น ในระหว่างการอ่านจะได้รับรู้ความรู้อะไร และ ประสบการณ์จากผู้อื่น ทำให้ประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น เพราะไม่ต้องก้าวเข้าไปซ้ำความผิดพลาดของผู้อื่น ชีวิตคนเราสั้นเกินไปที่จะยอมทำผิดพลาดซ้ำซาก ยิ่งถ้าค้นพบในสิ่งที่คนอื่นค้นพบแล้ว ในปัจจุบันมีมากกว่า 4,000 คนที่เห็นเศรษฐกิจพันล้าน และมากกว่า 12 ล้านคนที่เป็นเศรษฐีเงินล้าน การที่จะเป็นเช่นนั้น เริ่มต้นจากการเรียนรู้และเข้าใจอดีตของคนเหล่านั้น การอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้มากที่สุด 6) เครื่องมือในการสื่อสาร การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร ผ่านการอ่านสามารถสื่อสารได้ และเข้าใจได้มากขึ้น และแน่นอนว่าจะสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้นด้วย สมมติว่าคนที่ไม่รู้อะไรเลย จะไม่มีข้อมูลมาแบ่งปัน และจะไม่สามารถเข้าใจในเรื่องที่ผู้อื่นกำลังแบ่งปันกันและกัน โดยการอ่านเสมือนการที่สร้างสะพานเชื่อมโยงสู่การสื่อสารอย่างแข็งแรง และเป็นอีกเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมต่อกับผู้อื่นในโลกใบนี้ 7) ติดต่อกับสมอง ระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะนั่งเงียบ ทำให้การเชื่อมต่อข้อมูลไปยังสมองทำได้โดยง่าย นอกจากนี้ในช่วงที่สงบ สมองจะกระจ่างและจดจ่อกับสิ่งที่อ่านทำให้สามารถเข้าใจมุมมองของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี 8) เสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การอ่านนำท่านเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการ แสดงให้เห็นว่าไม่มีสิ่งใดเป็นไปได้ ด้วยการอ่านคุณจะได้พบกับแง่มุมใหม่ๆ ที่อาจจะเคยสัมผัสแต่ไม่ได้รับรู้ หรือการกระทำที่เปลี่ยนไปและได้ผลลัพธ์ที่เปลี่ยนไป หนังสืออยู่เหนือจินตนาการ มันเหมือนโครงการขยายการเชื่อมต่อข้อมูลที่ยิ่งใหญ่ ที่จะสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และคำตอบใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา

จากความสำคัญของการอ่านรัฐบาลจึงประกาศให้ “การอ่าน” เป็นวาระแห่งชาติ นอกจากนี้ทางกรุงเทพมหานครยังได้มีนโยบายส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้โดยมีความร่วมมือจากหน่วยงานและเครือข่ายการทำงานด้านการส่งเสริมการอ่านทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันต่างๆ ที่จะเข้ามาร่วมมือกันผลักดัน ให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครแห่งการอ่านอย่างแท้จริงและยั่งยืน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมการอ่าน โดยจากผลการสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2554) พบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 68.6 ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 68.8 และ 68.4 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมาพบว่า อัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2551 ทั้งผู้ชายและผู้หญิง อัตราการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานของประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาอัตราการอ่านหนังสือตามเขตการปกครองและภาค พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่านอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 77.2 และ 64.1 ตามลำดับ) โดยกรุงเทพมหานคร มีอัตราการอ่านหนังสือสูงที่สุด (ร้อยละ 84.2) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการอ่านหนังสือต่ำสุด (ร้อยละ 63.0) นอกจากนี้ยังพบว่า การอ่านหนังสือของประชากรมีความแตกต่างกันตามวัย กลุ่มวัยเด็กมีอัตราการอ่านหนังสือสูงที่สุดถึงร้อยละ 91.6 รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชน กลุ่มวัยทำงานและต่ำสุด

คือ กลุ่มวัยสูงอายุ (ร้อยละ 78.6 65.7 และ 44.3 ตามลำดับ) และผลที่สำคัญยังพบอีกว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการสำรวจที่ผ่านมา ปี 2554 การอ่านหนังสือของประชากรเกือบทุกกลุ่มวัย มีอัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นจากปี 2551 มีเพียงกลุ่มเยาวชนเท่านั้นที่มีอัตราการอ่านคงที่ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าการอ่านของเยาวชนนั้นไม่เพิ่มขึ้น

ที่ผ่านมาพบว่ามีการศึกษาวิจัยเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการอ่านเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณ ดังเช่น ในงานของวิฑูรย์ รองแย้มศรี (2530) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปราณี รัตนัง (2541) ตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย ดวงพร พวงเพ็ชร (2541) ศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ถาวร บุญผางษ์ (2546) ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี บุญตา นันทะกุล (2546) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จิตรลดา อารีย์สันติชัย (2547) ศึกษาการพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดภูเก็ต ธิดา สุวรรณสาครกุล (2554) การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน พบว่า ตัวแปรทางจิตลักษณะและตัวแปรสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านในลักษณะต่าง ๆ การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่นักเรียนต้องเตรียมความพร้อมเพื่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียน และยังสอดคล้องกับนโยบายที่ส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติด้วย ซึ่งในการศึกษาพฤติกรรมการอ่าน จะสอดคล้องกับการศึกษาในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ที่เป็นสหวิทยาการ โดยสนใจศึกษาทั้งคุณลักษณะทางจิตและคุณลักษณะทางสังคมที่ทำให้เกิดพฤติกรรม โดยแบ่งปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการอ่านออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง 2) จิตลักษณะเดิมของนักเรียน ได้แก่ ปรีชาเชิงอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียน ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน มีการศึกษาว่าพฤติกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ นอกจากนี้ยังให้ความสนใจปัจจัยชีวสังคม ได้แก่ เพศ ขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษาบิดา และระดับการศึกษามารดา ร่วมด้วย ผู้วิจัยคาดว่าการศึกษาวิจัยนี้จะช่วยบ่งชี้ปัจจัยเชิงสาเหตุสำคัญแบบบูรณาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมการอ่านต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน โดยพิจารณาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

2. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม

3. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยพฤติกรรมการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลของการศึกษาเป็นการรวบรวมความรู้ด้านปัจจัยเชิงเหตุทั้งทางด้านลักษณะทางสังคม ลักษณะทางจิต และจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน รวมทั้งยังได้ทราบว่าพฤติกรรมการอ่านเกี่ยวข้องความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างไร

2. องค์ความรู้ที่ได้ทางปัจจัยเชิงสาเหตุสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือวัยใกล้เคียงกันได้โดยมีประสิทธิภาพต่อไป โดยเน้นที่การพัฒนาคุณลักษณะทางจิตประกอบกับการจัดสภาพแวดล้อมลักษณะทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนา

3. องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นพื้นฐานสำหรับการต่อยอดในเชิงวิชาการและการวิจัยต่อไปได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 111 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 121,849 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. 2556)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 เขต 1 จำนวน 381 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มี 3 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์
 - 1.1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
 - 1.1.2 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน
 - 1.1.3 การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง
 - 1.2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร
 - 1.2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2.2 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน
 - 1.2.3 ปรีชาเชิงอารมณ์
 - 1.3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวแปร
 - 1.3.1 เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน
 - 1.3.2 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน
 - 1.4 ลักษณะชีวสังคมของนักเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (ใหญ่พิเศษ/ใหญ่/กลาง/เล็ก) เพศของนักเรียน ระดับชั้น ระดับการศึกษาของบิดาและ ระดับการศึกษาของมารดา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 พฤติกรรมรักการอ่าน ประกอบด้วย
 - 2.1.1 การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน
 - 2.1.2 การอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน
 - 2.2 ความคิดสร้างสรรค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี้นำเอกสารเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการประมวลเพื่อกำหนดตัวแปร ความหมาย วิธีวัดพฤติกรรมรักการอ่าน และแนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคล ส่วนที่ 2 ประมวลปัจจัยเชิงเหตุกับพฤติกรรมรักการอ่าน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือตอนที่ 1 ลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ตอนที่ 2 ลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ตอนที่ 3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ตอนที่ 4 ลักษณะชีวสังคมกับพฤติกรรมรักการอ่าน ส่วนที่ 3 พฤติกรรมรักการอ่านกับความคิดสร้างสรรค์ โดยมีงานเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอ ดังนี้

ส่วนที่ 1 พฤติกรรมรักการอ่านและแนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคล

พฤติกรรมรักการอ่าน ความหมายและการวัด

ความสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน

การอ่านนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การอ่านเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิดและความสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการอ่านไปปรับประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันของตนได้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสารไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์จะต้องเป็นผู้ที่รู้เท่าทันกับข้อมูลข่าวสาร จึงจะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาคมโลกและสิ่งที่สามารถช่วยได้ก็คือการอ่านนั่นเอง

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นความสามารถพิเศษของมนุษย์ด้านหนึ่ง มนุษย์สามารถเข้าใจการสื่อความหมายในสัญลักษณ์ต่างๆ เข้าใจเรื่องราวและแนวคิดจากสิ่งที่ได้จากการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ตลอดจนการแสดงท่าทาง เป็นต้น ซึ่งความสามารถนี้ ล้วนเกิดจากการสัมผัสประสบการณ์ด้วยการอ่านแทบทั้งสิ้น ทั้งนี้ให้ความหมายและคำจำกัดความของคำว่า การอ่านที่คล้ายคลึงกันมากมาย พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “อ่าน ก. ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่าการอ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องออกเสียงเรียก อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจ ดีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง” (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546: 1364)

ครีร์ตัน เจิงกลีนจันทร์ (2536: 4) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิดและจากความคิดที่ได้จากการอ่านผสมผสานกับ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นเครื่องช่วยพิจารณาตัดสินใจนำแนวความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ต่อไป สำหรับ จวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือการเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมายรูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา วาสนา บุญสม (2543: 51) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหมายถึงการพยายามทำความเข้าใจความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร ถ้อยคำ เครื่องหมายต่างๆที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารไปยังผู้อ่านเพื่อให้อ่านเกิดความคิด ความเข้าใจแล้วสามารถนำความคิด ความเข้าใจนั้นๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ส่วนศิริพร ลิ้มตระกูล (2545: 37) ได้ให้ความหมายการอ่านว่า การอ่านมิได้กระทำโดยสายตาจริงๆ การอ่านเป็นกระบวนการความคิดด้วยสมอง สายตาเป็นส่วนขยายของสมองในสายพานถ่ายทอดความหมายไปสู่สมอง ซึ่งสรุปได้ว่า การอ่านอาจไม่จำเป็นต้องมองเห็น แต่สามารถเข้าใจด้วยการสัมผัส เช่นกรณีคนตาบอดอ่านอักษรเบรลล์ เป็นต้น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านคือ กระบวนการค้นหา รับรู้และเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวอักษรและไม่ใช้ตัวอักษร โดยผ่านกระบวนการจับใจความสำคัญและตีความ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาตนเองทั้งทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

การอ่านเป็นพฤติกรรมสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจ มีความคิดและสติปัญญา เกิดจินตนาการและผ่อนคลายความเครียดได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเมื่อได้อ่าน ผู้อ่านจะรับรู้เรื่องราวผ่านตัวอักษรแล้วยังสามารถจินตนาการตามเรื่องที่อ่านได้อย่างไม่มีขอบเขตเนื่องจากการอ่านเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้อันมีค่า ความสำคัญของการอ่านจึงมีผลอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นวิธีการสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างอิสระด้วยตนเองของผู้อ่าน และเพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่างที่ผู้อ่านไม่อาจพบได้ในชีวิตจริง การอ่านทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ สามารถปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์นั้นๆ ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้การอ่านยังช่วยทำให้อ่านเป็นที่ยอมรับในสังคมวางตัวเป็นรู้จักกาลเทศะ ช่วยให้อ่านรู้จักตัวเองดีขึ้น ผู้ที่อ่านมากมักจะเป็นบุคคลน่าสนใจเนื่องจากการอ่านช่วยให้มีความคิดกว้างขวางลึกซึ้งแล้ว ยังสามารถแสดงความรู้และความคิดเห็นดีๆ ได้ทุกกาลเทศะไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียน บ้านที่ทำงาน (สังวร หล้าพระบาง. 2530: 5) นอกจากนี้การอ่านยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์พร้อมกับได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย ดังนั้นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการส่งเสริมการอ่านนั้นก็เพื่อให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ดีควรปลูกฝังให้เกิดในเด็กและเยาวชนเพื่อมุ่งหวังให้เด็กเกิดความสนใจใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้ต่างๆ เพิ่มเติมด้วยการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (แมนมาส ชาลิตกุล. 2546)

ในการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน มีการระบุพฤติกรรมออกเป็นด้านๆ เช่น ในงานวิจัยของสุชาติา เชิดชูธรรม (2546: 5-6) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งตัวแปรด้านความสนใจในการอ่าน แบ่งการวัดออกเป็น

5 ด้านคือ 1) วัตถุประสงค์ของการอ่าน 2) สาเหตุที่อ่าน 3) แหล่งการอ่าน 4) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 5) จำนวนหนังสือที่อ่าน ส่วนสุจิตรา ศรีสุธีวงศ์ (2544: 11) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดี ให้ความหมายของพฤติกรรมการอ่านไว้ว่า หมายถึงพฤติกรรมการกระทำในการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็ก โดยระบุเป็นพฤติกรรม 3 ด้านคือ 1) กระบวนการเลือกสรรในการอ่าน 2) ความถี่ในการอ่าน 3) ปริมาณการอ่าน สำหรับเบญจพร หมื่นสวัสดิ์ (2542: 5) ศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาทางไกล แบ่งวัดพฤติกรรมการอ่านออกเป็น 1) ความถี่ 2) ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ 3) ช่วงเวลาที่อ่าน 4) สถานที่ ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 5) จำนวนฉบับหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นประจำ ในอดีตมีงานวิจัยของ สหัทธยา ชินสมบูรณ์ (2528: 9) ศึกษาอิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ โดยแบ่งการวัดด้านการอ่านของนักเรียนออกเป็น 4 ด้านคือ 1) จำนวนหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียนที่นักเรียนมีอยู่ที่บ้าน 2) ประเภทของหนังสือ 3) ความถี่ในการอ่าน และ 4) แหล่งที่ได้หนังสือ ส่วนจินตนา เจียมพิทักษ์วงษ์ (2527: 4) ศึกษาการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุด ระบุการวัดด้านการอ่านออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ประเภทหนังสือที่อ่าน 2) จำนวนหนังสือที่อ่าน 3) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 4) แหล่งที่ได้หนังสือ และ 5) วัตถุประสงค์ในการอ่าน และสุวรรณา สันคติประภา (2532: 14) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของเด็กในกรุงเทพมหานคร วัดปริมาณการอ่านหนังสือการ์ตูนด้าน 1) ความถี่ในการอ่าน 2) จำนวนเล่มที่อ่านต่อสัปดาห์ 3) จำนวนปีที่อ่านการ์ตูน และ 4) จำนวนชั่วโมงที่อ่านในหนึ่งวัน นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ; อรพินทร์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์ (2529: 53) ได้ศึกษาการส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่าน โดยแบ่งด้านที่เกี่ยวกับนิสัยการอ่านออกเป็น 2 ด้านคือ 1) ปริมาณเวลาในการอ่านสิ่งตีพิมพ์ หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่าในสัปดาห์หนึ่งๆ ตนอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่น (ที่ไม่ใช่หนังสือเรียน) รวมแล้วเป็นจำนวนกี่ชั่วโมงและนาที และ 2) ความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง ปริมาณความชอบและการเลือกอ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่นของนักเรียน ซึ่ง (นักวิชาการจัดว่า) มีประโยชน์ เช่นข่าว สารคดี รวมทั้งเรื่องตลกเบาสมอง ตลอดจนไม่ชอบและหลีกเลี่ยงที่จะอ่านเรื่องนี้อาจจะมีโทษ เช่นเรื่องลามกอนาจาร ข่าวซุบซิบ ข่าวดารา ข่าวอาชญากรรม ที่ดูร้ายรุนแรง และดวงพร พวงเพ็ชร์ (2541: 14-15) กล่าวถึงองค์ประกอบของบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านว่าประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 4 ประการคือ 1) การอ่านอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่าน และหาโอกาสเพื่อการอ่าน อ่านโดยไม่เลือกเวลาสถานที่ ต้องการอ่านโดยไม่มีเจตนาบังคับ พอใจอ่านอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อ่านโดยไม่ต้องรอความอนุเคราะห์หรือพึ่งพาคนอื่น 2) การอ่านหนังสือหลายประเภท หมายถึง การอ่านหนังสือให้เข้าใจในเรื่องเดิมแต่จากหนังสือหลายเล่ม หรือหลายแหล่ง อ่านเนื้อหาหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น ข่าวเหตุการณ์บ้านเมือง เรื่องตลกเบาสมอง บันเทิงคดี หรือสารคดีอ่านหลายประเภทของสิ่งพิมพ์เช่น อ่านทั้งจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิงหรือไบปลิว เป็นต้น การอ่านประเภทของสิ่งพิมพ์ก็อ่านจากหลายเล่มหรือหลายฉบับ เพื่อจะได้

ทราบความคิดหรือเรื่องเดียวกันแต่จากผู้แต่งหลายคน หรือจากผู้แต่งคนเดียวกันที่มีผลงานในเรื่องเดียวกันมากกว่า 1 ชิ้น รวมทั้งมีการอ่านจากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุด อ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้านซื้อจากร้านหรือแผงหนังสือ 3) การอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ หมายถึง การเลือกอ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน กล่อมเกลาจิตใจ พัฒนาอารมณ์ ส่งเสริมประสบการณ์ เช่นข่าว สารคดี เรื่องตลกเบาสมอง รวมทั้งเลือกไม่อ่านเนื้อหาจากหนังสือที่ไม่มีประโยชน์ รู้จักกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อ่านจับใจความสำคัญได้ 4) การเห็นคุณค่าของการอ่าน หมายถึงการรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านที่มีต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และการแก้ไขปัญหา รู้ว่าสิ่งที่อ่านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นอย่างไร เช่น อ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ อ่านเพื่อความบันเทิงหรือจรรโลงใจ มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ การรู้จักดูแลรักษาหนังสือเพื่อให้ใช้ได้ยาวนาน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาที่มีคุณค่าจะให้ประโยชน์ เช่น ความรู้ ความบันเทิง คติสอนใจ

จิตรลดา อารีย์สันติชัย (2547: 21) ได้ให้ความหมายของความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านว่า ความสนใจใฝ่รู้ในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะอ่านเพื่อเรียนรู้เรื่องราว หมั่นศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ เพิ่มเติม แสวงหาแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยแบ่งพฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านออกเป็น 3 ด้านดังนี้ 1) กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้โดยการอ่านจากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 2) เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เพิ่มเติมด้วยการอ่านอยู่เสมอ 3) หมั่นแสวงหาความรู้ แนวคิด และวิธีการใหม่ๆ โดยการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

ตาราง 1 สรุปความเหมือนและความแตกต่างของประเภทของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการอ่าน

ผู้ศึกษา	ข้อสังเกตเกี่ยวกับประเภทการอ่าน	วัตถุประสงค์ในการอ่าน	ประเภทหนังสือที่อ่าน	ความถี่ในการอ่าน	จำนวนปริมาณที่อ่าน	อื่นๆ
สุชาดา เชิดชูธรรม (2546)	อ่าน แบ่งการวัดออกเป็น 5 ด้านคือ 1) วัตถุประสงค์ของการอ่าน 2) สาเหตุที่อ่าน 3) แหล่งการอ่าน 4) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 5) จำนวนหนังสือที่อ่าน	✓	-	✓	✓	✓
สุจิตรา ศรีสุขวิงศ์ (2544)	พฤติกรรมหรือการกระทำในการอ่าน หนังสือวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีของเด็ก โดยระบุเป็นพฤติกรรม 3 ด้าน คือ 1) กระบวนการเลือกสรรในการอ่าน 2) ความถี่ในการอ่าน 3) ปริมาณการอ่าน	✓	-	✓	✓	-
เบญจพร หมั่นสวัสดิ์ (2542)	ความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาทางไกล แบ่งวัดพฤติกรรมการอ่านออกเป็น 1) ความถี่ 2) ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ 3) ช่วงเวลาที่อ่าน 4) สถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 5) จำนวนฉบับหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นประจำ	-	-	✓	✓	✓
สหทัยา ชินสมบูรณ์ (2528)	การอ่านของนักเรียนออกเป็น 4 ด้านคือ 1) จำนวนหนังสือที่ไม่ใช้หนังสือแบบเรียนที่นักเรียนมีอยู่ที่บ้าน 2) ประเภทของหนังสือ 3) ความถี่ในการอ่าน และ 4) แหล่งที่ได้หนังสือ	-	✓	-	✓	✓
จินตนา เจียมพิทักษ์ วงษ์(2527)	การอ่านของผู้ใช้ห้องสมุด ระบุการวัดด้าน การอ่านออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ประเภทหนังสือที่อ่าน 2) จำนวนหนังสือที่อ่าน 3) เวลาที่ใช้ในการอ่าน 4) แหล่งที่ได้หนังสือ และ 5) วัตถุประสงค์ในการอ่าน	✓	✓	-	✓	✓

จากการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจะเห็นได้ว่าการแบ่งพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งมักจะแบ่งตามความถี่ในการอ่าน หรือปริมาณในการอ่าน และยังเห็นได้ว่าการแบ่งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านตามวัตถุประสงค์ในการอ่าน หรือประเภทหนังสือที่อ่านอีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าประเภทการอ่านนั้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาและเป็นไปตามลักษณะพฤติกรรมการอ่านของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งก็คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา และอยู่ในช่วงที่จะต้องมีการอ่านหนังสือหลายหลายประเภท ดังนั้นจึงพิจารณาแบ่งพฤติกรรมรักการอ่านเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน หมายถึงการอ่านตำรา หนังสือเรียน ตลอดจนหนังสือต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยตรงของนักเรียน

ซึ่งจำเพาะเจาะจงในวิชาเรียนที่เป็นกลุ่มวิชาการหลัก 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคม ภาษาต่างประเทศ และวิทยาศาสตร์ และ 2) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียน เป็นการอ่านเพื่อมีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและการรับรู้ข่าวสาร เช่น ชีวประวัติ บุคคลสำคัญ การท่องเที่ยว กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลึกลับผจญภัย

การวัดพฤติกรรมการอ่าน

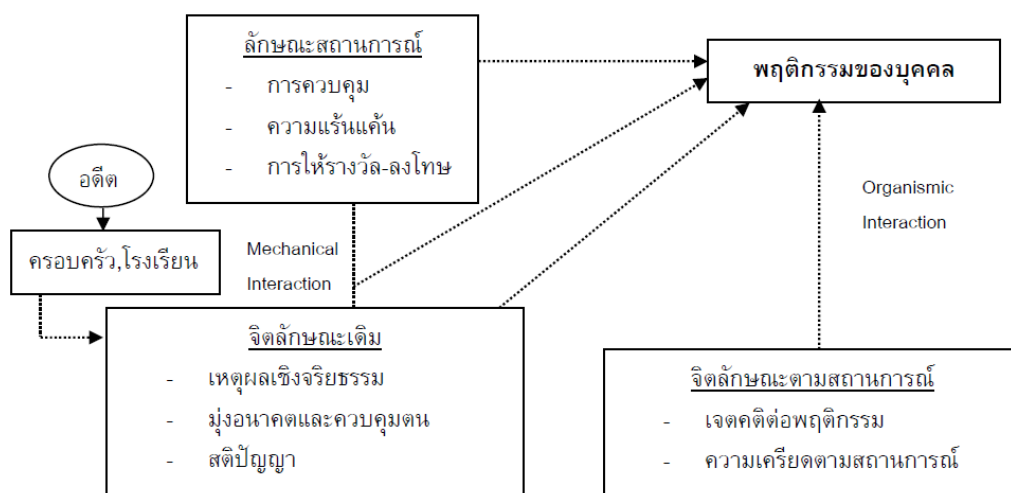
จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมการอ่านนั้น ได้ปรากฏในงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) สอบถามปริมาณการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยสอบถามใน 2 ส่วน คือ 1) จำนวนครั้งในการอ่านหนังสือใน 1 สัปดาห์ และ 2) จำนวนเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือแต่ละครั้งคิดเป็นนาที ในการวิจัยนี้วัดปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่าน โดยให้นักเรียนรายงานปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต รวมเป็นปริมาณนาทีในการอ่านต่อวันและงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุนาวันและคณะ (2529) สร้างแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยข้อความแต่ละประโยคให้ผู้ตอบรายงานความรู้สึกของตนต่อการอ่านสิ่งตีพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์มากและน้อยวัดด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการวัดซ้ำ ค่าอาร์เท่ากับ .46 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์โดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามความชอบอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของดวงเดือน พันธุนาวันและคณะ (2529) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า มีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 18 ข้อ ซึ่งต่อมา ศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการอ่าน ประกอบด้วย 1) แบบวัดปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ คือ การรายงานปริมาณเวลาที่นักเรียนใช้ในอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ในแต่ละวัน โดยเขียนคำตอบในส่วนที่กำหนดไว้ในแบบวัด 2) แบบวัดความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ โดยใช้แนวคำถามส่วนหนึ่งจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุนาวัน; และคณะ (2529) มีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนของแบบวัด แต่ละชุดอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการวัดซ้ำ ค่าอาร์เท่ากับ .46 (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน) จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 36 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนจำนวน 120 คน แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .09 - .57 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 และได้คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 18 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 36 - 103 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .53 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78 เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก

ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ“จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่านขึ้นตามนิยามปฏิบัติการโดยใช้แนวคำถามส่วนหนึ่งจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529)

แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล

พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interactionism Model) (Magnusson; & Endler. 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้เสนอว่า พฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางลักษณะสถานการณ์ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และปทัสถานทางสังคม เป็นต้น 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ตั้งเดิมมีลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น ความเชื่ออำนาจในตนเอง ผลเชิงจริยธรรม เอกลักษณะแห่งตน เป็นต้น และ 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical interaction) โดยมีตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู (สถานการณ์) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (จิตลักษณะเดิม) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นต้น และ 4) สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่ง ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น (ภาพประกอบ 1)

ภาพประกอบ 1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541)

การศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนในการวิจัยนี้ ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร เพื่อกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปลาย โดยแบ่งปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมรักการอ่านออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) ลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง 2) จิตลักษณะเดิมของนักเรียน ได้แก่ ปรีชาเชิงอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียน ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน และใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางที่เป็นการนำตัวแปรหลายกลุ่มเข้าร่วมกันเพื่ออธิบายความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเชิงเหตุกับพฤติกรรมรักการอ่าน ในส่วนนี้เป็นการทบทวนเอกสารเพื่อกำหนดความหมายและวิธีวัดตัวแปรอิสระในการกลุ่มตัวแปรด้านลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวของนักเรียน ซึ่งมีผลให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยนักเรียนจะเกิดปฏิสัมพันธ์และถูกถ่ายทอดสิ่งต่างๆ เช่น ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมจากบุคคลหรือสถาบันในสังคมที่นักเรียนอาศัยอยู่จนเป็นรากฐานของความคิดและการกระทำ (งามตา วณิชานนท์. 2545) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของสถาบันสังคม และมีผลต่อการถ่ายทอดทางสังคมสำคัญให้แก่เด็กนักเรียนซึ่งมี 2 ส่วนหลักคือ ครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกๆ ที่นักเรียนจะได้รับการถ่ายทอดจากบิดาและมารดา ต่อมาคือโรงเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็กนักเรียน ประกอบไปด้วยเพื่อน และครู ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้กำหนดปัจจัยลักษณะทางสังคม 3 ปัจจัยเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าหาปัจจัยสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านคำพูดและการกระทำซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2528: 3) พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเป็นส่วนใหญ่มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดานักวิชาการไทยที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้ศึกษาวิธีแบ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กและเยาวชน จากการวิจัยวิธีการอบรมเลี้ยงดูหลายรูปแบบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2528) และวิธีวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยแบบเมตตา (ดุष्ฎี โยเหลา. 2535) ยืนยันว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของเยาวชนอย่างเด่นชัด คือ วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาโดยให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ ให้การสนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความชัดเจนในการให้รางวัลต่อพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมและการลงโทษต่อพฤติกรรมที่ต้องการระงับ เป็นวิธีการสำคัญที่ส่งผลทางบวกต่อการส่งเสริมลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมอันดีงามของเด็กและเยาวชนไทย (ดุष्ฎี โยเหลา. 2535: 46)

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรโดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขบุตรของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยได้กระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้น ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่

บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตร ในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือลงโทษบุตร นอกจากนั้นบิดามารดาที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของบิดามารดาจะเป็นเครื่องช่วยให้บุตร ได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้บุตรสามารถ จะทำนายว่าตนจะได้รับรางวัล หรือโดนลงโทษจากบิดามารดา หลังจากที่ตนกระทำการผิดกรรมต่าง ๆ แล้วมากน้อยเพียงใด (ดวงเดือน พันธมนาวิน; งามตา วณิชทานนท์; และคณะ. 2536) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะนิยามความหมายของ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนหมายถึง การที่นักเรียนได้รับรู้ว่าบิดา มารดาหรือผู้ปกครองได้แสดงความรัก ความสนใจและเอาใจใส่มีความสนิทสนมและมีกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงให้การสนับสนุนช่วยเหลือโดยให้ความสำคัญของบุตร

การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีตัวอย่างการวัดวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เช่น ในการวิจัยเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคณะ. 2536: 48-49) ของนักเรียนชาย หญิง อายุ 10 -17 ปี จำนวน 4,590 คน ในกรุงเทพมหานครโดยเครื่องมือที่ใช้วัดการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบ คือ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ซึ่งแบบวัดทั้ง 2 ฉบับนี้ปรับปรุงเพิ่มเติมจาก แบบวัดในอดีตซึ่งแบบวัดแต่ละชุดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 15 ประโยค มีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด”ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ส่วนแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 ต่อมาได้มีผู้นำมาใช้เพื่อศึกษาสาเหตุของพฤติกรรม เช่น สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546) ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบดังกล่าวจำนวน 10 ข้อ มารวมกันเพื่อศึกษาเป็นปัจจัยเชิงเหตุด้านหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แบบวัดทั้งฉบับมีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 7.01-13.43 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ต่อมา ธารรัตน์ เก่งสกุล(2548) ได้นำแบบวัดนี้มาใช้ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 5.78 – 12.10 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ต่อมา ศุภรางค์ อินทุณห์ (2552) ได้นำแบบวัดนี้มาใช้ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น มีจำนวน 15 ข้อ พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15 –90 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .57 - .73 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของดวงเดือน พันธมนาวิน และงามตา วณิชทานนท์ และคณะ(2536) เนื่องจากเป็นแบบวัดที่ศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

ผลการวิจัยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผลวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543: 85) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนมีสุขภาพจิตดีและผลวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 168, 174) พบอีกว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เมื่อเข้าร่วมทำนายนับชุดทำนายนกลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวม 4 ด้าน สามารถทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 34.30 ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .21)และทำนายนได้ร้อยละ 28.10 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) และชุดทำนายนกลุ่มนี้สามารถทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนได้ร้อยละ 34.40 ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดามีการศึกษามาก ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายนสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) ซึ่ง กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 90, 143) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 604 คน พบในกลุ่มรวมว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 90.68 และ 87.28 ตามลำดับ)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และยังเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดได้ว่า ยิ่งนักเรียนที่รับรู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน

เทือน ทองแก้ว (2538: 74 - 75) สภาพแวดล้อมโดยรอบมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ย่อมปรับพฤติกรรมของตนเองตามสภาพแวดล้อมไปในทางที่ดี เรียกว่าปรับตัวไปในทางที่ก่อให้เกิดเป็นการเรียนรู้ที่ดี ในทางการศึกษาหรือการเรียนการสอน จึงได้เน้นให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้โดยรอบตัวผู้เรียน โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนซึ่งจะมีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เรียนจะต้องใช้เวลาอยู่ในห้องเรียนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง และครูก็ได้ใช้ห้องเรียนเป็นแหล่งกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ดังนั้น การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญ ในการสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนในปัจจุบันเทคโนโลยีทางการศึกษามีความก้าวหน้ามาก จึงได้มีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น ห้องเรียนในปัจจุบัน

หรือยุคใหม่จึงมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นเทคโนโลยีมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในห้องเรียน ที่ใช้ เป็นเครื่องมือเทคโนโลยีจึงได้รับความสนใจ ทั้งในการสร้างห้องเรียนใหม่ หรือการปรับปรุงห้องเรียนเดิมให้ทันสมัยและจันทร์พิมพ์ สายสมร (2537: 67 - 68) ยังได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นตัวแปรสำคัญในการเรียน ซึ่งนอกจากผู้เรียนและผู้สอนแล้วยังมี “สภาพแวดล้อมทางการเรียน” เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนและพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนอยู่หลายประการด้วยกัน ดังนี้

1. เป็นเงื่อนไขการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทางการเรียนควรจะเหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ลักษณะ อาทิ ด้านทักษะ จะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้านเจตคติ จะต้องจัดสภาพแวดล้อมในลักษณะย้ำเตือนซ้ำๆ และหลากหลาย เช่น สภาพแวดล้อมการเรียนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. เป็นตัวกำหนดทิศทางการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งด้านพุทธิพิสัยและเจตพิสัย โดยที่ผู้เรียนที่เรียนในสภาพแวดล้อมทางการเรียนดี ก็จะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นไปด้วย ในทางตรงกันข้ามหากสภาพแวดล้อมการเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีเสียงรบกวนสมาธิในการเรียนตลอดเวลา ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่ดีขึ้นไปด้วย

3. เป็นสื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งทรัพยากรการศึกษา จะเป็นแหล่งที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าไปใช้บริการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ก็มีนิตยสารการในโรงเรียน มุมศึกษาในห้องเรียน เป็นต้น

4. เป็นตัวสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนด้านเจตคติที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนมีระบบและเป็นระเบียบ รู้จักควบคุมตนเอง ในขณะที่เดียวกันจะลดระดับการควบคุมของผู้สอนลงไปด้วย ทำให้บรรยากาศการเรียนมีความอบอุ่นและเป็นมิตร ผู้เรียนไม่มีความกดดันและมีกำลังใจในการเรียน

5. เป็นประโยชน์ต่อการเรียนในด้านต่าง ๆ คือ

5.1 เป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัยและเจตพิสัย คือ การพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทางการเรียน ก่อนการเรียนจะทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัยและเจตพิสัยได้ว่าเป็นอย่างไร

5.2 ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนทางด้านเจตพิสัยที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน เมื่อผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนก็จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อม ความพอใจ ความตั้งใจ และมุ่งมั่นต่อการเรียนวิชานั้นมากขึ้นตามไปด้วยส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย

5.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนด้านเจตคติที่ดี จะส่งผลให้ผู้สอนต่อผู้เรียนและผู้เรียนต่อผู้เรียน มีความร่วมมือกันในการเรียน มีความผูกสัมพันธ์กันฉันท์มิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ประกอบกิจกรรมการเรียนร่วมกันอย่างเป็นระเบียบและมีระบบ และการสร้างบรรยากาศทางการเรียนที่ดีให้เกิดขึ้นด้วย

รวีวัตร์ สิริภูบาล (2544: 45-48) กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษายุคสังคมแห่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีและการสื่อสารนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาการศึกษาการวางแผนจัดการศึกษาและคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกระดับ ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเพิ่มจำนวนประชากรและความต้องการทางการศึกษา รวมทั้งความต้องการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้เทียบทันกับนานาชาติอารยประเทศ ทำให้เทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิมที่เคยใช้ได้ผลใช้ไม่ได้กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงมีความพยายามนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยพัฒนาการจัดการศึกษากันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาของไทยในอนาคตจึงจำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาในยุคสารสนเทศ ที่ข่าวสารและข้อมูลต่างๆสามารถส่งถึงกันได้อย่างไร้พรมแดน เทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ปฏิรูปการศึกษา ขยายการศึกษาไปสู่ผู้ด้อยโอกาสในเมืองชนบทและภูมิภาคและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ซึ่งรวีวัตร์ สิริภูบาล (2544: 45-48) ยังกล่าวอีกว่า ขณะนี้คอมพิวเตอร์ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในวงการศึกษากันอย่างแพร่หลายทั้งในรูปแบบการสอนและบริการการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์นั้นเป็นสื่อที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ ทั้งในลักษณะการเรียนรู้ตามลำพังด้วยตนเองและการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยการแสดงสีหน้าและเสียงออกมากระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวตลอดเวลาไม่เบื่อหน่าย ผู้เรียนที่เรียนจากคอมพิวเตอร์สามารถเรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา สามารถประเมินผลและทราบความก้าวหน้าได้อย่างอัตโนมัติ การตอบคำถามต่างๆผู้เรียนไม่สามารถแอบดูคำตอบได้และเมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วจะได้รับผลย้อนกลับทันทีนอกจากนี้ผู้สอนยังใช้เวลาในการสอนน้อยลงจึงสามารถค้นคว้าพัฒนาความสามารถด้านต่างๆตลอดจนพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนใหม่ๆ ได้ ปัจจุบันนี้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนให้เรียนรู้ได้จากตัวอักษร เสียง และภาพอย่างมีชีวิตชีวา โดยสร้างขึ้นจากโปรแกรมสำเร็จรูปที่มีใช้กันอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังมีการนำเอาคอมพิวเตอร์ไปใช้ประกอบการศึกษาหาความรู้ในลักษณะอื่นๆ ได้อีกดังนี้

จากการประมวลเอกสารความหมายความสำคัญของบรรยากาศการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ สามารถให้ความหมายของ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ หมายถึงบรรยากาศตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอ่านสื่อต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวมถึงความพร้อมของสื่อต่างๆที่เอื้อต่อการอ่านซึ่งรวมถึงการอ่านออนไลน์ด้วย

การวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน กาญจนา แยมเสาชง (2554: 125-126) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนิสิต ร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ จันทรชลี มาพุทท (2554: 129) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของนิสิต พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน เนื่องจากแบบวัดข้างต้นไม่สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างและสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด โดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการ ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านที่มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ผลการวิจัยระหว่างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน

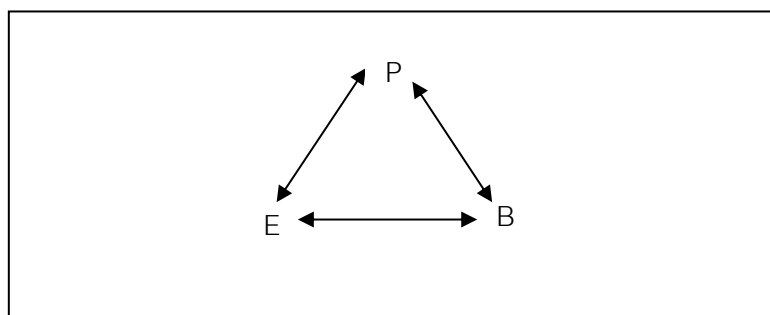
ปราณี จ่านงเจริญ (2534) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน พบว่าการสร้างบรรยากาศในการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ประนอม ทวีกาญจน์ (2526) ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียน คุณภาพการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และคอยสนับสนุนเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น ความพึงพอใจ จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและมีโอกาสเรียนสำเร็จมากขึ้น และองอาจ นัยวัฒน์ (2543 : 46) ศึกษาการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 ซึ่งใช้ลักษณะการวัดบรรยากาศในโรงเรียน/ชั้นเรียนที่เน้นหนักไปทางด้านบรรยากาศทางสังคมหรือประชาคม (Communitarian Climate) ได้แก่ ความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน/ชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนด้วยกัน และความเอื้ออาทรของครูที่มีต่อนักเรียนและบรรยากาศด้านระเบียบวินัย (Disciplinary Climate) พบว่า บรรยากาศในโรงเรียน/ชั้นเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการเรียนรู้นักเรียน จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับบรรยากาศการเรียนรู้อันดีทำให้เกิดพฤติกรรมอันพึงประสงค์และมีความตั้งใจเรียน ผู้วิจัยคาดว่า การมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านมากเท่าใด พฤติกรรมรักการอ่านมากจะเท่านั้น

การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมรักการอ่าน

การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการปรับพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์หรือมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แบนดูราได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมผู้อื่นและพฤติกรรมนั้นๆจะชี้นำพฤติกรรมของเขาให้เปลี่ยนไปได้ซึ่งการเสริมแรงและการสังเกตตัวแบบเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนมากที่สุด (Bandura. 1977: 22-23)

หลักการเรียนรู้ทางสังคมเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กล่าวถึง พฤติกรรมของคนเราส่วนใหญ่เกิดจากการสังเกตตัวแบบ แล้วลอกเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบเฉพาะที่ตัวแบบได้รับการเสริมแรงเป็นรางวัล โดยที่ไม่จำเป็นต้องทำตามแบบในทันที แต่อาจจะเก็บจำไว้ไปคิดหรือทำตามทีหลังการเรียนรู้แบบนี้ จะแฝงอยู่ในความคิดก่อน ที่จะแสดงออกมาให้เด่นชัด ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเรียนแบบ 2 ตัวแปร คือความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นหลัก ผู้เลียนแบบจะให้ความสนใจต่อผลตอบแทนที่ตัวแบบได้รับน้อยหรือมาก และอีกตัวแปรคือผลตอบแทนที่ตัวแบบได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรมนั้นๆออกไปแล้วว่าตัวแบบได้รับผลตอบแทนอย่างไร ก่อนที่ผู้เลียนแบบจะตัดสินใจเลือกเลียนแบบ (สมิตตรา เจิมพันธ์. 2545: 24-25) ดังนั้นกระบวนการเลียนแบบจึงมีการอธิบายไว้หลายวิธี เช่น แบนดูรา (1997: 89) ได้อธิบายกระบวนการเรียนรู้ตัวแบบไว้ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ แบนดูรา (Bandura) แบนดูรา (Bandura. 1997) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ คือการได้มาซึ่งความรู้ๆใหม่ๆเป็นการเรียนรู้แม้ว่าจะยังไม่มีแสดงออกก็ตาม การเรียนรู้นั้นมักจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน โดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออก และเมื่อบุคคลนั้นมีโอกาสที่เหมาะสมเขาก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา แบนดูรายังมีความเชื่ออีกว่า พฤติกรรมของคนเรานั้นเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป จะต้องมียปัจจัยร่วมจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวิตภาพ และสิ่งภายในอื่นๆ) ด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้นจะต้องร่วมกันในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกัน (reciprocal determinism) กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 การแสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และส่วนบุคคล (P) ซึ่งได้แก่ ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ

ที่มา : (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2549: 48)

การที่ปัจจัยทั้ง 3 ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกัน ไม่ได้หมายความว่าทั้งสามปัจจัยนั้นจะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 3 ด้านนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมๆกันหากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่นๆ (Bandura. 1986; อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541: 49)

แบนดูร่ายังมีความเชื่ออีกว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดขึ้นจากการสังเกต (Observational Learning) จากตัวแบบ (Model) ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก เพราะนอกจากจะสูญเสียเวลาแล้วยังอาจมีอันตรายได้ในบางพฤติกรรม ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อมๆกัน คนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่างๆของสังคมโดยการผ่านทางสื่อแทบทั้งสิ้น ตัวแบบแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทด้วยกันคือ 1) ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง (Live Model) คือตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง 2) ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เป็นตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสือ เป็นต้น การเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบนี้ประกอบด้วย 4 กระบวนการ ดังนี้ 1) กระบวนการตั้งใจ (Attentional Processes) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้มากจากการสังเกตถ้าเขาไม่มีความตั้งใจ และรับรู้ได้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออก ตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจและสังเกตนั้น ต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัดเป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่สลับซับซ้อนมากนัก 2) กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) บุคคลจะไม่ได้รับอิทธิพลมากนักจากตัวแบบ ถ้าเขาไม่สามารถจดจำได้ถึงลักษณะของตัวแบบ บุคคลจะต้องแปลงข้อมูลของตัวแบบเป็นรูปแบบของสัญลักษณ์ และจัดโครงสร้างเพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น 3) กระบวนการการกระทำ (Production Processes) เป็นกระบวนการที่สังเกตการณ์แปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำได้นั้นมากระทำ ซึ่งจะกระทำ

ได้ดีหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการณ์กระทำ ซึ่งการกระทำได้ดีหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่จำได้ในการสังเกตการณ์กระทำของตนเอง 4) กระบวนการจูงใจ (Motivational Processes) การที่บุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจ การที่ผู้เรียนแบบสามารถเลียนแบบจากตัวแบบได้ ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจและเป็นการได้ชื่นชมตัวแบบไปด้วย ทำให้เหมือนได้การเสริมแรงทางบวกและเมื่อได้สำเร็จจะเกิดความภาคภูมิใจในตนเองหรือเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่าการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างหมายถึง การที่นักเรียนได้รับการเห็นตัวแบบซึ่งเป็นตัวแบบจากเพื่อน ครู ผู้ปกครองในการอ่านแล้วเห็นประโยชน์ของการอ่านจากตัวแบบ

การวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง มีตัวอย่างการวัดในงานวิจัยเช่น งานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์ทิพยากร (2547) สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ เช่น เห็นเพื่อนค้นหาข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาใช้วางแผนกิจกรรมมีจำนวน 10 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 6.06 – 9.11 แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 งานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 77) สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เช่น ความร่วมมือกิจกรรมในชั้นเรียน การเข้าเรียน การส่งการบ้าน แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .143 – .679 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 และงานวิจัยของ พรปวีร์ บุญสนอง (2548) ได้สร้างแบบวัดแบบวัดการเห็นแบบอย่างในการอ่านของเพื่อน ได้ศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระโขนงวิทยาลัย จำนวน 334 คน แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ มากที่สุด , มาก , ค่อนข้างมาก, ค่อนข้างน้อย , น้อย , น้อยที่สุด มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 ต่อมาได้มีการนำแบบวัดทั้ง 3 ฉบับนี้มาปรับโดย ศุภรางค์ อินทუნท์ (2552) เพื่อศึกษาอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบวัดมี 10 ข้อ เมื่อนำมาใช้จริง (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 531 คน) แบบวัดมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 56 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25 – .56 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม

จากการประมวลเอกสาร และงานวิจัยข้างต้น ในการวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าจะใช้แนวคำถามจากแบบวัดของ ศุภรางค์ อินทუნท์ (2552) โดยปรับแนวคำถามให้ครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการ

ผลการวิจัยระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างกับพฤติกรรมรักการอ่าน

มีผู้วิจัย เช่น สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541: 393) ได้มีความเห็นว่า ผู้เป็นต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนทั้งในด้านการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และในด้านพฤติกรรมสังคมคือครูและเพื่อน ซึ่งการเรียนแบบของผู้เรียนจะขึ้นได้เสมอ ดังนั้นครูควรตระหนักว่า ถ้าครูต้องการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเอื้อเฟื้อมีน้ำใจ หรือการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ครูจึงควรแสดงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีก่อน จากนั้นช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งที่สังเกต โดยการชี้แนะให้หรือเรียกให้มีความสนใจและใส่ใจหรือตั้งใจดูแบบ หลังจากนั้นก็ให้โอกาสผู้เรียนได้กระทำพฤติกรรมตามตัวแบบ จนถึงการประเมินพฤติกรรมของตนเอง และยังมีงานวิจัยของ รังสิมันต์ สุนทรไชยา (2536: 89) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองกับนักเรียนอย่างเข้าวัยรุ่น อายุระหว่าง 10-12 ปี จำนวน 10 คนและบันทึกจำนวนครั้งที่แสดงพฤติกรรม ผลวิจัยพบว่าตัวแบบที่ดีมีผลทำให้เกิดการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่นการตั้งใจเรียน การมีระเบียบวินัยในการเรียนหรือเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนได้ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต นอกจากนี้ในงานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 115,132) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 403 คน พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.93 และ 42.51 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวม และอีก 7 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประโยชน์ได้สูงสุดร้อยละ 24.00 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง โดยมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .37) และงานวิจัยของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 124, 143) พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนมาก เป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.27 , 85.48) พบผลในกลุ่มรวม และอีก 7 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า การมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 38.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .11) และทำนายได้ร้อยละ 32.60 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง โดยการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) และงานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 70, 121) ศึกษา อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูงที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ศึกษาตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง เช่น สมาชิกในครอบครัว พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครู และเพื่อน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ จากคนรอบข้างมากมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.10 และ 82.87 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะเดิมอีก 6 ด้าน รวมเป็น 7 ด้าน ร่วมกันทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 39.40 ในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมมาก โดยตัวแปรการเห็นแบบอย่างที่ดีด้านการอ่านภาษาอังกฤษจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ จากคนรอบข้างเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .23)

จากการประมวลเอกสาร ดังนั้นการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อื่นๆ จึงสรุปได้ว่า ยิ่งนักเรียนมีแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างมากเท่าใด ก็ยิ่งมีพฤติกรรมรักการอ่านมากเท่านั้น

กลุ่มจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่างๆ เป็นลักษณะที่อยู่ภายในตัวของบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ. 2543) ตัวแปรลักษณะทางจิตในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย กลุ่มจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Need for Achievement) เป็นจิตลักษณะในกลุ่มจิตลักษณะที่ลำดับต้นของต้นไม้จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องการทำงานโดยตรง เป็นจิตลักษณะสำคัญที่มีบทบาทในการผลักดันให้บุคคลมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่นทำงานในหน้าที่ หรือในการเรียน ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยมลักษณะของบุคคลผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็น ผู้ที่มุ่งทำงานเพื่อผลงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง กล่าวคือ มุ่งทำงานให้สำเร็จในเวลาที่เหมาะสม และมีประโยชน์มาก เมื่อประสบความสำเร็จก็เกิดความสุข ความภาคภูมิใจในผลงานของตน มากกว่าที่จะเห็นความสำคัญของรางวัลที่เป็นเงินทอง ลาภยศ หรือคำชมเชยจากบุคคลอื่นแต่เมื่อเกิดความล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อ และพร้อมที่จะใช้ความพยายามในการเริ่มต้นทำใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่ชอบการแข่งขันเพื่อชัยชนะ มีนิสัยรักงานและทำงานที่ยากโดยไม่ย่อท้อ ทำให้เป็นคนที่พึ่งตนเอง และอาจเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้อีกด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ. 2522: 23-24 , 2547: 1)

สุภาภรณ์ อาษาสร้อย (2540: 12) ได้ศึกษาและสรุปความหมายของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่าหมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในงานที่ยิ่งยากซับซ้อน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีเพื่อแก้ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูงเพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จมีความเป็นอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการการชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ

เพื่อให้บรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้อย่างสูง มีความสบายใจ เมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จล้มเหลว

วัฒน์ชัย ธีรศิลาเวทย์ (2546: 24) ได้ให้นิยามของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่าหมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีความทะเยอทะยานสูงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาอันจะนำตนไปสู่ความสำเร็จ

จากการศึกษาความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ มีความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดที่ตั้งไว้

ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงตั้งลักษณะด้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของบุคคล ซึ่งผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ย่อท้อ

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีงานวิจัยที่ทำการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับข้าราชการและนักเรียนไทย เช่น งานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 57) วิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจิตลักษณะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า โดยอาศัยแนวการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮอร์แมน (Hermans) มีจำนวน 20 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 2.75 – 7.45 แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ต่อมา สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) ได้นำแบบวัดนี้มาปรับปรุงใช้ แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนระหว่าง 10 -60 คะแนน พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 5.27-7.87และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 ธารรัตน์ เก่งสกุล (2548 : 44) เป็นนักวิจัยอีกผู้หนึ่งที่น่าแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) เคยใช้ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) เท่ากับ 2.83 - 10.-37 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) และธารรัตน์ เก่งสกุล (2548) เคยใช้ เพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน

เบญจวรรณ รอดแก้ว (2543: 30 - 31) ได้ศึกษาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์นิสัยรักการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.442 มิญช์มนัส วรรณมรินทร์ (2544: 88) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสุวดิษฐ์ จตุ

พร (2547: 57) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 คน โดยให้นิยามนิสัยการเรียน ว่าหมายถึง วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งก่อนเข้าเรียน ขณะเรียนและหลังเรียน เช่น เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนเข้าเรียน อ่านบททวนหรืออ่านบทเรียนล่วงหน้าฝึกอ่านเขียน ฟัง ตาม และทำการบ้าน และทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการเตรียมตัวสอบที่ดี เป็นต้นผลวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะอีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนวยนิสัยในการเรียนได้สูงสุดร้อยละ 54.60 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนวยสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .69) และสามารถทำนวยได้ร้อยละ 54.10 ในกลุ่มนักเรียนหญิง โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนวยสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .74) สกุณี เกรียงชัยพร (2548: 61-70) พบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01 และพยากรณ์นิสัยรักการอ่านได้ คือแรงจูงใจในการอ่าน เบญจรงค์ ปันคล้าย (2551: 59 - 67) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และร่วมกันพยากรณ์นิสัยรักการอ่านได้คิดเป็นร้อยละ 45.90 จากการประมวลเอกสาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่นๆ จึงคาดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วยเช่นกัน

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต โดยควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ปรารถนาและรอรับสิ่งที่น่าพอใจมากกว่า มีคุณค่ามากกว่าซึ่งจะเกิดมาในภายหลัง เป็นลักษณะการควบคุมตนเองเพื่อรอรับรางวัลที่สูงค่าในอนาคตเพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; งามตา วรินทร์านนท์; และคณะ. 2536: 38) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต คือ การคิดและการรับรู้ของบุคคลแบบคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมี 3 องค์ประกอบคือ 1) ความสามารถคาดการณ์ไกล ว่าอะไรจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล 2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้นอาจจะเกิดกับตนได้เช่นเดียวกับที่จะเกิดกับผู้อื่น และ 3) เห็นว่าสิ่งที่จะเกิดในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญไม่ลดลง และการควบคุมตน คือ การมีทักษะที่จะดำเนินการระยะยาวให้เกิดผลในอนาคตที่ตนได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยการที่บุคคลจะจัดการกับสาเหตุภายในตนเองและสาเหตุภายนอกตนเพื่อให้ตนมีพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยกระทำได้น้อยๆ และกระทำในปริมาณมากอย่างเหมาะสม เป้าหมายและการกระทำเหล่านี้เกิดจากตนเองเป็นผู้กำหนด มิได้ถูกบีบบังคับจากผู้อื่น การควบคุมตนมีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) สังเกตพฤติกรรมตนเอง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการกำหนดพฤติกรรมขั้นต่อไป 2) กำหนดเป้าหมายย่อย – เป้าหมายรวมของพฤติกรรม 3) จัดสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพฤติกรรม 4) ให้รางวัลตนเอง เมื่อกระทำตามเป้าหมายย่อยได้สำเร็จตั้งนั้น

ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดใจรอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต เช่น การขยันดูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน มีงานวิจัยที่วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนได้แก่ งานวิจัยของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529: 122) ศึกษาเรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ผู้วิจัยสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้ตอบประเมินค่าความสามารถของตน ในการคาดการณ์ไกลและการควบคุมตนเองด้วยการรู้จักอดใจรอได้ เพื่อได้ผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต ซึ่งแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 ต่อมา ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ จำนวน 4,590 คน ด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นไปแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .64 สำหรับการวิจัยนี้ ใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและการป้องกันของดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) มีจำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานถึงความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต และบังคับตนเองให้อดใจรอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะตามมาในอนาคต มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20–120 คะแนน ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดของของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) เพื่อใช้วัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

ได้มีผู้ศึกษา ไว้ดังนี้ สุพจน์ พิทักษ์นิยะ (2535: 90 -96) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ เบญจวรรณ รอดแก้ว (2543: 30 - 31) พบว่าตัวแปรเกือบทุกตัวเช่นลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และที่ระดับ.05 บุญตา นันทะกุล (2546: 70) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ ณีจิวดี

แซ่ตั้ง (2547: 60) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักการอ่านคือ การควบคุมตนเอง ประดิษฐ์า เสถียรมงคลกิจ (2549: 72-76) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่าน สามารถพยากรณ์นิสัยรักการอ่านในกลุ่มรวมได้ พลวัตบรรดาศักดิ์ (2549: 60) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จากการศึกษาเอกสารและทฤษฎี และหลักฐานงานวิจัยสนับสนุนดังกล่าว ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่นๆ จึงจึงคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วยเช่นกัน

ปรัชญาเชิงอารมณ์กับพฤติกรรมรักการอ่าน

ปรัชญาเชิงอารมณ์นั้นภาษาอังกฤษใช้ได้ 2 แบบ คือ Emotional Intelligence และ Emotional Quotient ซึ่งนิยมใช้อักษรย่อว่า EI หรือ EQ แนวคิดและโครงสร้างของปรัชญาเชิงอารมณ์ที่ใช้ในการวิจัย อาจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปรัชญาเชิงอารมณ์ เป็นความสามารถทางสมอง และปรัชญาเชิงอารมณ์เป็นบุคลิกภาพ

1. ปรัชญาเชิงอารมณ์ในฐานะเป็นความสามารถทางสมอง (Emotional Intelligence as Mental Ability) แนวคิดนี้จะเห็นว่าสติปัญญาเป็นกระบวนการ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากอารมณ์ โดยปรัชญาเชิงอารมณ์ประกอบด้วยสมรรถนะ ทักษะและความสามารถทางสมอง เมเยอร์และสโลเวย์ (Mayer & Salovey, 1997) มองปรัชญาเชิงอารมณ์เป็นการทำงานระหว่างระบบการรู้คิดและอารมณ์ โดยให้ความหมายของปรัชญาเชิงอารมณ์เป็นความสามารถที่จะรับรู้อารมณ์ ประเมินค่าและแสดงออก อารมณ์ได้อย่างถูกต้องสามารถสร้างอารมณ์ที่เอื้อต่อการคิด สามารถเข้าใจอารมณ์และมีความรู้ทางอารมณ์ ตลอดจนสามารถควบคุมอารมณ์ เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางอารมณ์และสติปัญญา นิยามดังกล่าวนี้แบ่งปรัชญาเชิงอารมณ์ออกเป็น 4 กลุ่ม (Branches) ดังนี้

กลุ่มแรก คือ ความสามารถในการรับรู้และแสดงออกของอารมณ์ (Emotional Perception and Identification) กลุ่มแรกนี้เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้และการป้อนข้อมูลที่ได้มาจากระบบอารมณ์ โดยการรับรู้อารมณ์ เกี่ยวข้องกับการรับเข้ามา การใส่ใจ และแปลความหมายข้อมูลทางอารมณ์ และแสดงออกอารมณ์ในทางสีหน้า น้ำเสียง ศิลปะ และสิ่งของทางวัฒนธรรมอื่น ๆ

กลุ่มที่สอง คือ ความสามารถที่จะใช้อารมณ์เอื้อต่อความคิด (Emotional Facilitation of Thoughts) เป็นการใช้อารมณ์เพื่อปรับปรุง กระตุ้นการคิดหรือเปลี่ยนแปลงการคิด เช่น อารมณ์ช่วยในเรื่องความจำ อารมณ์ช่วยแก้ปัญหาได้

กลุ่มที่สาม คือ ความเข้าใจอารมณ์ (Emotional Understanding) เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรู้คิดทางอารมณ์ เป็นความเข้าใจและการให้เหตุผลกับอารมณ์ คนที่สามารถเข้าใจอารมณ์จะมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับอารมณ์ การหลอมรวมของอารมณ์ และการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ในช่วงเวลาต่างๆ

กลุ่มที่สี่ คือ การจัดการอารมณ์ (Emotional Management) เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ ปรีชาเชิงอารมณ์ตามแนวคิดนี้ เห็นว่ากลุ่มความสามารถทางอารมณ์ ทั้งสี่กลุ่มนั้นสัมพันธ์กับขั้นหรือระดับความสามารถ ที่บุคคลจะบรรลุตามลำดับขั้น โดยกลุ่มแรก ได้แก่ การรับรู้และการแสดงออกของอารมณ์ เป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มที่สี่ เป็นความสามารถในการจัดการอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนที่สุด ดังนั้นแนวคิดปรีชาเชิงอารมณ์ของเมเยอร์และสโลเวย์ นอกจากเน้นในเรื่องความสามารถทางสมอง และอารมณ์ที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกันแล้ว ยังเน้นขั้นตอนพัฒนาการของปรีชาเชิงอารมณ์ ศักยภาพ ของความมั่งคั่งและอารมณ์มีส่วนเสริมสร้างความเติบโตทางสติปัญญา (อรพินทร์ ชูชม. 2542)

2. ปรีชาเชิงอารมณ์ในฐานะเป็นบุคลิกภาพ (Emotional Intelligence as Personality) ตามแนวคิดนี้มองว่า ปรีชาเชิงอารมณ์เป็นคุณลักษณะ และความสามารถที่ได้มาจากลักษณะทาง บุคลิกภาพชุดหนึ่ง เช่น โกลแมน (Goleman. 1995) นิยามปรีชาเชิงอารมณ์ว่าประกอบด้วย คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ 5 ส่วน ได้แก่ การรู้จักอารมณ์ (Knowing Emotions) การจัดการอารมณ์ (Managing Emotions) การจูงใจตนเอง (motivating oneself) การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น (Recognizing Emotions in Others) และการจัดการความสัมพันธ์ (handling relationships) นิยาม ปรีชาเชิงอารมณ์ของโกลแมนได้รับการปรับต่อมาให้ครอบคลุมลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน จน ในที่สุดครอบคลุมบุคลิกภาพเกือบทั้งหมด โดยรวมคุณลักษณะที่อิงการจูงใจ (การจูงใจตนเอง) อิง อารมณ์ (การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น) และคุณลักษณะทางพฤติกรรม (การจัดการความสัมพันธ์) แนวคิดที่ปรับใหม่นี้ โกลแมน (Goleman. 1998) ได้แบ่งปรีชาเชิงอารมณ์ออกเป็นความสามารถ (Competence) 2 ส่วน ได้แก่ ความสามารถส่วนบุคคล (Personal Competence) และ ความสามารถทางสังคม (Social Competence) มี 5 มิติ ซึ่งแนวคิดนี้ใช้ในบริบทการทำงานโดยที่ทั้ง 5 มิติ นั้นแบ่งความสามารถทางอารมณ์เป็น 25 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ความสามารถส่วนบุคคล เป็นความสามารถในการบริหารจัดการกับตนเองได้อย่างดี

1.1 การตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness) หมายถึง การตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความชอบและความสามารถของตนเอง และสามารถหยั่งรู้ถึงความเป็นไปได้ของตนเอง

1.1.1 การตระหนักรู้ทางอารมณ์ (Emotional Awareness) เป็นความสามารถของ การที่จะรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง รู้ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกนั้น ๆ และคาดคะเนผลที่จะเกิด ตามมาได้

1.1.2 การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง (Accurate self-assessment) เป็น ความสามารถที่จะประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามความเป็นจริง รู้จุดเด่น และจุดด้อยของ ตนเอง

1.1.3 ความมั่นใจในตนเอง (self-confidence) เป็นความมั่นใจในความสามารถและ ความมีคุณค่าของตนเอง

1.2 การจัดการตนเอง (Self-Regulation) เป็นความสามารถในการจัดการอารมณ์แรง กระตุ่น และแหล่งทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

1.2.1 การควบคุมตนเอง (Self-control) เป็นความสามารถในการจัดการอารมณ์ที่
ทำลายและแรงกระตุ้นได้

1.2.2 ความไว้วางใจ (Trustworthiness) เป็นความสามารถที่จะรักษามาตรฐานของ
ความซื่อสัตย์และความไว้วางใจเชื่อถือได้

1.2.3 การปรับตัว (Adaptability) เป็นความสามารถที่จะยืดหยุ่นในการจัดการความ
เปลี่ยนแปลง

1.2.4 การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Innovation) เป็นความรู้สึกที่มีความสุขกับแนวคิด
วิธีการและข้อมูลใหม่

1.3 การจูงใจ (Motivation) เป็นแนวโน้มทางอารมณ์ที่ชี้หน้าหรือเอื้อต่อการไปสู่
เป้าหมาย

1.3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Drives) เป็นความพยายามที่จะปรับปรุง
หรือให้บรรลุมาตรฐานที่ดี

1.3.2 ความผูกพัน (Commitment) เป็นความผูกพันกับเป้าหมายของกลุ่มหรือ
องค์กร

1.3.3 ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความพร้อมที่จะปฏิบัติตามที่โอกาสจะอำนวย

1.3.4 การมองโลกในแง่ดี (Optimism) เป็นความเพียรพยายามที่จะบรรลุเป้าหมาย
ถึงแม้เผชิญกับปัญหาและอุปสรรค

2) ความสามารถทางสังคม (Social Competence) เป็นความสามารถในการจัดการกับ
ความสัมพันธ์ต่างๆ

2.1 ความเข้าอกเข้าใจ (Empathy) เป็นความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึก
ความต้องการและข้อห่วงใยของผู้อื่น

2.1.1 การพัฒนาผู้อื่น (Developing others) เป็นความสามารถในการทราบความ
ต้องการพัฒนาของผู้อื่นและส่งเสริมความสามารถนั้น

2.1.2 การมีจิตใจใฝ่บริการ (Service Orientation) เป็นความสามารถในการ
คาดการณ์ ตระหนักรู้และหาทางตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้

2.1.3 การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล (Leveraging Diversity) เป็น
ความสามารถที่จะให้โอกาสกับบุคคลที่แตกต่างกัน

2.1.4 การตระหนักรู้ทางการเมือง (Political Awareness) เป็นความสามารถในการ
อ่าน สถานการณ์ทางอารมณ์ของกลุ่ม และความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มได้

2.2 ทักษะทางสังคม (Social Skills) เป็นความคล่องในการก่อให้เกิดความ
เปลี่ยนแปลงที่ต้องการ โดยสามารถแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นได้

2.2.1 ความมีอิทธิพล (Influence) เป็นความสามารถในการโน้มน้าวชักจูงอย่าง
ได้ผล

2.2.2 การสื่อสาร (Communication) เป็นความสามารถในการฟังอย่างกว้างขวาง และส่งข่าวสารที่โน้มน้าวใจได้

2.2.3 การจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management) เป็นความสามารถในการเจรจาต่อรองและแก้ปัญหาความขัดแย้งได้

2.2.4 ความเป็นผู้นำ (Leadership) เป็นความสามารถที่จะผลักดันและแนะแนวบุคคลและกลุ่มได้

2.2.5 การกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change Catalyst) เป็นความสามารถที่ริเริ่มหรือจัดการให้มีการเปลี่ยนแปลง

2.2.6 การสร้างพันธะผูกพัน (Building Bonds) เป็นความสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมือกันในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย

2.2.7 ความร่วมมือร่วมใจ (Collaboration and Cooperation) เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมาย

2.2.8 การสร้างทีมงาน (Teams Capacities) เป็นความสามารถในการสร้างพลังกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ปรีชาเชิงอารมณ์ หมายถึง การจัดการด้านอารมณ์และการแสดงออกของบุคลิกภาพ เป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าร่วมสังคม

การวัดปรีชาเชิงอารมณ์ การวัดปรีชาเชิงอารมณ์ในประเทศไทย มีการทำอยู่หลายรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การวัดปรีชาเชิงอารมณ์ โดยใช้แบบทดสอบจากต่างประเทศ การวัดปรีชาเชิงอารมณ์ตามแนวทางนี้เป็นการนำเอาแบบทดสอบ EQ จากต่างประเทศที่มีอยู่แล้วมาแปลกลับไปกลับมาให้เป็นภาษาไทยแล้วนำมาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ผลการวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทย เช่น การทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพการวัดปรีชาเชิงอารมณ์ของชัทท์และคณะกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏพระนคร และนิสิตปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ผลการวัดความเชื่อมั่นสอดคล้องภายในมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .80 และตรวจสอบความเที่ยงตรงพบว่าปรีชาเชิงอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์ ($r = .37$) มีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ($r = .47$) นอกจากนี้ยังพบว่า มาตรฐานนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการทางสังคม ($r = .11$) และยังพบว่ามาตรฐานวัดปรีชาเชิงอารมณ์ของชัทท์และคณะมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอายุ ($r = .22$) (อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ และวิลาสลักษณ์ ชวัลลี. 2542)

2. การวัดปรีชาเชิงอารมณ์โดยอาศัยนิยามจากต่างประเทศ การวัดปรีชาเชิงอารมณ์ในรูปแบบนี้เป็นการนำแนวคิด EQ ในฐานะเป็นบุคลิกภาพของนักทฤษฎี EQ ทางตะวันตกมาใช้ แล้วพัฒนาเครื่องมือวัดปรีชาเชิงอารมณ์ขึ้นเอง การสร้างเครื่องมือวัด EQ ตามแนวนี้มักนิยมใช้แนวคิด

ปริชาเชิงอารมณ์ของโกลแมน และบาร์ออน เช่น งานวิจัย เรื่อง การสร้างแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสุภาพร พิสิฐจิวพัฒนา งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ของช่อลัดดา ขวัญเมือง (สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. 2544) และงานวิจัยเรื่อง การสร้างมาตรประเมินและปกติวิสัยของความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยไทย ของคมเพชร จัตรศุกกุล และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2544)

3. การวัดปริชาเชิงอารมณ์โดยกำเนิดนิยามขึ้นใหม่ การวัดปริชาเชิงอารมณ์ในรูปแบบนี้ได้อาศัยการกำหนดนิยาม อีคิว ขึ้นมาใหม่ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทย ซึ่งการสร้างเครื่องมือวัดปริชาเชิงอารมณ์ อีคิว ตามแนวนี้นี้ไม่มากนัก เช่น แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ของกรมสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต. 2543) เป็นแบบการประเมินตนเอง (Self-report) ที่ใช้กับประชาชนไทยอายุ 12 - 60 ปี แบบประเมินนี้ถูกพัฒนาขึ้นมาภายใต้กรอบแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการเป็นคนดี คนเก่งและคนที่มีความสุขทางอารมณ์ แบบประเมินนี้ประกอบด้วยโครงสร้างหลัก 3 ด้าน คือ ดี เก่ง สุขและมีองค์ประกอบด้านละ 3 องค์ประกอบ รวมเป็น 9 องค์ประกอบย่อย มีข้อคำถามทั้งหมด 52 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบระดับใดระดับหนึ่งจาก 4 ระดับ ได้แก่ ไม่จริง จริงบางครั้ง ค่อนข้างจริง และจริงมากแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิตมี 2 ชุด ได้แก่ การประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่น (อายุ 12 - 17 ปี) และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับผู้ใหญ่ (อายุ 15 - 60 ปี)

การวัดปริชาเชิงอารมณ์มีหลายรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักทฤษฎี การวัดปริชาเชิงอารมณ์ จากแนวคิดต่าง ๆ มีลักษณะร่วมกันในเรื่องการรับรู้อารมณ์ของตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสามารถจัดการกับอารมณ์ได้ดี สำหรับการวัดปริชาเชิงอารมณ์ในประเทศไทยนั้นยังมีการวัดปริชาเชิงอารมณ์ที่อิงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยน้อยมาก เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามบทบาทและบริบททางสังคมไทยมากที่สุดทางผู้วิจัยจะเลือกใช้แบบวัดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 52 ข้อ

ผลการวิจัยระหว่างปริชาเชิงอารมณ์กับพฤติกรรมการอ่าน

มีผู้วิจัย เช่น เมนฮาร์ท (Menhart. 1998: Abstract) ได้ทำการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ในกรณีเป็นตัวทำนายความสำเร็จในอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับคะแนนการสัมภาษณ์เข้าทำงาน ในการวิจัยครั้งนี้เมนฮาร์ทศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ 4 ด้านได้แก่ ความเห็นอกเห็นใจ การจัดการและควบคุมอารมณ์ การรอคอยผลเลิศ และการสร้างความประทับใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน โดยการสร้างสถานการณ์ให้เหมือนกับการสัมภาษณ์เข้าทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการสัมภาษณ์ ส่วนเดือนเพ็ญ ทองน่วม (2534: 51) ได้ศึกษาการตระหนักในตนเองและการรับรู้สาเหตุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 800 คน พบว่าในกลุ่มที่ตระหนักในตนเองสูง เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบทางบวกรับรู้สาเหตุเข้าสู่ตนเองมากกว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในกลุ่มที่ตระหนักในตนเองต่ำ ผู้ที่ได้รับผลกระทบทางบวกรับรู้สาเหตุเข้าสู่ตนเองมากกว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่ตระหนักในตนเองสูงรับรู้สาเหตุเข้าสู่ตนเองมากกว่ากลุ่มที่ตระหนักในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษางานวิจัยพบว่าความฉลาดทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ จึงคาดว่าปรีชาเชิงอารมณ์น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วยเช่นกัน

จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมรักการอ่าน

สาเหตุในการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) กล่าวถึงกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ 2 กลุ่มกลุ่มหนึ่ง คือ จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลเผชิญอยู่ เป็นจิตลักษณะที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์หรือเป็นจิตลักษณะที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ มีงานวิจัยชิ้นสำคัญโดยดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการรับ สื่อต่างๆ (เช่น สื่อสิ่งพิมพ์) ที่มีประโยชน์ ได้แก่ เจตคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับปริมาณเวลาที่ใช้อ่านสิ่งตีพิมพ์มาก และความชอบอ่านเนื้อหาสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ ในงานวิจัยนี้จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวแปร เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านกับพฤติกรรมรักการอ่าน

เจตคติ เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำนองประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่งนั้นๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเห็นประโยชน์หรือพอใจต่อสิ่งนั้น (งามตา วานิชานนท์, 2535: 215) เจตคติประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันเหตุทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับวัตถุทางเจตคติ เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้ว่า สิ่งนั้นมีคุณหรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อถือที่ใช้ประเมินค่าได้ 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเจตคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

พอใจหรือไม่พอใจ ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้วบุคคลจะต้องมีความรู้ว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ก่อนที่เขาจะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น องค์ประกอบทางความรู้สึกยังสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้คิดด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งในทางดีก็ย่อมจะเกิดความรู้สึก แต่ถ้ารู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดีก็ย่อมจะไม่ชอบไม่พอใจ 3) องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม สิ่งที่เขาชอบ พอใจ และพร้อมที่จะทำลาย หรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบ ไม่พอใจ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย ดังนั้น การรายงานถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลได้ด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 ประการของเจตคติมีลักษณะสำคัญหลายประการต่าง ๆ กัน แต่ลักษณะที่เป็นสามัญในองค์ประกอบทั้ง 3 ซึ่งนักจิตวิทยาสังคมนิยมวัดคือ ทิศทาง และปริมาณขององค์ประกอบนั้น ๆ ทิศทาง (direction) หมายถึง การประเมินค่า การรู้ การรู้สึก และการพร้อมกระทำไปในด้านที่เป็นบวกหรือลบ เช่นเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการรู้สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดในทางที่ว่า สิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนองค์ประกอบทางการรู้สึก สามารถวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นไปในทางบวกหรือลบ คือ ในทางชอบและพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ส่วนองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือลบ ซึ่งทางบวกหมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบ หมายถึง การพร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น ปริมาณ (magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติไปในทิศทางบวกหรือลบ กล่าวคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมากและต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความพัวพันของบุคคลกับเรื่องนั้น (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2531: 5-8)

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ประเภทหนึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางการรู้คิด องค์ประกอบทางการรู้สึก องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้วัด เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ และกำหนดให้ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใดรู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด

การวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน มีในงานวิจัย เช่น ทวีศักดิ์ บุญทน (2534: 46) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดความหมายไว้ว่าความรู้สึก และความคิดเห็นในทางบวกและลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 4 หน่วย คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”,

“เห็นด้วย”, “ไม่เห็นด้วย”, “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 อุบล เลี้ยววาริณ(2549: 91) สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยวัดที่ปริมาณการเห็นประโยชน์มาก โทษน้อยของการอ่านหนังสือ มีความรู้สึกพอใจที่ได้กระทำพฤติกรรมการอ่าน และแนวโน้มหรือความมุ่งกระทำพฤติกรรมการอ่านหนังสือด้วยตนเอง มีข้อจำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนนพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) อยู่ระหว่าง 3.65 – 12.34 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76

บุญตา นันทะกุล (2546: 45) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับเจตคติต่อพฤติกรรมการอ่านใน 3 องค์ประกอบ มีจำนวนข้อคำถาม 11 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) อยู่ระหว่าง .20 - .58 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้วัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้แนวการสร้างข้อคำถามจาก แบบวัดเจตคติต่อการอ่านของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549); และบุญตา นันทะกุล (2546) วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 12 ข้อแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านกับพฤติกรรมการอ่าน

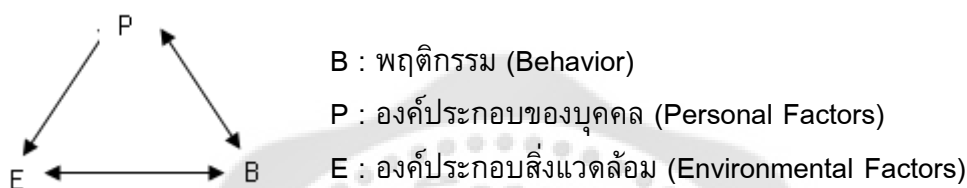
มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545: 72. 136-145) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนพบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน คือพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน พฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .64 , .69 , .69 และ .38 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุดร้อยละ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .54) ชุดทำนายเดียวกันนี้สามารถทำนายพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนได้สูงสุดร้อยละ 63.50 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .34) และชุดทำนายนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมหลังเรียนสูงสุดได้ร้อยละ 66.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก

ซึ่งเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .50) นอกจากนี้เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ เมื่อทำนายร่วมกับชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียนอีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ได้สูงสุดร้อยละ 59.00 ในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาสูง โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ -.15) งานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549) ศึกษาผลของการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรมขยันเรียนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้น ที่ 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาत्मมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 330 คน จัดเข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มกลุ่มที่ 1 ได้รับการฝึกทั้ง 2 ด้านคือ ฝึกจิตลักษณะ และฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยได้รับการฝึกด้านละ 9 กิจกรรม กลุ่มที่ 2 ได้รับการฝึกจิตลักษณะ กลุ่มที่ 3 ได้รับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการกิจกรรมควบคุม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทำการวัดเจตคติต่อการอ่านพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงคือ นักเรียนที่รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบใน

กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม การฝึกจิตลักษณะ การฝึกทักษะการอ่านจับใจความและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อเจตคติต่อการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนอายุน้อย และกลุ่มนักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาสูง การฝึกจิตลักษณะและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีปฏิสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อการอ่าน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ส่วนงานวิจัยของ บุญตานั้นทวะกุล (2546: 61) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านต่ำพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่ม นอกจากนี้ตัวแปร เจตคติต่อการอ่าน เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์และจิตลักษณะ รวม 7 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนได้สูงสุดร้อยละ 60.00 ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยเจตคติต่อการอ่านเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าอาร์เท่ากับ .73) ผลงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิ และคณะ (2529: 61-63) ที่ได้วิจัยไว้ก่อนหน้านี้หลายปี ในส่วนของผลวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองมาก เป็นผู้ชอบอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์มาก กว่านักเรียนลักษณะตรงข้าม (ค่าอาร์ ในกลุ่มรวมเท่ากับ .39) จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการเรียน 3 ด้านสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก เป็นผู้อ่านสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์มาก จึงคาดว่าเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วยเช่นกัน

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวคิดของ Bandura การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) พัฒนามาจากทฤษฎีปัญญาทางสังคม (Social Cognitive Theory) ของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ซึ่งเขามีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบ 3 ประการ คือ พฤติกรรมองค์ประกอบของบุคคลและองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม โดยองค์ประกอบทั้งสามนี้ต่างเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน (Bandura. 1986: 24) ดังแสดงไว้ในภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบ 3 ประการ

ที่มา : Bandura (1986: 24)

สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของบุคคลนอกเหนือจากปฏิกิริยาสะท้อนเบื้องต้นแล้วยังเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคม กล่าวคือ มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรมที่เกิดจากพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหรืออ้อมก็ได้ ความรู้ที่มนุษย์เรียนรู้เหล่านี้ กลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมที่ได้รับผลลัพธ์ทางบวกและหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมใดก็ด้วยการรับรู้ในความสามารถของตนเอง ซึ่งการรับรู้นี้สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ดีกว่าผลของการกระทำในครั้งที่ผ่านมา (สุกัญญา กฤษณะเศรษฐี. 2542: 18; อ้างอิงจาก Pajares. 1997: 3)

ผลของการรับรู้ความสามารถตนเอง

แบนดูรา (Bandura. 1986: 393-395) ได้กล่าวถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองว่าจะเป็นตัวกำหนด หรือ มีผลต่อบุคคลในเรื่องต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเลือก (Choice Behavior) ในชีวิตประจำวันนั้นบุคคลจะต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาว่า จะต้องกระทำพฤติกรรมใดและต้องทำอีกนานเท่าใด รวมทั้งต้องตัดสินใจเลือกกิจกรรมต่างๆ การที่บุคคลตัดสินใจว่าจะแสดงพฤติกรรมใดในสภาพการณ์ใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ความสามารถของเขา และบุคคลจะเลือกทำกิจกรรมที่แน่ใจว่า เขามีความสามารถที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จได้ (Bandura. 1997; Schunk. 1981) บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง

สูงจะเลือกทำงานที่มีลักษณะท้าทาย มีแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถของตนเองให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตัวเองต่ำ มักจะหลีกเลี่ยงงานที่ท้าทาย ขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งเป็นการปิดโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง อย่างไรก็ตามบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองสูงเกินไปก็มักจะประสบความล้มเหลวในการทำงาน และส่งผลให้เกิดความเครียด ความผิดหวัง และรู้สึกว่าการล้มเหลวนี้เป็นสิ่งเลวร้าย ไม่สามารถแก้ไขได้ ส่วนบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองต่ำกว่าที่เป็นจริง มักจะขาดความพยายามและความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีความสงสัยเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ดังนั้นถ้าบุคคลประเมินความสามารถของตนเองถูกต้อง จะส่งผลต่อการเลือกกิจกรรมทำให้การกระทำนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง และในการประเมินความสามารถของตนเองที่ดี ต้องประเมินสูงกว่าที่บุคคลนั้นสามารถที่จะทำได้เล็กน้อย จึงจะทำให้บุคคลทำกิจกรรมที่ยากพอเหมาะและท้าทายความสามารถ

2. การใช้ความพยายามและความยืนหยัดในการทำงาน (Effort Expenditure and Persistence) การรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลนั้น เป็นตัวกำหนดว่า เขาจะต้องใช้ความพยายามมากเท่าไร และจะต้องใช้ความมุ่งมั่นพยายามที่จะเผชิญหน้ากับอุปสรรคต่างๆ หรือประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจไปอีกนานเท่าใด (Bandura. 1986) เมื่อเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ บุคคลซึ่งมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะมีความกระตือรือร้น และจะใช้ความพยายาม ความมุ่งมั่นในการทำงานนานกว่าคนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ (Bandura และ Cervone. 1983) และคนที่บุคคลใช้ความพยายามและความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มที่ตลอดเวลา เขาก็มีแนวโน้มที่จะทำงานได้ประสบความสำเร็จสูง

3. แบบแผนของความคิดและการตอบสนองทางอารมณ์ (Thought Patterns and Emotion Reaction) การตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ของบุคคลในระหว่างที่การกระทำพฤติกรรม และมีผลต่อการคาดคะเนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในภายภาคหน้าของเขา บุคคลซึ่งรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมีความพยายาม และเอาใจใส่ในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ มาก และเมื่อพบกับอุปสรรคต่างๆ บุคคลก็จะกระตุ้นตนเองให้ใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลที่รู้ว่าตนเองมีความสามารถต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อตนเองทางลบ เช่น ไม่มีความสุข มีความหวาดหวั่น ความเครียดสูง และเขาจะกระทำพฤติกรรมต่างๆ อย่างไม่เต็มความสามารถ อันจะส่งผลให้บุคคลประสบกับความล้มเหลวในการกระทำพฤติกรรมมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาของคอลลิน (Collin. 1982) พบว่า ในการแก้ปัญหาที่ยากๆ นั้น นักเรียนที่มีการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถสูง มักจะอนุมากสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากการขาดความพยายาม ส่วนนักเรียนที่มีการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำ จะอนุมากสาเหตุของความล้มเหลวว่าเกิดจากการขาดความสามารถ

4. เป็นสิ่งที่กำกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมมากกว่าเป็นสิ่งที่ทำนายพฤติกรรม (Humans as producer rather than simply foretellers of behavior) นั่นคือบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง มักจะเป็นคนที่พยายามกระทำพฤติกรรมและจะยอมรับผลต่างๆ ที่

เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน จะเลือกการกระทำที่มีลักษณะทำลาย และจะใช้ความพยายามอย่างมากเพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุเป้าหมาย แม้ว่าในบางครั้งการกระทำนี้จะประสบความสำเร็จล้มเหลวบ้างก็ตาม เขาก็จะไม่ท้อถอยและจะไม่อ้างว่าเป็นเรื่องโชคชะตา แต่เขาจะให้เหตุผลของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่า เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป ซึ่งต่างจากบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยกระทำพฤติกรรม จะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระทำเป็นไปตามความเชื่อหรือคำทำนาย และมักจะหลีกเลี่ยงการกระทำที่มีลักษณะยากๆ ขาดความพยายาม มีความทะเยอทะยานต่ำ และมีความเครียดสูง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์กับการกระทำพฤติกรรมของบุคคล คือ ถ้าบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งสูง จะมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมนั้นสูงด้วย ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองในการกระทำนั้นต่ำ บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นต่ำ หรืออาจไม่ทำพฤติกรรมนั้นเลย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบุคคลจะรับรู้ความสามารถของตนเองสูง แต่บุคคลอาจจะไม่กระทำพฤติกรรมก็ได้ ขึ้นกับปัจจัยดังต่อไปนี้ (Bandura. 1986: 395-399)

1. ขาดสิ่งจูงใจหรือภาวะที่กระตุ้นให้กระทำพฤติกรรม แม้ว่าบุคคลจะรับรู้ความสามารถของตนเพียงพอสำหรับกระทำพฤติกรรมแต่อาจไม่กระทำพฤติกรรมก็ได้ถ้าเขาคิดว่าจะไม่ได้รับผลตอบแทนใดๆ หรืออาจจะยับยั้งพฤติกรรมนั้นไว้ ถ้าบุคคลขาดกำลังด้านทรัพยากร อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จำเป็น

2. ความผิดพลาดในการประเมินผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น หากบุคคลประเมินผลที่ตนจะได้รับจากการกระทำผิดพลาดไป จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าจะไม่คุ้มค่าที่ตนจะกระทำพฤติกรรมนั้น

3. ความไม่ทันการณ์ในการประเมินความสามารถของตนเอง เนื่องจากประสบการณ์ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หากบุคคลไม่ได้ประเมินตนเองตลอดเวลาจะทำให้ตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนผิดพลาดไปได้มีผลทำให้บุคคลไม่กระทำพฤติกรรม

4. การประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองผิดพลาดไป บางครั้งบุคคลรับรู้ความสามารถในการทำงานของตนเองในภาพรวมสูง แต่กลับรับรู้ความสามารถในการทำงานส่วนที่จำเพาะผิดพลาดไปโดยประเมินว่าตนมีความสามารถในการทำงานส่วนที่จำเพาะต่ำ ดังนั้นแม้ว่าจะรับรู้ความสามารถในการทำงานของตนโดยภาพรวมสูง แต่บุคคลก็จะไม่กระทำพฤติกรรม

5. การประเมินความสำคัญของทักษะย่อยๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการกระทำพฤติกรรมผิดพลาด การที่บุคคลคิดว่าเขาขาดทักษะหรือมีทักษะต่างๆ ไม่เพียงพอจะทำให้เขาไม่กระทำพฤติกรรมนั้น

6. เป้าหมายของการกระทำพฤติกรรมคลุมเครือ ไม่ชัดเจน และไม่สามารถปฏิบัติได้

7. การรู้จักตนเองที่ไม่ถูกต้อง อาจเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ชัดเจน หรืออาจถูกบังคับให้กระทำ หรือได้รับข้อมูลที่ไมถูกต้องจากภายนอก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง

แบนดูรา (Bandura. 1986: 399-409; 1997: 79-115) ได้สรุปว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีพื้นฐานหรือพัฒนามาจากแหล่งข้อมูลสาร 4 แหล่งดังนี้

1. การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จ (Enactive Mastery Experience)

การได้รับประสบการณ์ความสำเร็จ จากการกระทำของตน ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีประสิทธิภาพและเที่ยงตรงมากที่สุด เนื่องจากมีพื้นฐานอยู่บนประสบการณ์ของความสำเร็จที่บุคคลได้รับโดยตรง ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำ นอกจากจะเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองให้เข้มแข็งขึ้นแล้ว ยังแผ่ขยายไปยังสภาพการณ์อื่นๆ ได้มากกว่าแหล่งข่าวสารอื่นด้วย ประสบการณ์ความสำเร็จนี้ หากได้รับบ่อยครั้งก็ยิ่งทำให้บุคคลรับรู้ว่าคุณมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น ไม่ท้อถอยถึงแม้จะไม่ประสบความสำเร็จในบางครั้ง โดยเฉพาะถ้าการไม่ประสบความสำเร็จนั้นสามารถแก้ไขได้ด้วยความพยายาม บุคคลก็จะเพิ่มความพยายามมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม ประสบการณ์ที่ล้มเหลวจะทำให้บุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ โดยเฉพาะความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในระยะแรก ๆ และไม่ได้เกิดจากการขาดความพยายาม หรือได้รับการขัดขวางจากสภาพการณ์ภายนอก การทำให้คนเราฟื้นคืนกลับมารับรู้ว่าคุณมีความสามารถ จำเป็นต้องให้เขาได้มีประสบการณ์ในการเอาชนะอุปสรรคโดยผ่านการใช้ความพยายามเสียก่อน ประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำที่จะทำให้ข่าวสารเกี่ยวกับความสามารถแก่ผู้กระทำขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1.1 ความยากของงาน และสภาพแวดล้อมการประสบความสำเร็จในการทำงานที่ง่าย ๆ อาจไม่เพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากบุคคลรู้งานนั้นต้องทำสำเร็จอยู่แล้วจึงไม่นำไปประเมินความสามารถ ส่วนงานที่ยากและท้าทายจะให้ข้อมูลความสามารถอย่างใหม่ จึงมีแนวโน้มส่งผลให้บุคคลเพิ่มการรับรู้ความสามารถ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เกิดขึ้นภายในบริบทหรือสภาพแวดล้อมของการกระทำทั้งที่เป็นอุปสรรค และที่ช่วยส่งเสริมให้บรรลุความสำเร็จ เช่น การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ความสามารถในการจัดการกับทรัพยากรหรือเครื่องมือ สภาพแวดล้อมภายใต้กิจกรรมที่ปฏิบัติ โดยความสำเร็จของการกระทำที่ได้มาจากการช่วยเหลือจากภายนอก คุณค่าของความสามารถจะมีเพียงเล็กน้อย เพราะบุคคลให้น้ำหนักกับสิ่งภายนอกมากกว่าความสามารถของตนเอง ส่วนความผิดพลาดของการปฏิบัติงานที่เกิดจากเงื่อนไขที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานจะเป็นข้อมูลที่ส่งผลต่อความสามารถน้อยกว่าความผิดพลาดที่เกิดในเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน

1.2 ความพยายาม หากประสบการณ์ความสำเร็จในงานที่ท้าทาย มาจากการใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยจะแสดงให้เห็นถึงการมีความสามารถสูง แต่หากมาจากการใช้ความอุตสาหพยายามอย่างมากจึงจะสำเร็จได้ กลับแสดงให้เห็นถึงการมีความสามารถในระดับต่ำกว่าและมักนำไปสู่การรับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่น้อยกว่าด้วย การอธิบายถึง ความพยายามที่ตรงข้ามกันมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในเด็กและผู้ใหญ่ โดยเด็กเล็กที่ประสบความสำเร็จจากการใช้ความพยายามอย่างหนักจะนำไปสู่การรับรู้ว่าคุณมีความสามารถมาก แต่หากเป็นผู้ใหญ่

จะรับรู้ความสามารถของตนในระดับต่ำกว่า (Bandura. 1997: 83; citing Nicholls and Miller. 1984) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาตามกรอบการอนุกรมสาเหตุที่ว่าระดับของการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นมาจากการอนุกรมสาเหตุไปยังความพยายามและความยากของงาน โดยบุคคลที่อธิบายความสำเร็จของตนในงานที่ยากกว่ามาจากการใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อยจะรับรู้ความสามารถสูง แต่บุคคลที่อธิบายความสำเร็จของตนในงานที่ง่ายกว่ามาจากการพยายามอย่างมากจะรับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำกว่า (Bern. 1972; Frieze. 1976; Bandura. 1986: 402)

แบนดูรา (Bandura. 1997: 123-124) ได้สรุปให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอนุกรมสาเหตุกับการรับรู้ความสามารถของตนเองว่าการอนุกรมสาเหตุของความสำเร็จจากการกระทำ มาจากความสามารถจะช่วยส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนให้เด่นชัดขึ้น และยังเป็นตัวทำนายความสำเร็จของการกระทำด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองสูง มีแนวโน้มในการอธิบายความล้มเหลวว่าเนื่องมาจากการมีความพยายามไม่เพียงพอ หรือเกิดจากสภาพการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวย แต่บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนต่ำจะอธิบายสาเหตุของความล้มเหลวของตนว่ามาจากการมีความสามารถต่ำ (Alden. 1986; McAuley; Duncan; & McElroy. 1989; Grove. 1993; Bandura. 1997: 85)

1.3 การเลือกจดจำ การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นผลจากการที่บุคคลเลือกจดจำการกระทำของตัวเอง โดยการเลือกจดจำจะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น ถ้าบุคคลเลือกสังเกต จดจำ เฉพาะการกระทำที่เขาประสบความสำเร็จ แต่หากบุคคลเลือกสังเกตจดจำการกระทำที่เป็นไปในทางลบ มักจะนำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ

1.4 การเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาการบรรลุผลและการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาการบรรลุผลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยบุคคลที่มีประสบการณ์ล้มเหลวเป็นบางครั้งบางคราวไม่ต่อเนื่อง แต่มีการประเมินเปรียบเทียบกับผลการกระทำที่เคยเกิดขึ้นแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จะมีความโน้มเอียงในการเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองมากกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ความล้มเหลวในลักษณะที่ราบเรียบและไม่มีการประเมินเปรียบเทียบกับผลที่เคยกระทำผ่านมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. การสังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience)

การรับรู้ความสามารถของตนเองส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากการเห็นตัวอย่างจากบุคคลอื่น การที่ได้เห็นบุคคลอื่นทำพฤติกรรมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันแล้วประสบความสำเร็จ จึงทำให้บุคคลคิดว่าตนเองก็มีความสามารถและทักษะเช่นเดียวกับบุคคลอื่น ตนก็น่าจะประสบความสำเร็จได้เช่นกัน บุคคลเหล่านี้จะโน้มน้าวตนเองให้เชื่อว่ามีความสามารถที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ แต่ถ้าได้เห็นบุคคลที่มีความสามารถคล้ายคลึงกันกับตนประสบความล้มเหลวทั้งๆ ที่ได้พยายามอย่างเต็มที่ ก็อาจจะรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำลง การรับรู้ความสามารถของตนเองที่ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์ตรงเช่นนี้จะทำให้การรับรู้ความสามารถไม่มีความแน่นอนและเปลี่ยนแปลงง่าย คือพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแบบที่เห็น ข่าวสารที่ได้จากการดูตัวแบบจะมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเกณฑ์ที่ใช้ประเมินความสามารถ และการ

เปรียบเทียบผลประเมินความสามารถของตนเองได้ตรงกับความสามารถจริง แต่ในกรณีที่ข่าวสารให้ข้อมูลไม่ชัดเจนพอ บุคคลจะประเมินความสามารถตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริง ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองควรมีลักษณะดังนี้

2.1 ความคล้ายคลึงกันของความสามารถ ปัจจัยความคล้ายคลึงของความสามารถของตัวแบบกับผู้สังเกตจะนำไปสู่การเพิ่มการรับรู้ความสามารถของผู้สังเกตได้ โดยตัวแบบที่มีความสามารถคล้ายคลึงหรือสูงกว่าผู้สังเกตเล็กน้อยจะให้ข้อมูลที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของผู้สังเกตอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Festinger. 1954; Suls & Miller. 1977; Bandura. 1997: 96) ส่วนตัวแบบที่มีความสามารถสูงหรือต่ำกว่าผู้สังเกตมากๆ จะให้ข้อมูลที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของผู้สังเกตเพียงเล็กน้อย ได้มีการศึกษาอิทธิพลของความคล้ายคลึงของความสามารถที่มีมาก่อนของตัวแบบกับผู้สังเกต โดยให้กลุ่มผู้สังเกต สังเกตการณ์ทำงานของตัวแบบและผู้สังเกตจะได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถล่วงหน้าของตัวแบบว่ามีความสามารถเท่ากันกับตนหรือมากกว่าตน เมื่อตัวแบบประสบความสำเร็จในการทำงานเสมอๆ พบว่า ผู้สังเกตที่มีการรับรู้ว่ามีความสามารถมากกว่าตัวแบบ จะยังคงรับรู้ความสามารถของตนสูงในงานที่คล้ายคลึงกับงานที่ตัวแบบทำ และไม่ลดความพยายามลงแม้ประสบความสำเร็จซ้ำในทางตรงข้าม ผู้สังเกตที่รับรู้ว่ามีความสามารถใกล้เคียงหรือต่ำกว่าตัวแบบ จะรับรู้ว่ามีความสามารถต่ำและมักท้อถอยง่ายเมื่อพบกับอุปสรรคหรือประสบความสำเร็จ (Bandura. 1997: 96; citing Brown; & Inouye. 1987) นอกจากนี้มีการเสนอว่าบุคคลจะใช้ความรู้เดิมในอดีตที่คล้ายคลึงกันมาเป็นตัวตัดสินความสามารถในสภาพการณ์ใหม่ของตน (Bandura. 1997: 97; citing Goethlis; & Darley. 1977) ซึ่งแบนดูราได้โต้แย้งว่า หากเป็นดังเช่นที่กล่าวมา การกระทำเดิมสภาพแวดล้อมเดิมจะต้องเหมือนกันทุกประการกับการกระทำใหม่และสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นได้ยาก เขาจึงสรุปว่าผู้สังเกตมักจะตัดสินความสามารถของตนจากการกระทำที่คล้ายคลึงกันในอดีต และจากความรู้ในการบรรลุความสำเร็จของตัวแบบในสภาพการณ์ใหม่ ดังเช่น การที่นักเรียนคนหนึ่งจะทราบว่าจะคะแนนวิชาเคมีของตนเป็นอย่างไร อาจพิจารณาจากคะแนนวิชาเคมีของเพื่อนคนที่เคยทำวิชาฟิสิกส์ ได้คะแนนเท่าๆ กันกับตนว่าเป็นเท่าใด

2.2 ความคล้ายคลึงกันของคุณลักษณะ บุคคลมีการพัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับความสามารถในการทำงานของตน โดยเชื่อมโยงกับคุณลักษณะต่างๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับเศรษฐกิจและสังคม และเชื้อชาติ ของตัวแบบ ในการสังเกตตัวแบบนั้น หากตัวแบบมีความคล้ายคลึงในคุณลักษณะต่างๆ กับผู้สังเกตมาก เมื่อตัวแบบประสบความสำเร็จ ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับปัญหา รับรู้ว่าคุณสามารถทำได้เช่นเดียวกับตัวแบบ นำไปสู่การรับรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น ซึ่งแตกต่างกับตัวแบบที่มีคุณลักษณะแตกต่างจากผู้สังเกต แม้ตัวแบบจะประสบความสำเร็จในการทำงานก็ตาม แต่ผู้สังเกตจะมีความลังเลสงสัยในความสามารถของตนว่าจะสามารถทำงานให้สำเร็จหรือไม่

2.3 ความมากมายหลากหลายของตัวแบบ ในชีวิตจริงของคนเราการประเมินความสามารถของตนไม่ได้มาจากตัวแบบคนเดียว แต่บุคคลจะมีการสังเกตตัวแบบที่มากมาย

หลากหลายออกไป และการตัดสินใจจากตัวแบบที่มีจำนวนมาก และหลากหลายนี้ย่อมเป็นข่าวสารในการประเมินความสามารถของตนได้ดีกว่าตัวแบบคนเดียว นั่นคือ พลังการชักจูงจากตัวแบบที่มีจำนวนมากและหลากหลายจะช่วยเพิ่มอิทธิพลที่มาจากผู้อื่น (Bandura. 1997: 99; citing Perry; & Bussey. 1979) นอกจากนี้การสังเกตการประสบความสำเร็จของตัวแบบที่มีความชำนาญในงานที่หลากหลายจะช่วยให้บุคคลเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ของตน และมีพัฒนาการความสามารถมากขึ้นกว่าการสังเกตตัวแบบที่มีความชำนาญในงานเพียงอย่างเดียว (Bandura. 1997: 99; citing Schunk)

2.4 ความเชี่ยวชาญของตัวแบบ ตัวแบบที่มีความเชี่ยวชาญในการทำงาน จะมีความสุขุมรอบคอบ มักทำงานได้อย่างไม่มีข้อผิดพลาด แต่ตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญนัก ในช่วงแรกๆ อาจมีความขลาดกลัว แต่ต่อมาจะค่อยๆ เอาชนะความยากของงาน โดยตัดสินใจใช้ความพยายามมากขึ้น ซึ่งผู้สังเกตจะได้รับประโยชน์จากการยับยั้งในการใช้ความพยายามต่องานที่ยาก จากตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญนักมากกว่าตัวแบบที่มีความเชี่ยวชาญมาก (Bandura. 1997: 99; citing Kazdin. 1973; Meichebaum. 1971) จากข้อสรุปข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวแบบที่จะช่วยให้ผู้สังเกตเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตน มักคิดว่าตัวแบบที่ไม่เชี่ยวชาญมีความคล้ายคลึงกับตนมากกว่าตัวแบบที่เชี่ยวชาญแล้ว จึงมีแนวโน้มที่จะใช้ความอุตสาหพยายามมากขึ้น เพื่อให้ประสบความสำเร็จดังเช่นตัวแบบ

3. การพูดชักจูงจากผู้อื่น (Verbal Persuasion)

การตัดสินใจความสามารถของตนเองนั้นไม่อาจขึ้นอยู่กับตนเองเพียงอย่างเดียว เนื่องจากแหล่งข่าวสารจากตนเองอาจยังไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องการข่าวสารจากบุคคลอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเอง การพูดชักจูงจากผู้อื่นนี้มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง บุคคลที่ไม่ได้รับการโน้มน้าวหรือชักจูงจากผู้อื่นอาจยังคงสงสัยในความสามารถของตน อย่างไรก็ตามการชักจูงจากผู้อื่นนี้มีข้อจำกัดอย่างมากในการเพิ่มการรับรู้ความสามารถของบุคคล แต่จะสามารถเพิ่มได้หากการชักจูงนั้นอยู่บนกรอบของความจริงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ การพูดชักจูงในเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงอาจก่อให้เกิดความล้มเหลวซึ่งจะทำให้ผู้ชักจูงไม่ได้รับความเชื่อถือ

แบนดูรา กล่าวว่า การใช้คำพูดชักจูงไม่ค่อยได้ผลนักในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคล ซึ่งถ้าต้องการให้ได้ผลควรใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จโดยสร้างความสามารถให้กับบุคคลให้สำเร็จ อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับขั้นตอน ร่วมกับการใช้คำพูดชักจูง (สมโภชน์ เอี่ยมสุภชาติ. 2536: 60; อ้างอิงจาก Evans. 1989) การใช้คำพูดชักจูงที่ส่งผลต่อการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการดังนี้

3.1 ความน่าเชื่อถือของผู้ชักจูง ผู้ชักจูงจะต้องมีความสำคัญต่อผู้ถูกชักจูง หรือต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ด้วยจึงจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคล

3.2 การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เป็นวิธีการหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคริสซ์และซังค์ (จิตติมา จุมทอง. 2538 ; อ้างอิงจาก Kirsch. 1986) ที่ว่าการให้ข้อมูลย้อนกลับส่งผลต่อการทำให้นักเรียนมีความพยายามและสามารถประสบความสำเร็จได้ อย่างไรก็ตาม แบนดูราชี้ให้เห็นว่าการให้ข้อมูลย้อนกลับไม่ใช่การเสริมแรง แต่เป็นการบอกกับบุคคลว่าในโอกาสต่อไปตนควรจะประเมินความสามารถของตนในระดับใด ส่วนในกรณีที่สถานการณ์และการกระทำครั้งใหม่ไม่แตกต่างไปจากการกระทำและสถานการณ์เดิม บุคคลจะใช้ข้อมูลย้อนกลับของครั้งเดิมมาตัดสินความสามารถในการกระทำครั้งใหม่

3.3 การเพิ่มความพยายาม การพูดชักจูงจะส่งผลให้ผู้ถูกชักจูงเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองได้ โดยที่ผู้ถูกชักจูงเพิ่มความพยายาม บุคคลที่ถูกโน้มน้าวให้รับรู้ว่าคุณสามารถประสบความสำเร็จได้จะเพิ่มความพยายามมากกว่าคนที่ไม่แน่ใจว่าตนจะทำได้ เมื่อบุคคลประสบความสำเร็จในสิ่งที่ถูกโน้มน้าวให้ทำ เขาจะเพิ่มความเชื่อถือให้กับผู้โน้มน้าวด้วย

4. สภาวะทางกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State)

บุคคลมักใช้ข้อมูลด้านสภาวะทางกายและอารมณ์ในการตัดสินความสามารถของตน เช่น การตื่นเต้นมากเกินไปจะเป็นเหตุให้ทำกิจกรรมได้ไม่ดี บุคคลจะคิดว่าตนสามารถทำงานได้สำเร็จเมื่อสภาวะทางกายไม่ปั่นป่วนหรือเครียด การฝึกให้บุคคลลดสภาวะกระตุ้นทางอารมณ์ลงได้จะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองและเพิ่มผลการปฏิบัติงาน สภาวะทางกายที่กล่าวถึงนี้รวมถึง ความอ่อนล้า เหนื่อย และความเจ็บปวดด้วย โดยสภาพร่างกายและอารมณ์ในทางลบ เช่น เจ็บป่วย ปวดเมื่อย เครียด วิตกกังวล จะลดการรับรู้ความสามารถของตนเองลง

สำหรับความวิตกกังวลในการทำงานมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของบุคคลซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถ โดยคนที่มีความวิตกกังวลสูงจะรู้สึกไม่มั่นใจว่าตนเองจะสามารถควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ไม่พยายามพัฒนาความสามารถของตน รู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งการที่บุคคลรับรู้ว่าคุณเองไม่มีความสามารถนี้ จะทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ ต่ำด้วย นอกจากนี้ ความวิตกกังวลยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น ใจสั่น เหงื่อออก อ่อนเพลีย อาการเหล่านี้มีผลทำให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆ ได้ไม่ดีเท่าที่ควร เป็นสัญญาณที่บอกให้บุคคลรู้ว่าเขาไม่มั่นใจในความสามารถที่ตนเองมีอยู่ อีกทั้งไม่แน่ใจว่าทักษะเพียงพอที่จะทำงานในขณะนั้น จึงทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำลง มีการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงจะนึกถึงข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาความสามารถของตน จึงมีแนวโน้มที่จะทำไม่สำเร็จ ซึ่งการที่บุคคลทำงานไม่สำเร็จนี้ จะทำให้เขารู้สึกว่าตนเองมีความสามารถน้อย อันส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำด้วย ส่วนผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำจะเอาใจใส่ต่องานที่ทำ มีความพยายามและอดทนในการทำงาน จึงมีแนวโน้มที่จะทำงานได้สำเร็จ และการที่บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน จะทำให้เขารู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ และพัฒนาความ

คาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น (ชินษฐา สุวรรณินิตย์. 2533: 9; อ้างอิงจาก Sarason. 1975b, 1978; Wine. 1971; citing Bandura. 1986) สภาวะทางกายและอารมณ์ที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองขึ้นกับปัจจัยต่อไปนี้

4.1 ประสบการณ์เดิม บุคคลจะพิจารณาว่าสภาวะทางกายและอารมณ์ได้เคยมีผลต่อการปฏิบัติงานของตนมาแล้วอย่างไร โดยบุคคลที่พบว่าสภาวะที่ตื่นตัวของร่างกายส่งผลเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ก็จะมีการรับรู้ความสามารถของตนแตกต่างจากคนที่เห็นว่าการตื่นตัวของร่างกายส่งผลในการขัดขวางการปฏิบัติงาน เช่น ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงจะรับรู้ว่าการกระตุ้นนี้เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำจะรับรู้ว่าการกระตุ้นเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

4.2 ระดับการตื่นตัว การตื่นตัวในระดับกลางๆ จะเอื้อต่อการใช้ทักษะต่างๆ ได้ดี โดยเฉพาะในกิจกรรมที่มีความซับซ้อน

4.3 การอนุมานสาเหตุของการตื่นตัว บุคคลที่มองการตื่นตัวของสภาวะทางกายและอารมณ์ที่เกิดขึ้นว่าเนื่องมาจากการขาดความสามารถ มีแนวโน้มที่จะลดการรับรู้ความสามารถของตนมากกว่าบุคคลที่มองการตื่นตัวของสภาวะทางกายและอารมณ์ว่าเป็นอาการปกติที่ใครๆ ก็มิได้

4.4 ลักษณะของอารมณ์ ความเบี่ยงเบนทางอารมณ์สามารถส่งผลกระทบต่อรับรู้ความสามารถของตนเองของบุคคลได้ เช่น อารมณ์เศร้าเกิดจากความล้มเหลวในอดีตอาจทำให้บุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองลดลง แต่หากมีอารมณ์ในทางบวก ก็จะกระตุ้นความคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ การรับรู้ความสามารถของตนเองก็จะได้รับการพัฒนาขึ้น นอกจากนี้ความเขินและ เบบ่าเออร์ (Bandura. 1986: 408; citing Kavanage; & Bower. 1985) ยังพบว่าในขณะที่มีอารมณ์ปกติหรืออารมณ์ทางลบ

ดังนั้นการรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถเกิดขึ้นได้จากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ หลายประการดังที่กล่าวมาแล้ว และการรับรู้ความสามารถของตนเองอาจเกิดจากแหล่งข้อมูลข่าวสารแหล่งใดแหล่งหนึ่งหรืออาจเกิดจากแหล่งข้อมูลข่าวสารหลายแหล่งมาผสมผสานกันก็ได้

กล่าวโดยสรุปการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน หมายถึง ปัจจัยภายในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมที่แสดงออกโดยเป็นการประเมินว่าตนเองจะประสบความสำเร็จเพียงใด ซึ่งในงานวิจัยในครั้งนี้วัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน หมายถึงการที่นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมที่แสดงออกโดยเป็นการประเมินว่าตนเองจะประสบความสำเร็จเพียงใดในการอ่านและ รับรู้ความสามารถของตนเองสามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้จากแหล่งข้อมูลข่าวสาร

การวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองมี 3 มิติ (Bandura. 1977: 84-85)

มิติที่ 1 ระดับหรือปริมาณของความยาก (Magnitude) คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลในการกระทำพฤติกรรมหนึ่ง หรือแตกต่างกันในบุคคลเดียวกันเมื่อต้องทำพฤติกรรมที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน

มิติที่ 2 ความเข้มหรือความมั่นใจ (Strength) เป็นความมั่นใจที่บุคคลคิดว่าตนสามารถทำงานได้ในระดับที่ความยากต่างๆ ถ้าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความเข้มหรือความมั่นใจน้อย คือบุคคลไม่มั่นใจในความสามารถของตนเองลดลง แต่ถ้ามีความเข้มหรือความมั่นใจมาก บุคคลจะมีความบากบั่นพยายามมาก แม้ว่าประสบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับที่รับรู้บ้างก็ตาม

มิติที่ 3 การแผ่ขยาย (Generality) การรับรู้ความสามารถของตนเองอาจจะแผ่ขยายจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่น ประสบการณ์บางอย่างก่อให้เกิดความสามารถในการนำไปปฏิบัติในสภาพการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันแต่ในปริมาณที่แตกต่างกันได้ และประสบการณ์บางอย่างไม่ทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองแผ่ขยายไปสู่สถานการณ์อื่นได้

ลีและบอบโค (Lee; & Bobko. 1994: 364-469) ได้รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวทฤษฎีของ Bandura พบว่ามีวิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง 4 วิธี

1. การวัดความเข้มหรือความมั่นใจ (Self-Efficacy Strength) เป็นวิธีที่นำมาใช้วัดการรับรู้ความสามารถของตนเองมากที่สุด วิธีการวัดทำได้โดยการถามผู้ตอบถึงความมั่นใจว่า เขาสามารถปฏิบัติงานที่มีความยากของงานเพิ่มขึ้นได้เพียงใด ข้อคำถามมักมีลักษณะให้ประเมินความมั่นใจจากไม่มีความมั่นใจ (0) จนถึงมีความมั่นใจเต็มที่ (10) หรืออาจทำโดยใช้มาตรฐานแบบอื่นๆ ก็ได้ เช่น 0% ถึง 100% เป็นต้น

2. การวัดระดับความยาก (Self-Efficacy Magnitude) เป็นวิธีที่นิยมนำมาใช้วัดการรับรู้ความสามารถของตนเองรองลงมา วิธีการวัดจะทำได้โดยการถามผู้ตอบว่าเขาสามารถปฏิบัติงานที่กำหนดให้ที่ยากขึ้นได้หรือไม่ ซึ่งข้อคำถามมักจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนชนิด ใช่ / ไม่ใช่ (yes / no scale) คำตอบ ใช่ จะมีคะแนน 1 คำตอบที่ไม่ใช่ จะมีคะแนน 0 ดังนั้นหากได้คะแนนสูงก็แสดงว่ามี การรับรู้ความสามารถของตนเองสูง

3. การวัดแบบผสม คือ การวัดที่ใช้ทั้งความมั่นใจและระดับความยาก พบว่า มีการวิจัยจำนวนหนึ่งที่ใช้การวัดแบบผสมนี้ โดยช่องหนึ่งเป็นแบบ ใช่/ไม่ใช่ ส่วนอีกช่องหนึ่งจะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า หรือใช้ประเมินเป็นร้อยละ การรวมคะแนนจะทำได้โดยการรวมคะแนนของความมั่นใจ เฉพาะข้อที่ผู้ตอบว่าใช่ ในการวัดระดับความยาก การวัดแบบนี้ พบว่า เป็นการวัดที่สอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรามากที่สุด

4. การวัดความเข้มหรือความมั่นใจ โดยใช้ข้อคำถามเพียงข้อคำถามเดียวเกี่ยวกับงานที่กำหนด แล้วให้ผู้ตอบประเมินค่าระดับความมั่นใจของตนเองต่อการทำงานที่กำหนดนั้นซึ่งวิธีนี้เรียกว่า one-item confidence rating

ลัสท์ และคณะ (Lust, Celuch; & Showers. 1993) ได้เปรียบเทียบการวัด 4 แบบ คือ (1) วัดระดับความยาก (2) วัดความมั่นใจ (3) วัดแบบผสม (4) การวัดแบบอื่น ที่ไม่ได้ระบุความยากของงานและใช้สเกลแบบลิเคอร์ท แม้ว่างานวิจัยของลัสท์และคณะ จะไม่ได้เสนอแนะให้ใช้การวัดแบบใด แต่ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการวัดความมั่นใจ จะมีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัยสูงที่สุดในขณะที่งานวิจัยของลีและบอบโค เสนอแนะให้ใช้การวัดแบบผสม เพราะมีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัยและเชิงทำนายสูง โดยเปรียบเทียบกับกรวัดแบบอื่น และยังเป็นกรวัดทั้ง 2 มิติตรงตามทฤษฎีของแบนดูรา

ลี และบอบโค (Lee; & Bobko. 1994) ที่ทำการเปรียบเทียบการวัดการรับรู้ความสามารถของตร 5 แบบ โดยที่ 3 แบบเหมือนกับการวัดในงานวิจัยของ ลัสท์ และคณะ (Lust, Celch; & Showers. 1993) ส่วนแบบที่ 4 คือ การวัดแบบผสมที่มีการแปลงคะแนนความมั่นใจ เป็นคะแนนมาตรฐานซี (Z-scores) แล้วจึงรวมคะแนนเฉพาะข้อที่ผู้ตอบ “ใช่” ในสเกลของระดับความยาก แบบที่ 5 คือการวัดความมั่นใจ โดยใช้ข้อคำถามเดียว ผู้วิจัยทำการทดลอง 2 การทดลองที่ให้ผลใกล้เคียงกัน กล่าวคือ การวัดแบบผสมใช้ทั้งคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน จะมีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัย (Convergent Validity) และความเที่ยงตรงเชิงทำนาย (Predictive Validity) สูงกว่าแบบวัดที่วัดความมั่นใจและแบบวัดที่ระดับความยาก และสูงกว่าแบบที่ใช้ข้อคำถามเดียว ซึ่งเป็นแบบที่มีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัยต่ำด้วย ผู้วิจัยจึงไม่สนับสนุนให้วัดโดยการใช่ข้อคำถามเดียว แต่สนับสนุนให้ใช้การวัดแบบผสม ที่ใช้คะแนนดิบซึ่งยุ่งยากน้อยกว่า จากผลการทดลองแบบที่ 1 และ 2 มีความเที่ยงตรงเชิงเอกนัย และความเที่ยงตรงเชิงทำนาย น้อยกว่าแบบที่ 3 และ 4 และการวัดแบบที่ 3 และ 4 สอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรามากที่สุด

เทเลอร์ และคณะ (วัลภา สบายยิ่ง และคณะ. 2539: 14; อ้างอิงจาก Taylor; & other. 1996) กล่าวว่า ในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคคลจะถูกขอให้ประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ การรับรู้ความสามารถของตนเองจึงควรจะมีความสัมพันธ์กับผลของการปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อความสัมพันธ์มีค่าน้อยอาจจะมีสาเหตุดังนี้

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ไม่มากกับการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างนั้น ๆ เช่น งานเกี่ยวกับการเลี้ยงโชคต่าง ๆ
2. การวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองยังไม่ดีมาก เช่น วัดระดับความยากของงานมีความแตกต่างกันน้อยเกินไป
3. มีความยากในการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองได้อย่างแม่นยำ เช่น งานนั้นยังใหม่สำหรับบุคคลหรือทฤษฎีผิด

นอกจากนี้การวัดแบบอื่น ๆ ที่ต่างไปจากการวัดตามแนวทางของแบนดูรา เช่น การใช้ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ ของการปฏิบัติงาน โดยไม่ได้ให้ตอบในแง่ของความยากของการ

ปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น คำตอบที่เลือกจะใช้สเกลแบบลิเคอร์ท คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ดังนั้นแบบนี้จึงไม่ได้วัดความมั่นใจระดับความยากหรือแบบผสม แต่จะเป็นการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนในลักษณะทั่วๆ ไปมากกว่า

การวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในเรื่องใดๆ ไม่จำเป็นต้องวัดครบทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์บางอย่างไม่ทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองแผ่ขยายสู่สถานการณ์อื่นได้ ประกอบกับการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทำให้ผลการวัดในด้านปริมาณความยากผิดพลาดได้

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยเลือกใช้การวัดระดับความเข้มหรือความมั่นใจ (Strength) ซึ่งแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Bandura จำนวน 3 มิติ เป็นแบบวัด 6 ระดับความมั่นใจ โดยพิจารณาเลือกเพียงระดับเดียวจาก “มั่นใจมากที่สุด” ถึง “ไม่มั่นใจเลย”

ผลการวิจัยระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเช่น ประทีป จินนี (2539) การวิจัยผลของการเตือนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และการใช้เทคนิคการเตือนตนเองกับกลุ่มทดลองพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน และ พรทิพย์ อนุชาติบุตร (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของผู้สูงวัยในชมรมไอพีพีวาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 คน ผลการวิจัย พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลทางบวกกับความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ตามการประเมินตนเองของผู้เรียนและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ตามการประเมินของผู้สอน

จากการประมวลเอกสารในข้างต้นการรับรู้ความสามารถของตนเองสามารถทำนายให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวก อาทิประสิทธิภาพการทำงาน ความคาดหวังผลลัพธ์ ได้ จึงคาดว่า การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่านน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วยเช่นกัน

ลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียนกับพฤติกรรมรักการอ่าน

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยต่างๆ ผู้วิจัยพบว่า การที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมรักการอ่านหรือพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างกันหรือไม่ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านชีวิตสังคมบางประการมีส่วนร่วมในการอธิบายด้วย ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจำนำตัวแปร เพศ ขนาดของโรงเรียน (ใหญ่พิเศษ/ใหญ่/กลาง/เล็ก) ระดับชั้น ระดับการศึกษาของบิดาและ ระดับการศึกษาของมารดา มา

เป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อดูว่า พฤติกรรมรักการอ่านหรือไม่อย่างไร ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมที่แตกต่างกัน

เพศกับพฤติกรรมการอ่าน

เพศ หมายถึง เพศของนักเรียนโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างเพศกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พบว่ามีนักวิชาการได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ นิวแมน (วิฑูรย์ รองแย้มศรี. 2534: 42; อ้างอิงมาจาก Neuman. 1986: 388-339) ได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็กเกรด 5 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 254 คนพบว่าเด็กหญิงจะอ่านมากกว่าเด็กชาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปราณี รัตน์ (2541: 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2540 พบว่านิสัยรักการอ่านของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่าเพศมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้คาดว่า ตัวแปรเพศสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

ขนาดของโรงเรียนกับพฤติกรรมการอ่าน

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียน ซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ขนาดคือ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501-2,500 คน) ขนาดกลาง (จำนวน 501-1,500 คน) ขนาดเล็ก (น้อยกว่า หรือเท่ากับ 500 คน) จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างขนาดโรงเรียนกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พบว่ามีนักวิชาการได้ศึกษาไว้ พบว่าสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1 และเขต 2 จำแนกขนาดโรงเรียนพบว่า ด้านการควบคุมความประพฤติและวินัยนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่าขนาดของโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการที่พึงประสงค์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้คาดว่า ตัวแปรขนาดของโรงเรียน สามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

ระดับชั้นกับพฤติกรรมการอ่าน

ระดับชั้น หมายถึง ระดับชั้นของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ แบ่งออกเป็น ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างระดับชั้น

กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พบว่ามีนักวิชาการได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ ธิดา สุวรรณสาครกุล (2554) ทำการศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครพบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีนิสัยรักการอ่านไม่ต่างกัน และพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่าระดับชั้นมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้คาดว่า ตัวแปรระดับชั้นสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

ระดับการศึกษาของบิดามารดา กับพฤติกรรมการอ่าน

ระดับการศึกษาของบิดามารดา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา ซึ่งแบ่งออกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พบว่ามีนักวิชาการได้ศึกษาไว้เช่น งานวิจัยของ จิตรลดา ไมตรีจิตต์ (2548) ได้ทำการศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร พบว่านิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันและมีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีนิสัยการอ่านแตกต่างกัน โดยมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง และในงานวิจัยของปราณี รัตนะ (2541: 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2540 ได้ศึกษาตัวแปรคัตสรรที่ พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้คาดว่า ตัวแปรระดับการศึกษาของบิดามารดาสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมรักการอ่านกับความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้หลากหลาย ดังนี้

วัชรวิ ทรัพย์มี (2531: 15) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดที่กว้างขวาง คิดได้หลายแง่มุม ทำให้สามารถคิดและค้นพบความสัมพันธ์อันใหม่ของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์ในสิ่งที่แปลกใหม่ รวมทั้งค้นพบวิธีแก้ ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

ประเทิน มหาพันธ์ (2531: 179) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดสิ่งใหม่ ๆ โดยมีสิ่งเร้าและประสบการณ์เดิมเป็นองค์ประกอบ และ

ธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคล สามารถพัฒนาขึ้นได้โดยจัดภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม ยั่วยุ กระตุ้นและให้อิสระในการแสดงออก

อารี รังสินันท์ (2532: 5) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นกระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอ่อนน้อม อันจะเป็นการนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลง ประยุกต์จากความคิดเดิมผสมกันให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งรวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นพบสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการคิด ทฤษฎี หลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้นี้ มีไม่เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือสิ่งที่เห็นเหตุเป็นผลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่ไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการให้เป็นไปได้ หรือที่เรียกว่าเป็นจินตนาการประยุกต์นั่นเอง จึงจะทำให้เกิดผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ขึ้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2532: 112) ได้ให้นิยามของความคิดสร้างสรรค์อย่างสั้น ๆ ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เพื่อมาทดแทนสิ่งของที่ใช้ในปัจจุบันหรือพัฒนาของที่ใช้ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

วัลนิภา ฉลากบาง (2532: 89) ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นนามธรรมจึงยากที่จะให้คำจำกัดความที่แน่นอน แต่พอจะสามารถสรุปจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ คนว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การรวมจินตนาการจากสิ่งที่รู้แล้วให้เป็นสิ่งใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมและมีประโยชน์ต่อสังคม

ประธานพร แจ่มเจริญทรัพย์ (2536: 16) กล่าวว่าไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นจะถือว่าเป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทิศทาง โดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับความคิดเดิม และมีการจัดระเบียบขั้นตอนออกเป็นรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดผลผลิตหรือแนวทางในการแก้ปัญหาที่ต่างจากเดิม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534: 147) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นสมรรถภาพด้านสมองในการคิดได้หลายทาง ซึ่งมีอยู่ในบุคคลทุกคนมากน้อยต่างกันออกไปซึ่งมีผลงานหรือการกระทำที่แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะ

กรมการฝึกหัดครู (2539: 66) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึงความสามารถในการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ วัสดุต่าง ๆ สื่อต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันเข้าเป็นสิ่งใหม่รูปแบบใหม่ ซึ่งอาจมีประโยชน์ในแง่ใดแง่หนึ่งก็ได้ ความสามารถนี้แสดงออกโดยการตอบสนองสิ่งเร้า โดยที่สิ่งเร้าจะกระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ต่อเนื่องกันไปจนจบกระบวนการ

นათยา ภัทรแสวงไทย (2523: 37) กล่าวว่าไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการมีความคิดเห็นที่ใหม่ ๆ หรือความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เจริญศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545: 3 - 4) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไว้ 3 ความหมาย ดังนี้

ความหมายที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมายถึง ความคิดแง่บวก (positive thinking) คือ การพูดแง่บวก โดยไม่ได้มีนัยที่เกี่ยวข้อกับความแตกต่างหรือแปลกใหม่ ทั้งนี้

ความคิดแง่บวกเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนิสัยมากกว่าวิธีคิด ตรงข้ามกับการคิดแง่ลบ (negative thinking) ซึ่งหมายถึงความคิดที่มีดีงาม คิดไม่ดีต่อผู้อื่นหรือตนเอง คิดบั่นทอนกำลังใจ

ความหมายที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมายถึง การกระทำที่ไม่ทำร้ายใคร (constructive thinking) ใช้ในการคิดที่ไม่ทำลายล้าง การคิดและการกระทำในเชิงบวก มุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้น ตรงข้ามกับการคิดและการกระทำในเชิงลบที่มุ่งหมาย เป็นลักษณะการเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสามารถเอาไปใช้ได้

ความหมายที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์ ให้ความหมาย หมายถึง การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (creative thinking) เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมจากการให้ความหมายความคิดสร้างสรรค์ของนักการศึกษาหลายท่าน พอจะสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคล เป็นความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ ๆ แตกต่างจากคนทั่วไป สามารถรวบรวมสิ่งต่าง ๆ วัสดุต่าง ๆ สื่อต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เข้าเป็นสิ่งใหม่ รูปแบบใหม่ ซึ่งอาจมีประโยชน์ในแง่ใดแง่หนึ่งก็ได้ ซึ่งเป็นการคิดที่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของ Guilford (อ้างใน อารี พันธุ์มณี , 2537: 34 – 39) อธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทางหรือที่เรียกว่า ลักษณะการคิดเอนกอนัย หรือการคิดแบบกระจาย (Divergent thinking) ประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่ที่แตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่ม หรือที่เรียกว่า wild idea เป็นความคิดที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

2. ความคล่องตัว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกันโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

2.1 ความคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ (Word fluency) เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่ว

2.2 ความคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (Association fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกัน หรือคล้ายกันให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด

2.3 ความคล่องแคล่วทางการแสดงออก (Expressional fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลี หรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

2.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของความคิด แบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous flexibility) เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายอย่างอย่างอิสระ

3.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive flexibility) เป็นความสามารถคิดแก้ปัญหาได้ไม่ซ้ำกัน

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดที่นำมาตกแต่งความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ เกิดเป็นภาพชัดเจนและได้ความหมายเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่เป็นพิเศษให้สำเร็จ และตระหนักถึงความสำเร็จอย่างสร้างสรรค์ด้วย

จากการประมวลเอกสาร ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การที่นักเรียนมีความคิดคล่อง คือ คำตอบที่นักเรียนได้โดยที่ไม่ซ้ำกันเลย ความคิดยืดหยุ่น คือ การเอาคำตอบที่ได้มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ ความคิดริเริ่ม คือ คำตอบที่ได้นั้นไม่เหมือนใครเลย

การวัดความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์นั้น มีนักการศึกษาสร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ไว้หลายแบบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมตามแนวความคิดทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ในรูปของการโยงสัมพันธ์ของการสร้างแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ตามแนวของนักการศึกษา ดังนั้น วิทซ์ สุชาร์ตน์ (2547: 189) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบที่ใช้กับในปัจจุบันเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความคิดสร้างสรรค์อ่อนแก่สำหรับเด็กในวัยต่าง ๆ ซึ่งยังไม่เป็นที่ตกลงในกลุ่มของนักจิตวิทยา เพราะแบบทดสอบที่สมบูรณ์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบอะไรบ้างผลที่ตามมาก็คือไม่สามารถกำหนดค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นได้อย่างสมบูรณ์และยังไม่มีเกณฑ์ที่แน่นอนโดยทั่วไปมักพิจารณาความคิดและผลงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้จึงเป็นแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่วัดคุณลักษณะหลายด้านแล้วนำ ผลจากการวัดมารวมกันเพื่อที่จะสร้างเป็นเกณฑ์ของความคิดสร้างสรรค์ อาร์ รังสินันท์ (2528: 173 - 176) ได้เสนอวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ดังนี้

1. การสังเกต หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยสังเกตพฤติกรรมการเลียนแบบ การทดลอง การปรับปรุงและตกแต่งสิ่งต่าง ๆ การแสดงละครการใช้คำอธิบายและบรรยายให้เกิดภาพพจน์ชัดเจน ตลอดจนการเขียน การแต่งเรื่องใหม่ การเล่นและการคิดเกมใหม่ ๆ เป็นต้น

2. การวาดภาพ หมายถึง การให้วาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนด เป็นการถ่ายทอดความคิดเชิงสร้างสรรค์ออกมาเป็นรูปธรรมและสามารถสื่อความหมายได้ สิ่งเร้าที่กำหนดให้เด็กอาจเป็นวงกลม สีเหลี่ยมให้วาดภาพต่อเติม แล้วพิจารณาความคิดคล่องในการคิด ความคิดริเริ่มและความคิดยืดหยุ่นจากภาพที่วาด

3. รอยหยดหมึก (inkblots) หมายถึง การให้ดูภาพรอยหยดหมึกแล้วคิดตอบจากภาพที่กำหนดให้

4. การเขียนเรียงความและงานศิลปะ หมายถึง การให้เขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้และการประเมินจากงานศิลปะ

5. แบบทดสอบ หมายถึง ให้ผู้สอบทำ แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์มีทั้งที่ใช้ภาษา สัญลักษณ์และที่ใช้ภาพเป็นสื่อ เพื่อทำให้ผู้สอบแสดงออกเชิงความคิดสร้างสรรค์ โดยมีกำหนดเวลาด้วยแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่นิยมกันแพร่หลาย เช่น แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาซและโคแกน เป็นต้น

วอลลาซและโคแกน (Wallach; & Kogan. อ้างถึงใน กรมวิชาการ. 2534: 25 - 31) และ (เปรมฤดี จารมีชัย. 2544: 53 - 54) โดยใช้หลักทฤษฎี ความคิดสร้างสรรค์ คือ ให้ผู้สอบสามารถคิดได้หลาย ๆ ทาง หลาย ๆ แบบ หลาย ๆ แนว ประกอบด้วย แบบทดสอบ 5 ชุด 3 ชุดแรกเป็นแบบทดสอบที่ใช้ภาษา (Verbal Task) และแบบทดสอบ 2 ชุดหลังเป็นแบบทดสอบที่ใช้รูปภาพ (Figural Task) มีลักษณะดังนี้

ชุดที่ 1 ความเหมือน (similarities) โดยให้นักเรียนบอกสิ่งของที่กำหนดให้สองสิ่งว่ามีอะไรเหมือนหรือคล้ายกันบ้าง ให้บอกมาให้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที

ชุดที่ 2 ประโยชน์ของสิ่งของ (alternates uses) โดยให้นักเรียนบอกสิ่งของที่กำหนดให้บอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในเวลา 10 นาที

ชุดที่ 3 พวกเดียวกัน (instances) โดยให้นักเรียนคิดหาคา ตอบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายในเวลา 10 นาที

ชุดที่ 4 ความหมายของภาพเส้น (pattern meaning) โดยให้นักเรียนดูภาพเส้นที่กำหนดให้แต่ละภาพว่าเห็นเป็นรูปอะไรบ้าง โดยให้นักเรียนหมุนกระดาษได้ตามทิศทางที่ต้องการเพื่อมองหารูปให้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที

ชุดที่ 5 ความหมายของเส้น (line meaning) โดยให้นักเรียนดูภาพที่เป็นเส้นว่าเห็นเป็นรูปอะไรบ้าง โดยอาจจะหมุนกระดาษได้ตามทิศทางที่ต้องการ เพื่อมองหารูปให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 10 นาที

ดังนั้นในการวิจัยเรื่องปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ กานดา ทิววัฒน์ปกรณ์ (2543) ตามแนวคิดแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์และกิลฟอร์ด ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของกรมวิชาการ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ (เปรมฤดี จารมีชัย. 2544: 53 - 54) ประกอบด้วยแบบทดสอบ 5 แบบ แบบที่ 1 การวาดภาพจากเส้นตรงคาชานาน แบบที่ 2 การประกอบภาพโดยกำหนดรูปทรงเลขาคณิต แบบที่ 3 ประโยชน์ของสิ่งของ แบบที่ 4 ความเหมือนกัน และแบบที่ 5 ผลที่จะเกิดตามมา

ผลการวิจัยระหว่างพฤติกรรมการอ่านกับความคิดสร้างสรรค์

พรรณิ เดชคำแหง (อ้างถึงใน วรวัลย์ อินทรรัตน์. 2540: 23) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 และ 2 จำนวน 238 คน ใช้แนวความคิดสร้างสรรค์ที่ดัดแปลงจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของมินเนโซตา จำนวน 3 ฉบับ และให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์แยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน คือ เอาเกรดที่ได้จากการสอบของวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคล่องและการคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียง 0.12 และสมคิด กอมณี (2544: 51 - 52) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ด้านภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนสามารถตอบสนองสิ่งเร้าหรือปัญหาในด้านปริมาณ ความแปลกใหม่ความหลากหลาย ไม่ซ้ำ ไม่จำเจและมีรายละเอียดเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมมือช่วยกันคิดหาคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ในการฝึกครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ในกลุ่มประกอบด้วยประธาน เลขานุการและสมาชิก ประธานมีหน้าที่กระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นคำตอบ ซึ่งในการเปิดโอกาสให้นักเรียนระดมสมองในกลุ่มอิสระและทุกคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะความคิดนั้นจะผิดหรือถูกหรือไม่เหมาะสมและความคิดของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้รับการยอมรับ จึงทำให้นักเรียนกล้าแสดงคิด มีความคิดคล่องแคล่วด้านภาษา ความคิดยืดหยุ่นด้านภาษาและความคิดริเริ่มด้านภาษา ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการระดมสมองมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นธิ ดำรงเดชากุล (2534) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดบวรเมณฑล กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน พบว่า ความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน และนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบว่าความคิดสร้างสรรค์ จะเกิดในกลุ่มที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากกว่ากลุ่มตรงข้าม และเกิดจากการที่บุคคลได้รับการเรียนรู้และการฝึกฝน ซึ่งในการฝึกฝนและเรียนรู้ดังกล่าวการอ่านย่อมเป็นอีกปัจจัยทางเลือกหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าพฤติกรรมการอ่านมีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเช่นกัน

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพฤติกรรมการอ่านแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สำหรับปัจจัยเชิงเหตุของการเกิดพฤติกรรมการอ่านดังกล่าวกำหนดโดยอาศัยแนวการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายจากอดีตถึงปัจจุบัน ของ Magnusson; & Endler (1977: 18-21) เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมการอ่าน โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมกล่าวถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่มสาเหตุ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบัน หรือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้น ซึ่งจะเอื้ออำนวยหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรม เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวรวมถึงการได้รับการฝึกฝนจากโรงเรียนให้มีพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองดี โดยหากบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดเวลา บุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมสอดคล้องตามทิศทางที่สถานการณ์ผลักดัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ หมายถึง จิตลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบันเป็นจิตลักษณะที่ก่อตัวขึ้นตั้งแต่วัยเด็กสะสมมาถึงปัจจุบันจากการปลูกฝังอบรมในครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งตัวแปรกลุ่มนี้ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลเช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน เป็นต้น 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์หรือที่เรียกว่าการปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) คือ มีปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมอย่างน้อย 1 ด้านร่วมกับปัจจัยทางสถานการณ์อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่งๆ และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ในตน (Organismic Interaction) หมายถึง ลักษณะทางจิตที่เป็นผลที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ปัจจุบันภายในตัวบุคคล โดยจิตลักษณะตามสถานการณ์มักแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่งๆ ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น จากแนวคิดดังกล่าวทำให้พบหลักฐานชัดเจนพอที่จะสรุปได้ว่า ตัวแปรเชิงเหตุสำคัญของพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย ตัวแปร 3 กลุ่มหลักคือ *กลุ่มจิตลักษณะเดิม* ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์ *กลุ่มลักษณะสถานการณ์* ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว *กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์* ประกอบด้วย เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะทางจิตสังคมที่สำคัญบางประการของนักเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน เพศของนักเรียน ระดับชั้น ระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของมารดา เพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์แยกกลุ่มย่อยอีกด้วย ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังแสดงในภาพประกอบ 4

สำหรับหลักฐานที่แสดงความสำคัญของกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา พบผลในงานวิจัย ดังเช่น มิญช์มันส์ วรรณมรินทร์ (2544: 88) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุกุณี เกรียงชัยพร (2548 : 61-70) พบว่าองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01และพยากรณ์นิสัยรักการอ่านได้ คือแรงจูงใจในการอ่าน ในงานของสุพจน์ พิทักษ์นิยะ (2535: 90 -96) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงมีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ บุญตา นันทะกุล (2546: 70) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ และณัฐดี แซ่ตั้ง (2547: 60) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักการอ่านคือการควบคุมตน

สำหรับหลักฐานที่แสดงความสำคัญของกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณที่ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา พบผลในงานวิจัย ดังเช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 90, 143) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 604 คน พบในกลุ่มรวมว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย ลินดา สุวรรณดี (2543: 85) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีฐานะครอบครัวต่ำ และกลุ่มนักเรียนมีสุขภาพจิตดีและประណอม ทวีกาญจน์ (2526) ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียน คุณภาพการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และคอยสนับสนุนเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น ความพึงพอใจ จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและมีโอกาสเรียนสำเร็จมากขึ้น

สำหรับหลักฐานที่แสดงความสำคัญของกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณที่ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา พบผลในงานวิจัย ดังเช่น สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545: 72 , 136-145) พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน คือพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน พฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุญตา นันทะกุล (2546: 61) พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านต่ำพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย และในงานของ ประทีป จินนี่ (2539) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงาน

มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และการใช้เทคนิคการเตือนตนเองกับกลุ่มทดลองพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน

ในการศึกษาลักษณะทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เพื่อค้นหากลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมรักการอ่านมาก พบหลักฐานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ตัวอย่าง เช่นในงานของปราณี รัตน์ (2541: 43) ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรคัตสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย พบว่านิสัยรักการอ่านของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย ส่วนธิดา สุวรรณสาครกุล (2554) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในงานของงานวิจัยของ จิตรลดา ไมตรีจิตต์ (2548) พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันและที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีนิสัยการอ่านแตกต่างกัน

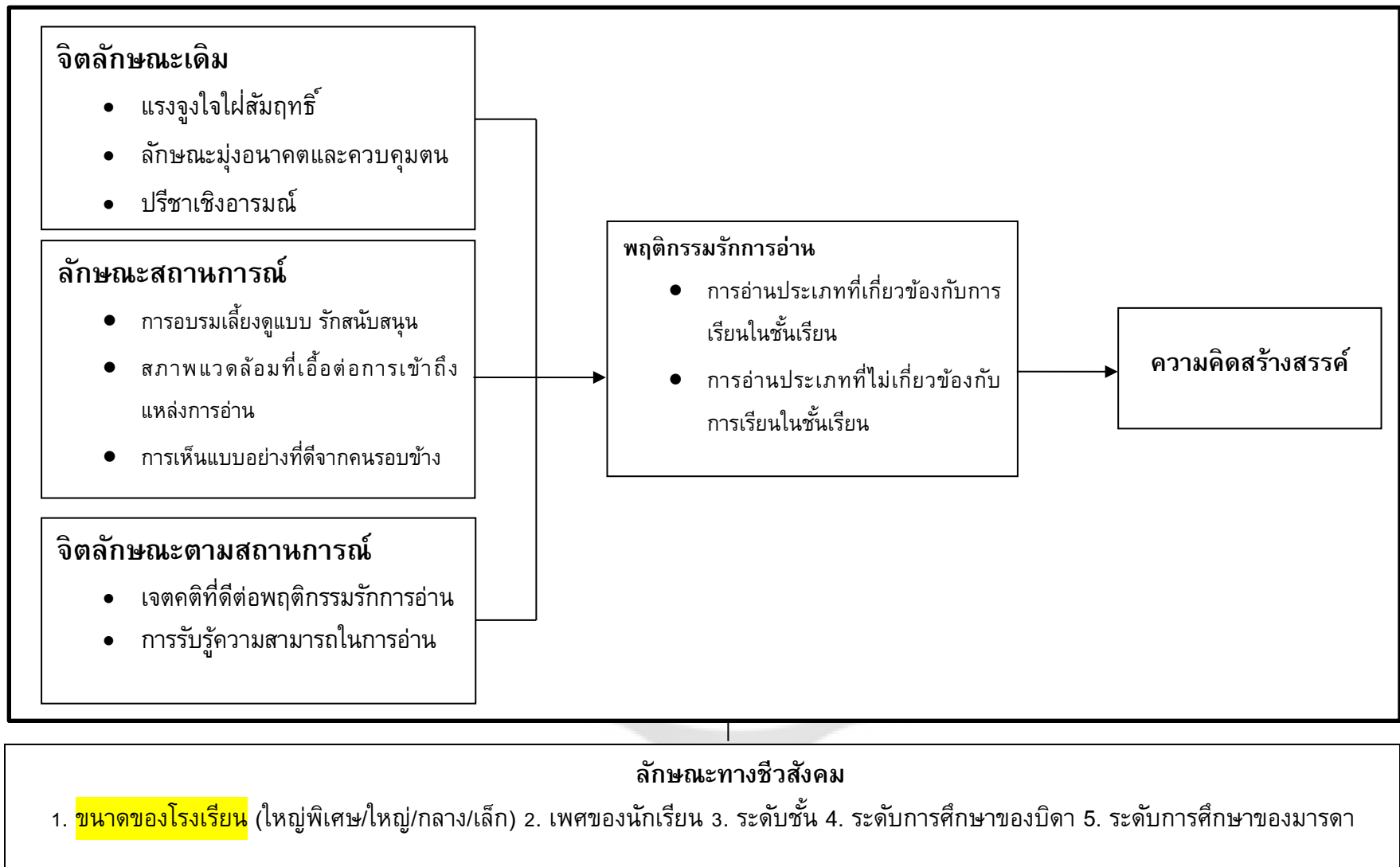
ในการวิจัยครั้งนี้มีการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีสมมติฐานเบื้องต้นว่าจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่จะส่งผลต่อการแปรปรวนของพฤติกรรมที่น่าปรารถนา พบหลักฐานจากผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับการตั้งสมมติฐานดังกล่าว เช่น ในงานวิจัยของ ศุภรางค์ อินทุณห (2552) พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาน้อยกลุ่มนักเรียนที่มารดามีการศึกษาน้อย กลุ่มนักเรียนที่มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวมาก และงานวิจัยของ จุรีพร ภีบาลจันทร์ (2551) พบว่า พนักงานปฏิบัติการที่มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานตามหน้าที่และพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานนอกเหนือหน้าที่มาก ได้แก่ พนักงานที่มีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูง มีความชอบเสี่ยงน้อย ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในหน่วยงานมาก รับรู้ประโยชน์จากการฝึกอบรมเพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานสูง มีแบบอย่างที่ดีในการทำงานอย่างปลอดภัยมากพบในกลุ่มรวม และในวิจัยของ ธนญา ราชแพทยาคม (2554) พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามพบผลในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ 4 จาก 10 ประเภทที่ศึกษา และจิรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมพัฒนาตนเองด้านการเรียนมาก เป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง และเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน

ในส่วนของสมมติฐานเบื้องต้นว่าปัจจัยเชิงเหตุหลายด้านสามารถอธิบายพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ของบุคคลได้มากกว่าปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งหรือน้อยด้าน โดยผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานดังกล่าว เช่น สุภาสิณี นุ่มเนียน (2546: 168) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล

เมื่อเข้าร่วมทำนากับชุดทำนากลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 34.30 ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย งานวิจัยของ ดวงมล ทรัพย์พิทยา กร (2547: 115,132) พบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุด สถานการณ์ อีก 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต อย่างเป็นประโยชน์ได้สูงสุตร้อยละ 24.00 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง และ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545: 72, 136-145) พบว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนาย ร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุตร้อยละ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพี่น้องมาก และในงานของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) พบว่า การมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จาก เพื่อน เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนาย เจตคติที่ดีต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 38.20 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเศรษฐกิจของครอบครัว สูง

นอกจากนี้ยังมีสมมติฐานว่าพฤติกรรมรักการอ่านนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความคิดของ สร้างสรรค์ของบุคคล โดยผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานดังกล่าว เช่น พรรณี เดชคำแหง (อ้างถึงใน วรวัลย์ อินทรรัตน์. 2540: 23) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ในด้านความคล่องและการคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมคิด กอมณี (2544: 51 - 52) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการระดมสมองมีความคิด สร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในงานของนธี ดำรงเดชากุล (2534) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน และนักเรียนกลุ่มที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ดังนั้น สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้มาจากการประมวลเอกสารในหัวข้อต่าง ๆ ดังได้ กล่าวมาแล้ว

ภาพประกอบ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามเชิงปฏิบัติการ

พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึงการกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนที่เลือกอ่านสื่อซึ่งแบ่งเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. **การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** หมายถึงการอ่านตำราหนังสือเรียน ตลอดจนสื่อต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยตรงของนักเรียน ซึ่งจำเพาะเจาะจงในวิชาเรียนที่เป็นกลุ่มวิชาการหลัก 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคม ภาษาต่างประเทศ และวิทยาศาสตร์

2. **การอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** เป็นการอ่านเพื่อมีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและการรับรู้ข่าวสาร เช่น ชิวประวัติบุคคลสำคัญ การท่องเที่ยว กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือสื่อกลับผจญภัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นและใช้แนวคำถามส่วนหนึ่งจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) โดยปรับใช้เพื่อให้เหมาะกับพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งจะพิจารณาให้การอ่าน 2 ด้าน จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 30 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้มีพฤติกรรมรักการอ่านสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับรู้ว่าบิดา มารดาหรือผู้ปกครองได้แสดงความรัก ความสนใจและเอาใจใส่มีความสนิสนมและมีกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้ความสำคัญและส่งเสริมนักเรียนในการอ่าน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน;งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมี 15 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน หมายถึง บรรยากาศการเรียนรู้อและการใช้เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถอ่านสื่อต่างได้อย่างสะดวก รวมถึงความพร้อมของสื่อต่างๆ ที่เอื้อต่อการอ่านซึ่งรวมถึงการอ่านออนไลน์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นเอง โดยสร้างการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในลักษณะมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

การเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง หมายถึง ปริมาณการรับรู้ที่นักเรียนได้รับการสังเกต และเห็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านตลอดจนการที่ได้รับรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านจากคนรอบข้างซึ่งประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ครูและเพื่อน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน ของ ศุภรงค์ อินทุณห (2552) มาปรับใช้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเนื้อหาให้ครอบคลุมทั้งแบบอย่างจากเพื่อน แบบอย่างจากผู้ปกครอง และแบบอย่างจากครูผู้สอนตามนิยามปฏิบัติ จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของบุคคลซึ่งผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ย่อท้อ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2546) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับ ความมุ่งมั่นในการเรียน ความเพียรพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดี แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีการรู้จักการอดใจรอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า

หรือสำคัญกว่าในอนาคต เช่น การขยันทูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธมนาวิน งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตและบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันทีแต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่า แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองที่ได้คะแนนต่ำ

ปรีชาเชิงอารมณ์ หมายถึง ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวัดของ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข แบบวัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินค่าและการแสดงออกทางอารมณ์ การประเมินผลและควบคุมอารมณ์และการใช้ประโยชน์จากอารมณ์ เป็นแบบสอบถามมาตรประเมินค่า 4 ระดับ จากจริงมากถึงไม่จริง จำนวน 52 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 4 ถึง 1 จากคำตอบจริงมากถึง ไม่จริงตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีปรีชาเชิงอารมณ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้จักเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใดรู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด วัดเจตคติต่อการอ่านของ อุบล เลี้ยววาริณ (2549) และ บุญตา นันทะกุล (2546) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 3 องค์ประกอบ เช่น การประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 25 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถาม

ในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีเจตคติต่อพฤติกรรมการอ่านสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

การรับรู้ความสามารถในการอ่าน หมายถึงการที่นักเรียนรับรู้ถึงความสามารถและศักยภาพของตนเองในการอ่านการอ่าน โดยเป็นการประเมินว่าตนเองจะประสบความสำเร็จในการอ่านได้มากน้อยเพียงใด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นเอง โดยสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในลักษณะมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “มั่นใจที่สุด” ถึง “ไม่มั่นใจเลย” เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบมั่นใจที่สุด ถึง ไม่มั่นใจเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการรับรู้ความสามารถในการอ่านมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงการที่นักเรียนมีความคิดคล่อง คือ คำตอบที่นักเรียนได้โดยที่ไม่ซ้ำกันเลย ความคิดยืดหยุ่น คือ การเอาคำตอบที่ได้มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ ความคิดริเริ่ม คือ คำตอบที่ได้นั้นไม่เหมือนใครเลย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ กานดา ทิววัฒน์ปกรณ์ (2543) ตามแนวคิดแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์และกิลฟอร์ด ซึ่งสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ของกรมวิชาการ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ (เปรมฤดี จารมีชัย, 2544: 53 - 54) ประกอบด้วยแบบทดสอบ 5 แบบ แบบที่ 1 การวาดภาพจากเส้นตรงคู่ขนานโดยกำหนดเส้นตรงคู่ขนานมาให้ 20 คู่ ให้นักเรียนวาดภาพต่างๆ ที่มีเส้นตรงคู่ขนานที่กำหนดมาเป็นส่วนประกอบภาพพร้อมกับเขียนชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ แบบที่ 2 การประกอบภาพโดยกำหนดรูปทรงเลขาคณิตมาให้ 4 รูปแล้วให้นักเรียนนำรูปทรงเหล่านั้นมาประกอบเป็นภาพต่างๆ ให้มากที่สุดพร้อมเขียนชื่อกำกับไว้ใต้ภาพ แบบที่ 3 ประโยชน์ของสิ่งของ โดยกำหนดสิ่งของมาให้ แล้วให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของสิ่งของเหล่านั้นในแง่มุมมองต่างๆมาให้มากที่สุด แบบที่ 4 ความเหมือนกันโดยกำหนดสิ่งของ 2 สิ่ง มาให้แล้วให้นักเรียนเขียนลักษณะที่เหมือนกันในแง่มุมมองต่างๆของสิ่ง 2 สิ่งนั้น แบบที่ 5 ผลที่จะเกิดตามมา โดยการสมมติปรากฏการณ์มาให้แล้วให้นักเรียนเขียนลักษณะที่จะเกิดตามมาในด้านต่างๆ

คะแนนความคิดสร้างสรรค์ได้จากผลรวมของคะแนนความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มในแต่ละชุดเป็นคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

2. นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

3. นักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

4. นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีการรับรู้ความสามารถในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

5. ปัจจัยจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ปัจจัยลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มากกว่าเมื่อทำนายด้วยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว (ใช้เกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 5)

6. พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน คือ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ร่วมกันสามารถทำนายความความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) โดยเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึงการกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 111 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 121,849 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2556 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร แบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาดคือ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501-2,500 คน) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 501-1,500 คน) และขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า หรือเท่ากับ 500 คน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 เขต 1 ซึ่งจากการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 398 คน อย่างไรก็ตามเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย และความน่าเชื่อถือของข้อมูล อีกทั้งเป็นการทดแทนกรณีที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามกลับมาไม่ครบตามจำนวน รวมถึงเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มย่อยมีจำนวนเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยได้ขยายจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็น 400 คน เพื่อให้เป็นจำนวนเต็มสำหรับกลุ่มตัวอย่าง สะดวกต่อการคำนวณสัดส่วนในแต่ละกลุ่ม และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้สามารถเป็นตัวแทนที่สะท้อนภาพรวมของกลุ่ม

ตามความจริงมากยิ่งขึ้น เมื่อได้ขนาดตัวอย่างแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) รายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มเขตโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มี 2 เขต คือ เขต 1 และเขต 2 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ได้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนโรงเรียนด้วยการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) โดยกำหนดโควตาโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดละ 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด กำหนด 2 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างนักเรียนแต่ละโรงเรียนด้วยการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) โดยให้โรงเรียนเป็นชั้นภูมิ คำนวณสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนตามสูตรการคำนวณ

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad Y = \frac{n}{P} \times N$$

เมื่อ Y แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล
N แทน จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม
P แทน ประชากรของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ขั้นที่ 4 เมื่อได้สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว (ตาราง 2) จึงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 2 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ขนาดตามเกณฑ์	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ม.ปลาย	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวนตัวอย่างที่ คำนวณได้
เล็ก	โรงเรียนวัดสังเวช	312	10.45	42
กลาง	โรงเรียนมัธยมคันทรียา	252	8.44	34
กลาง	โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร	246	8.24	33
ใหญ่	โรงเรียนมัธยมวัดมกุฎกษัตริย์	846	28.32	113
ใหญ่พิเศษ	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์	1,331	44.56	178
รวม		2,987	100.00	400

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 400 ฉบับ ได้รับการกลับมาจำนวน 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.25

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้กำหนดเป็นนิยามปฏิบัติการไปแล้วข้างต้น เป็นเครื่องมือประเภทมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) โดยมีเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ และได้ปรับปรุงจากแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยอื่นๆ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 2 ฉบับ ประกอบด้วยฉบับที่ 1 แบบสอบถาม 10 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน 2 ด้าน คือ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ตอนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างตอนที่ 5 แบบสอบถามเพื่อวัดปรีชาเชิงอารมณ์ ตอนที่ 6 แบบสอบถามเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตอนที่ 7 แบบสอบถามเพื่อวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ตอนที่ 8 แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน ตอนที่ 9 แบบสอบถามเพื่อวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านตอนที่ 10 แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของนักเรียน และฉบับที่ 2 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละฉบับดังต่อไปนี้

แบบวัดที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการรักการอ่าน

แบบวัดพฤติกรรมการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและใช้แนวคำถามส่วนหนึ่งจากแบบวัดความชอบอ่านเนื้อหาที่มีประโยชน์ ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) โดยปรับใช้เพื่อให้เหมาะกับพฤติกรรมการอ่าน แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน หมายถึงการอ่านตำรา หนังสือเรียน ตลอดจนสื่อต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยตรงของนักเรียน ซึ่งจำเพาะเจาะจงในวิชาเรียนที่เป็นกลุ่มวิชาการหลัก 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคม ภาษาต่างประเทศ และวิทยาศาสตร์ และ 2) การอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนเป็นการอ่านเพื่อมีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและการรับรู้ข่าวสาร เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ การท่องเที่ยว กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือสื่อกลับผจญภัย จำนวนข้อคำถามที่สร้างขึ้น 27 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 27 – 162 คะแนน ภายหลังการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .74 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .87

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่า ได้มีพฤติกรรมการรักการอ่านสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

(0) ฉันยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากห้องสมุดไปอ่านที่บ้าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

(0) ฉันมีหนังสือการ์ตูนที่อ่านเป็นประจำ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 2 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 1 ชุด ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมี 9 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 9 - 54 คะแนน ภายหลังการหาคูณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .55 - .76 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .87

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

(0) แม่ให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 3 แบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอดคล้องต่อกลุ่มตัวอย่างและสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด โดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการ ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย มีจำนวน 6 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 6 - 36 คะแนน ภายหลังการหาคูณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .54 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .51

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน

(0) เวลาฉันอยู่บ้านเมื่อฉันต้องการอ่านหนังสือ ฉันสามารถหาหนังสืออ่านได้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 4 แบบวัดการเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามบางส่วนจากแบบวัด การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนของ ศุภรางค์ อินทุณห (2552) มาปรับใช้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเนื้อหาให้คลอบคลุมทั้งแบบอย่างจากเพื่อน แบบอย่างจากผู้ปกครอง และแบบอย่างจากครูผู้สอนตามนิยามปฏิบัติ จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 16 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 16 - 96 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .66 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .81

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดการเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง

(0) ฉันมีความเห็นว่าเพื่อนของฉันสอบได้คะแนนดี เพราะเพื่อนอ่านหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2546) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับ ความมุ่งมั่นในการเรียน ความเพียรพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดี แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 10 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .28 - .75 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .86

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

(0) ฉันใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 6 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุนานาวิน งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2536) โดยลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตและบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับผลประโยชน์เล็กน้อยในทันทีแต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่า แบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 11 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 11 – 66 คะแนน ภายหลังการหาคูณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .60 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .72

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามในทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบจริงที่สุดถึง ไม่จริงเลย ตามลำดับ หากเป็นข้อคำถามในทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงข้าม ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

(0) ฉันไม่อยากสอบตกจึงขยันดูหนังสือเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

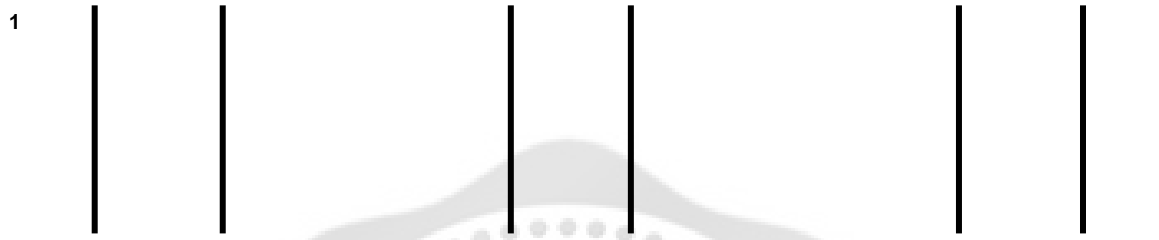
แบบวัดที่ 7 แบบวัดปรัชญาเชิงอารมณ์ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นแบบสอบถามมาตรประเมินค่า 4 ระดับ จริงมากถึงไม่จริง มีจำนวน 28 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 28 - 168 คะแนน ภายหลังการหาคูณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .67 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แบบแอลฟาเท่ากับ .87

ตัวอย่างแบบวัดความคิดสร้างสรรค์

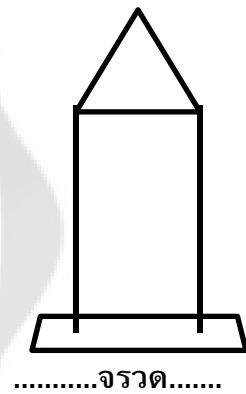
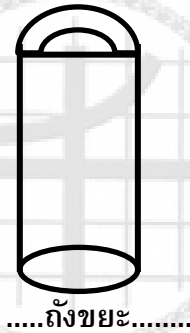
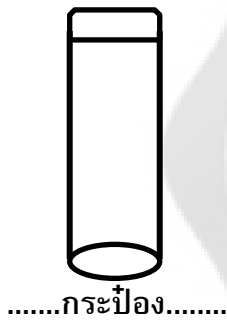
ตอนที่ 1 การวาดภาพจากเส้นตรงคู่ขนาน

คำชี้แจง 1. ในเวลา 10 นาทีให้นักเรียนวาดภาพต่างๆที่แปลกๆใหม่ๆ จากเส้นคู่ขนานที่กำหนดมาให้มากที่สุดโดยให้เส้นคู่ขนานนี้เป็นส่วนสำคัญของภาพ แล้วเขียนชื่อภาพกำกับไว้ด้านล่าง

ตัวอย่าง

ตัวอย่างคำตอบ

2. ในการสร้างภาพนักเรียนจะเติมเส้นหรือจุดลงไปภายในหรือภายนอกของเส้นเพื่อให้สมบูรณ์ตามที่ต้องการได้

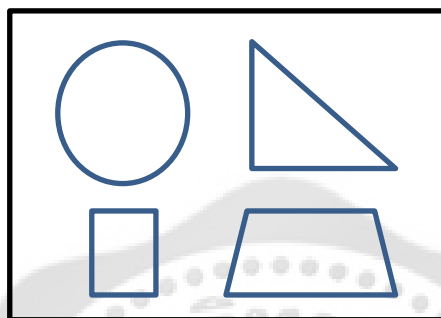
3. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระในการคิดวาดภาพตามที่นักเรียนสนใจ

4. ภาพที่แปลกและใหม่และไม่เหมือนของใครจะเป็นภาพที่ได้คะแนนดี

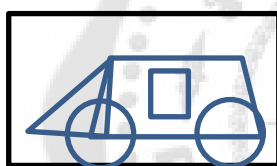
ตอนที่ 2 การประกอบภาพ

คำชี้แจง 1. ในเวลา 10 นาที ให้นักเรียนนำภาพรูปทรงเลขาคณิตที่กำหนดให้มาประกอบเป็นภาพที่มีความหมายให้ได้มากที่สุด เขียนชื่อกำกับไว้ทุกภาพ อาจใช้รูปทรงที่ซ้ำ ย่อ ขยาย หรือเปลี่ยนทิศทางได้

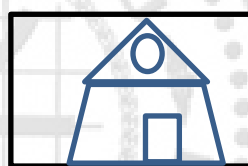
ตัวอย่าง

ตัวอย่างคำตอบ

รถ

บ้าน

2. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระในการสลัब्จัดวางภาพตามที่นักเรียนสนใจ

3. พยายามสร้างภาพที่แปลกและไม่เหมือนใคร

ตอนที่ 3 ประโยชน์ของสิ่งของ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อใช้เวลา 10 นาที

2. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของฟางข้าว ที่เก็บเกี่ยวเมล็ดออกหมดแล้วมาให้มากที่สุด

ตัวอย่างคำตอบ

1. ใช้ทำปุ๋ยหมัก
2. ใช้เพาะเห็ด
3. ใช้เป็นเชื้อเพลิง
4. ใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์

3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร

4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่

นักเรียนคิดได้ก่อน

5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

ตอนที่ 4 ความเหมือนกัน

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อใช้เวลา 10 นาที

2. ให้นักเรียนบอกความเหมือนกันของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ควายกับสุนัขเหมือนกันอย่างไร

ตัวอย่างคำตอบ

1. มี 4 ขา
2. มีขน
3. มีหาง
4. มี 2 ตา ฯลฯ

3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร

4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่

นักเรียนคิดได้ก่อน

5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

ตอนที่ 5 ผลที่จะเกิดตามมา

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที

2. แบบทดสอบแต่ละข้อกำหนดสถานการณ์ต่างๆมาให้ให้นักเรียนคาดคะเนหรือทำนาย

ผลที่จะเกิดขึ้นตามมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ถ้าคนไม่เรียนหนังสืออะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

ตัวอย่างคำตอบ

อ่านหนังสือไม่ออก

โดนหลอกง่าย

ฯลฯ

3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร

4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่นักเรียนคิดได้ก่อน

5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ 3 ด้านดังนี้

1. ความคล่องในการคิด พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปได้ตามเงื่อนไขของคำถาม โดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณคำตอบที่ไม่ซ้ำกัน

2. ความคิดยืดหยุ่น พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปได้ ซึ่งจัดกลุ่มหรือประเภทของคำตอบของนักเรียนแต่ละคนตามวิธีการคิดที่แตกต่างกันต่อสิ่งเร้าหรือเงื่อนไขที่กำหนดให้ โดยให้คะแนนคำตอบเป็นกลุ่มหรือประเภทละ 1 คะแนน

3. ความคิดริเริ่ม พิจารณาจากความถี่ของคำตอบของนักเรียนทั้งหมดที่เป็นความคิดแตกต่างไป จากธรรมดาในการตอบของกลุ่มตัวอย่าง ถ้าตอบซ้ำ กับคนอื่นน้อยหรือไม่ซ้ำกันเลยจะได้คะแนนมาก มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำตอบซ้ำ 12 % ขึ้นไปให้ 0 คะแนน

คำตอบซ้ำ 6 - 11 % ขึ้นไปให้ 1 คะแนน

คำตอบซ้ำ 3 - 5 % ขึ้นไปให้ 2 คะแนน

คำตอบซ้ำ 2 % ขึ้นไปให้ 3 คะแนน

คำตอบซ้ำ 1 % ขึ้นไปให้ 4 คะแนน

คะแนนความคิดสร้างสรรค์ได้จากผลรวมของคะแนนความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่นและความคิดริเริ่มในแต่ละชุดเป็นคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่และอาจารย์ในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้ อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งยืนยันกับนักเรียนว่า ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างแน่นอน
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะเชิงสังคมของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ Three-way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึง 4 โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปฏิสัมพันธ์ที่พบว่ามีนัยสำคัญจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe')
3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard -Multiple Regression Analysis) ในสมมติฐานที่ 5 และ 6

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (correlational-comparative study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังศึกษาอำนาจในการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยพฤติกรรมการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ

ในบทนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 6 ข้อ ซึ่งมีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะชีวิตสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านแตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านแตกต่างกัน

6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการ

อ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนาย

7. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ เริ่มจากลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ตามด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน 6 ข้อ ตามลำดับ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน (381 คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	125	32.8
	หญิง	256	67.2
ระดับชั้น	ม.4	101	26.5
	ม.5	142	37.3
	ม.6	138	36.2
ระดับการศึกษาของบิดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	327	85.8
	ปริญญาตรีขึ้นไป	54	14.2
ระดับการศึกษาของมารดา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	341	89.5
	ปริญญาตรีขึ้นไป	40	10.5
ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก	44	11.5
	ขนาดกลาง	80	21.0
	ขนาดใหญ่	116	30.4
	ขนาดใหญ่พิเศษ	141	37.0

ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนทั้งสิ้น 381 คน ซึ่งมีลักษณะชีวสังคม ดังนี้ (ตาราง 3) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นเพศหญิง จำนวน 256 คน (ร้อยละ 67.2) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 125 คน (ร้อยละ 32.8) ระดับชั้น แบ่งเป็น นักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 101 คน (ร้อยละ 26.5) รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 142 คน (ร้อยละ 37.3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 138 คน (ร้อยละ 36.2) สำหรับระดับการศึกษาของบิดา แบ่งเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 327 คน (ร้อยละ 85.8) และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 54 คน (ร้อยละ 14.2) ระดับการศึกษาของมารดา แบ่งเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 341 คน (ร้อยละ 89.5) และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.5) ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 44 คน (ร้อยละ 11.5) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 80 คน (ร้อยละ 21.0) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 116 คน (ร้อยละ 30.4) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 141 คน (ร้อยละ 37.0)

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 381 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่บิดาและมารดามีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมากที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	จำนวน	ค่ามัธยฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าความเบ้	คะแนนกลุ่ม	จำนวน
1.พฤติกรรมการรักการอ่าน	381	94.00	92.51	17.49	-.261	ต่ำ (43 - 93 คะแนน)	184
						สูง (94 - 132 คะแนน)	197
2. พฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน	381	38.00	38.33	9.38	-.338	ต่ำ (12 - 38 คะแนน)	193
						สูง (39 - 60 คะแนน)	188
3. พฤติกรรมการรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน	381	55.00	54.17	9.96	.085	ต่ำ (23 - 54 คะแนน)	190
						สูง (55 - 82 คะแนน)	191
4. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	381	69.00	67.36	11.15	-.047	ต่ำ (34 - 67 คะแนน)	171
						สูง (68 - 84 คะแนน)	210
5. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	381	24.00	24.30	4.66	-.088	ต่ำ (8 - 24 คะแนน)	194
						สูง (25 - 35 คะแนน)	187
6. การเห็นตัวอย่างที่ดีจากครอบครัว	381	61.00	61.61	10.41	.106	ต่ำ (34 - 62 คะแนน)	217
						สูง (63 - 95 คะแนน)	164
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	381	45.00	45.07	6.67	-.002	ต่ำ (25 - 45 คะแนน)	210
						สูง (46 - 59 คะแนน)	171
8. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน	381	46.00	46.82	6.77	.488	ต่ำ (33 - 47 คะแนน)	224
						สูง (48 - 65 คะแนน)	157
9. ปรีชาเชิงอารมณ์	381	81.00	81.37	10.03	.272	ต่ำ (56 - 81 คะแนน)	196
						สูง (82 - 107 คะแนน)	185
10. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน	381	42.00	41.59	6.35	.217	ต่ำ (24 - 42 คะแนน)	241
						สูง (42 - 60 คะแนน)	167
11. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน	381	32.00	31.19	5.21	-.116	ต่ำ (15 - 31 คะแนน)	187
						สูง (32 - 42 คะแนน)	194
12. ความคิดสร้างสรรค์	381	266.00	277.30	99.24	.459	ต่ำ (94 - 277 คะแนน)	205
						สูง (278 - 609 คะแนน)	176

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 พฤติกรรมย่อย ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ส่วนตัวแปรอิสระประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน และตัวแปรผล 1 ตัวแปร คือ ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละตัวแปรมีค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายละเอียด ดังนี้ (ตาราง 4)

พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักเรียนที่เลือกอ่านสื่อซึ่งแบ่งเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 43 - 132 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 92.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 17.49 โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 43 - 93 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 94 - 132 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านสูง

พฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน หมายถึง การอ่านตำรา หนังสือเรียน ตลอดจนสื่อต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยตรงของนักเรียน ซึ่งจำเพาะเจาะจงในวิชาเรียนที่เป็นกลุ่มวิชาการหลัก 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคม ภาษาต่างประเทศ และวิทยาศาสตร์ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 60 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 38.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 9.38 โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 12 - 38 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 39 - 60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสูง

พฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน หมายถึง เป็นการอ่านเพื่อมีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและการรับรู้ข่าวสาร เช่น ชีวประวัติบุคคลสำคัญ การท่องเที่ยว กวีนิพนธ์ นิทาน นวนิยาย หนังสือลึกลับผจญภัย ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 23 - 82 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 54.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 9.96 โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 23 - 54 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 55 - 82 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสูง

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่นักเรียนได้รู้ว่าบิดา มารดาหรือผู้ปกครองได้แสดงความรัก ความสนใจและเอาใจใส่มีความสนิทสนมและมีกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้ความสำคัญและส่งเสริมนักเรียนในการอ่าน ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 34 - 84 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 67.36 ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน เท่ากับ 11.15) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 68 - 84 คะแนน จัดเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 34 - 67 คะแนน จัดเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนต่ำ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน หมายถึง บรรยากาศการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถอ่านสื่อต่างได้อย่างสะดวก รวมถึงความพร้อมของสื่อต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการอ่านซึ่งรวมถึงการอ่านออนไลน์ ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 34 - 84 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.66) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 25 - 35 คะแนน จัดเป็นผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 8 - 24 คะแนน จัดเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ

การเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง หมายถึง ปริมาณการรับรู้ที่นักเรียนได้รับการสังเกตและเห็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านตลอดจนการที่รับรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านจากคนรอบข้างซึ่งประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ครูและเพื่อน ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 34 - 95 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 61.61 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.41) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 62 - 95 คะแนน จัดเป็นผู้ที่เห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 35 - 62 คะแนน จัดเป็นผู้ที่เห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของบุคคลซึ่งผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่บุคคลวางไว้เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ย่อท้อ ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 25 - 59 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 45.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.67) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 46 - 59 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 25 - 45 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีการรู้จักการอดใจรอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าในอนาคต เช่น การขยันดูหนังสือเพื่อต้องการสอบให้ได้คะแนนดี การขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อต้องการทำงาน มีอาชีพที่ดีในอนาคต เป็นต้น ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 33 - 65 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 46.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.77) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 48 - 65 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 33 - 47 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ

ปรีชาเชิงอารมณ์ หมายถึง ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 56 - 107 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัว

แบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 81.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.03) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 82 - 107 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 56 - 81 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ต่ำ

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้สึกเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรัก เป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใดรู้ถึงความชอบ – ไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะ แสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 24 - 60 คะแนน โดยใช้ ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 41.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.35) โดยผู้ที่ได้ คะแนนระหว่าง 43 - 60 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง ส่วนผู้ที่ได้ คะแนนระหว่าง 24 - 42 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนรับรู้ถึง ความสามารถและศักยภาพของตนเองในการอ่าน โดยเป็นการประเมินว่าตนเองจะประสบ ความสำเร็จในการอ่านได้มากน้อยเพียงใด ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 15 - 42 คะแนน โดยใช้ ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 31.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.21) โดยผู้ที่ได้ คะแนนระหว่าง 32 - 42 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้ความสามารถในการอ่านสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนน ระหว่าง 15 - 31 คะแนน จัดเป็นผู้ที่รับรู้ความสามารถในการอ่านต่ำ

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การที่นักเรียนมีความคิดคล่อง คือ คำตอบที่นักเรียนได้ โดยที่ไม่ซ้ำกันเลย ความคิดยืดหยุ่น คือ การเอาคำตอบที่ได้มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ ความคิดริเริ่ม คือ คำตอบที่ได้นั้นไม่เหมือนใครเลย และความคิดละเอียดลออ คือสามารถบอกได้ว่า ความคิดนั้นมี รายละเอียดที่จะนำไปสู่ความลุ่มลึกและสามารถมาสร้างผลงานได้ ช่วงคะแนนที่ได้อยู่ระหว่าง 94 - 609 คะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 277.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 99.24) โดยผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 278 – 609 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 94 - 277 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทัดสน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และ 2) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทัดสน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (รายละเอียดการแบ่งกลุ่มตัวแปรดูจากตาราง 4) จำแนกตามกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคม 13 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละครั้ง กระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคม 5 ตัวแปร 13 กลุ่มย่อย ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และขนาดโรงเรียน (รายละเอียดการแบ่งกลุ่มย่อยดูจากตาราง 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ก) ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (ข) และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	พฤติกรรมรักการอ่าน														
		ด้านรวม					ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน					ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				
		กxข	กxค	ขxค	กxขค	% ทำนาย	กxข	กxค	ขxค	กxขค	% ทำนาย	กxข	กxค	ขxค	กxขค	% ทำนาย
กลุ่มรวม	381	1.206	<1	2.338	<1	22.5	2.809	<1	1.805	1.279	17.0	<1	2.226	1.861	3.968*	21.2
เพศชาย	125	<1	<1	<1	3.462	27.7	<1	<1	1.625	2.063	19.5	<1	<1	<1	3.400	27.0
เพศหญิง	256	3.317	<1	2.728	<1	22.4	4.399*	<1	1.229	8.055**	19.3	1.297	2.572	3.133	1.362	19.8
ม.4	101	<1	<1	<1	<1	18.8	<1	<1	<1	<1	18.0	<1	1.466	<1	1.025	15.5
ม.5	142	<1	<1	2.657	<1	27.5	<1	2.717	1.907	1.195	21.6	<1	1.032	2.283	.338	27.6
ม.6	138	<1	<1	<1	<1	23.7	4.058*	<1	<1	1.148	19.9	1.016	<1	<1	4.204*	23.2
กศศ.มิตาต่ำกว่า ป.ตรี	327	2.440	<1	<1	<1	22.2	4.972*	<1	1.311	<1	18.2	<1	2.071	<1	2.374	20.4
กศศ.มิตาป.ตรีขึ้นไป	54	2.167	<1	3.436	<1	39.8	2.135	<1	<1	1.260	31.0	<1	<1	3.778	1.491	33.7
กศศ.มารดาต่ำกว่า ป.ตรี	341	1.898	<1	1.266	<1	22.4	4.355*	<1	1.057	1.546	16.1	<1	2.417	<1	2.935	22.7
กศศ.มารดาป.ตรีขึ้นไป	40	<1	<1	3.193	<1	38.9	<1	<1	2.207	<1	40.4	<1	<1	2.297	<1	27.6
ร.ร.ขนาดเล็ก	44	<1	<1	<1	<1	14.6	1.239	<1	<1	<1	9.3	<1	1.097	<1	<1	18.0
ร.ร.ขนาดกลาง	80	<1	3.670	<1	<1	27.8	<1	4.220*	<1	<1	27.7	<1	1.972	<1	1.451	21.6
ร.ร.ขนาดใหญ่	116	3.098	2.829	1.947	1.787	25.8	6.391*	<1	2.343	5.212*	21.8	<1	4.545*	<1	<1	23.2
ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	<1	5.771*	<1	<1	35.3	<1	8.531*	<1	<1	31.4	<1	1.867	<1	1.870	29.1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 13 กลุ่ม (ตาราง 5) พบผลดังนี้

พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม *ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย* เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Sheffe') (ตาราง 28 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า *คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน* ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Sheffe') พบผลว่า 1) **กลุ่มนักเรียนเพศหญิง** (ตาราง 12 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1.1) ในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

อ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (ตาราง 36 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ และ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านแตกต่างกัน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (ก) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (ข) และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรัก การอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	พฤติกรรมรักการอ่าน														
		ด้านรวม					ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน					ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				
		กขข	กคค	ขคค	กขขค	% ทำนาย	กขข	กคค	ขคค	กขขค	% ทำนาย	กขข	กคค	ขคค	กขขค	% ทำนาย
กลุ่มรวม	381	<1	<1	<1	2.761	24.5	<1	<1	1.665	.639	16.8	<1	2.851	<1	4.528	24.5
เพศชาย	125	3.289	<1	<1	<1	25.7	4.995*	<1	<1	.447	20.7	1.069	<1	1.640	<1	25.3
เพศหญิง	256	8.030**	.953	3.850	6.857**	27.7	6.709*	<1	3.712	1.948	18.3	5.367	2.994	2.167	9.785**	27.0
ม.4	101	4.608*	<1	<1	1.966	22.3	1.973	1.573	<1	2.096	19.0	5.894*	<1	1.000	1.226	21.2
ม.5	142	<1	<1	<1	<1	28.7	<1	<1	2.438	<1	17.4	1.396	<1	<1	1.017	33.5
ม.6	138	4.059*	<1	<1	2.303	29.2	1.373	<1	<1	<1	19.5	5.479*	1.618	1.642	4.242*	29.2
กศศ.มิตาต่ำกว่า ป.ตรี	327	3.034	<1	3.520	2.662	25.1	1.143	<1	2.660	<1	17.0	4.213*	4.187*	2.985	4.426*	26.5
กศศ.มิตาป.ตรีขึ้นไป	54	7.667**	<1	8.556**	5.99	44.6	3.622	<1	1.307	<1	31.4	5.808*	<1	11.369**	1.878	38.3
กศศ.มารดาต่ำกว่า ป.ตรี	341	2.265	<1	1.765	2.609	24.1	1.054	1.539	3.381	<1	15.6	2.716	1.657	<1	5.121*	25.9
กศศ.มารดาป.ตรีขึ้นไป	40	<1	2.687	2.892	<1	55.2	<1	2.193	1.663	<1	48.3	<1	1.254	1.995	<1	43.8
ร.ร.ขนาดเล็ก	44	<1	<1	<1	<1	11.9	<1	1.051	1.228	<1	11.2	1.930	<1	1.102	<1	17.2
ร.ร.ขนาดกลาง	80	<1	1.848	1.621	<1	25.4	<1	1.228	1.427	<1	19.1	1.102	1.735	1.167	<1	24.4
ร.ร.ขนาดใหญ่	116	7.298*	<1	<1	1.065	.335	2.033	<1	<1	<1	20.3	12.368*	2.126*	<1	1.750	39.7
ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	<1	<1	3.912*	9.589*	41.3	<1	<1	9.143*	1.296	32.1	<1	<1	<1	17.269*	40.4

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 13 กลุ่ม (ตาราง 6) พบผลดังนี้

พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า **1) กลุ่มนักเรียนเพศหญิง** (ตาราง 16 ภาคผนวก ข) 1.1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 1.3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากที่สุด **2) กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ** (ตาราง 17 ภาคผนวก ข) 2.1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 2.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อ

ตรีขึ้นไป (ตาราง 42 ภาคผนวก ข) 1.1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากที่สุด 2) **กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ** (ตาราง 43 ภาคผนวก ข) 2.1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ 2.2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากที่สุด

พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน
จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน **ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย** เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนเพศชาย และกลุ่มนักเรียนเพศหญิง เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า 1) **กลุ่มนักเรียนเพศชาย** (ตาราง 44 ภาคผนวก ข) 1.1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มี

นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มนักเรียนที่การศึกษาดำเนินการต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มนักเรียนที่การศึกษามีระดับสูงกว่าปริญญาตรี และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า **1) กลุ่มนักเรียนเพศหญิง (ตาราง 18 ภาคผนวก ข) 1.1)** ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ในขณะที่เดียวกันมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมในการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ **1.2)** ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมในการอ่านสูง ในขณะที่เดียวกันมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ **1.3)** ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ **1.4)** ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ในขณะที่เดียวกันมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด **2) กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ตาราง 19 ภาคผนวก ข) 2.1)** ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมในการอ่านสูง ในขณะที่เดียวกันมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการ

ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด และ 5) **กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ** (ตาราง 22 ภาคผนวก ข) 5.1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ 5.2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ ถ้ามีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คณะแผนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มนักเรียนที่การศึกษามีค่าต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มนักเรียนที่การศึกษามีค่าปริญญาตรีขึ้นไป และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า 1) **กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4** (ตาราง 47 ภาคผนวก ข) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ แต่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด 2) **กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6** (ตาราง 48 ภาคผนวก ข) 2.1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ 2.2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ 2.3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่ำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่าน

รักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่การศึกษาบิดาปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 54 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง พร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านแตกต่างกัน

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ (ก) ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (ข) และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวนคน	พฤติกรรมรักการอ่าน														
		ด้านรวม					ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน					ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				
		กข	กค	ขค	กขค	% ทำนาย	กข	กค	ขค	กขค	% ทำนาย	กข	กค	ขค	กขค	% ทำนาย
กลุ่มรวม	381	.951	1.618	8.886**	2.224	24.4	1.417	1.571	11.236**	3.757	21.7	<1	1.003	3.849	<1	19.8
เพศชาย	125	.312	1.302	13.025***	<1	33.0	<1	1.495	13.813***	.519	31.8	<1	<1	7.382**	<1	26.1
เพศหญิง	256	<1	<1	<1	7.245**	23.7	<1	<1	1.830	9.512**	20.4	<1	<1	<1	2.759	19.0
ม.4	101	<1	1.775	8.049**	.060	22.8	<1	3.459	8.054**	.510	22.6	<1	<1	5.415*	<1	18.6
ม.5	142	<1	<1	2.775	.645	25.4	<1	<1	4.278*	.859	18.4	<1	1.288	<1	<1	25.2
ม.6	138	1.922	<1	<1	1.087	30.0	1.448	<1	<1	1.233	28.4	1.330	<1	<1	<1	19.5
กศศ.มิตาต่ำกว่า ป.ตรี	327	<1	3.201	7.215**	1.071	23.9	1.096	3.354	9.335**	2.162	22.9	<1	1.929	3.251	<1	18.5
กศศ.มิตาป.ตรีขึ้นไป	54	<1	1.448	1.328	1.559	44.0	<1	1.657	1.308	1.320	32.7	<1	<1	<1	<1	34.5
กศศ.มารดาต่ำกว่า ป.ตรี	341	<1	1.921	7.863**	.752	24.1	1.219	2.229	9.560**	1.417	22.1	<1	<1	3.757	<1	19.3
กศศ.มารดาป.ตรีขึ้นไป	40	2.790	2.703	<1	.609	55.8	<1	2.327	<1	.592	47.2	3.131	1.081	1.803	<1	42.9
ร.ร.ขนาดเล็ก	44	<1	<1	3.954	.090	19.1	1.075	<1	5.753*	.363	24.0	<1	<1	1.854	<1	13.4
ร.ร.ขนาดกลาง	80	2.244	<1	<1	5.180	28.0	<1	1.294	6.072*	.000	27.5	<1	<1	2.697	<1	22.1
ร.ร.ขนาดใหญ่	116	<1	<1	1.177	1.190	36.1	<1	<1	2.476	.117	35.5	<1	1.634	<1	2.363	25.8
ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	1.939	<1	.247	.074	30.3	2.456	<1	1.115	.187	22.4	<1	<1	<1	<1	28.8

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว ปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 13 กลุ่ม (ตาราง 7) พบผลดังนี้

พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 23 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงในขณะเดียวกันได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ต่ำ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ ถ้าได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ 4) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ต่ำ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศชาย กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มนักเรียนที่การศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มนักเรียนที่การศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า 1) **กลุ่มรวม** (ตาราง 55 ภาคผนวก ข) 1.1) ในกลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ 1.2) ในกลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ

ลักษณะอื่น ๆ และ 5) กลุ่มนักเรียนที่การศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี (ตาราง 59 ภาคผนวก ข) 5.1) ในกลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงพร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ 5.2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ ถ้าเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ 5.3) ในกลุ่มนักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 24 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงในขณะเดียวกันได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูงพร้อมกันสามด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่านักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ต่ำ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ ถ้าได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ 4) ในกลุ่มนักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์ต่ำ ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวต่ำ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด

ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านแตกต่างกัน

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม และด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ก) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (ข) และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (ค) แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	พฤติกรรมรักการอ่าน														
		ด้านรวม					ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน					ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				
		กขข	กขค	ขขค	กขขค	% ทำนาย	กขข	กขค	ขขค	กขขค	% ทำนาย	กขข	กขค	ขขค	กขขค	% ทำนาย
กลุ่มรวม	381	<1	<1	<1	<1	23.9	<1	<1	<1	<1	16.7	<1	<1	2.068	2.101	23.3
เพศชาย	125	<1	<1	<1	<1	31.6	<1	<1	1.488	1.225	24.8	<1	<1	<1	<1	29.7
เพศหญิง	256	<1	<1	3.380	1.607	20.2	<1	<1	<1	<1	12.9	<1	<1	5.462*	2.620	20.4
ม.4	101	3.662	<1	<1	2.443	21.1	<1	<1	<1	1.917	15.6	6.929**	.100	1.019	2.117	23.1
ม.5	142	<1	<1	1.282	<1	28.3	3.506	<1	<1	<1	20.0	<1	1.567	1.176	1.854	31.3
ม.6	138	<1	<1	<1	1.290	25.5	<1	<1	<1	2.255	21.2	<1	<1	<1	<1	20.1
กศศ.มิตาต่ำกว่า ป.ตรี	327	<1	<1	<1	<1	24.3	<1	<1	<1	<1	18.4	<1	<1	2.448	1.484	22.9
กศศ.มิตาป.ตรีขึ้นไป	54	2.605	<1	<1	<1	40.8	2.638	<1	<1	<1	30.9	<1	1.220	<1	1.333	33.8
กศศ.มารดาต่ำกว่า ป.ตรี	341	<1	<1	<1	<1	21.9	<1	<1	<1	<1	14.7	<1	<1	1.712	1.845	22.5
กศศ.มารดาป.ตรีขึ้นไป	40	<1	1.019	<1	<1	56.3	<1	<1	<1	<1	45.4	1.208	1.802	<1	<1	42.3
ร.ร.ขนาดเล็ก	44	4.857*	.345	<1	3.253	19.0	2.002	<1	<1	4.375*	16.5	6.845*	<1	1.100	1.677	2.70
ร.ร.ขนาดกลาง	80	<1	<1	3.435	3.103	33.2	<1	<1	2.195	1.684	28.3	1.259	<1	3.249	3.310	30.1
ร.ร.ขนาดใหญ่	116	3.102	.340	.852	4.747*	25.9	1.342	1.233	1.863	9.144*	23.1	3.881	<1	<1	<1	22.8
ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	<1	<1	<1	<1	35.4	1.084	1.060	<1	<1	25.4	<1	<1	<1	1.353	35.4

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคม 13 กลุ่ม (ตาราง 8) พบผลดังนี้

พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 25 ภาคผนวก ข) พบผลว่า ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป (นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง $n = 3$) จึงไม่สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 70 ภาคผนวก ข) พบผลว่า 1) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง 2) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม **แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน** ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า 1) **กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก** (ตาราง 26 ภาคผนวก ข) ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป (นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ $n = 2$) จึงไม่

สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้ **2) กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่** (ตาราง 27 ภาคผนวก ข) ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป (นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ $n=3$) จึงไม่สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรใด ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่าน ประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม **ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน** ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า **1) กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4** (ตาราง 71 ภาคผนวก ข) 1) ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้พร้อมกันสองด้าน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ 3) ในกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สรุปได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ และ **2) กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก** (ตาราง 72 ภาคผนวก ข) เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่พบว่าไม่พบคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร พบว่า คะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ **กลุ่มนักเรียนเพศหญิง** เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') (ตาราง 73 ภาคผนวก ข) พบผลว่า นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทัดสน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรอิสระ 8 ตัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์ ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทัดสน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน เพื่อเป็นการตอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ปัจจัยจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ปัจจัยลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร การเลี้ยงดูแบบรักสันทัดสน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้มากกว่าเมื่อทำนายด้วยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว (ใช้เกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 5)” การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กระทำในกลุ่มรวม

ในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องไม่สัมพันธ์กันในระดับสูง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่ควรสูงกว่า 0.8 (Devore, J. and Peck, R. .1993) เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่เรียกว่าความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) ดังนั้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ ด้วยวิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าไม่เกิน 0.8 (ตาราง 11 ภาคผนวก ข)

ตาราง 9 ค่าร้อยละการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ด้วยตัวทำนายชุดที่ 1: กลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ชุดที่ 2: กลุ่มลักษณะทางสังคม 2 ตัวแปร ชุดที่ 3: กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร และชุดที่ 4 : กลุ่มจิตลักษณะเดิม กลุ่มลักษณะทางสังคม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 8 ตัวแปร

พฤติกรรมรักการอ่าน	ชุดที่ 1 (1,2,3)			ชุดที่ 2 (4,5,6)			ชุดที่ 3 (7,8)			ชุดที่ 4 (1,2,3,4,5,6,7,8)			ปริมาณความแตกต่าง (ร้อยละ)
	R ²	ตัวทำนาย	Beta	R ²	ตัวทำนาย	Beta	R ²	ตัวทำนาย	Beta	R ²	ตัวทำนาย	Beta	
ด้านรวม	.23	1,2	.319,.249	.30	4,5,6	-.185,.202,.451	.31	7,8	.308,.320	.45	2,4,5,6,7,8	.186,-.225,.103,.317,.130,.010	14*
ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน	.17	2,3	.445,-.169	.26	4,5,6	-.157,.137,.462	.22	7,8	.329,.202	.39	2,3,4,6,7	.229,-.135,-.174,.351,.135	13*
ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน	.12	2	.352	.23	4,5,6	-.177,-.226,.357	.29	7,8	.232,.372	.38	2,4,5,6,8	.110,-.231,.122,.226,.249	9*

ค่าเบต้าที่สำคัญที่ระดับ .05 และ * แสดงความแตกต่างตามเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 5 ของปริมาณการทำนายระหว่างตัวทำนายชุดที่ 4 กับตัวทำนายชุดที่ 1 ชุดที่ 2 หรือชุดที่ 3

หมายเหตุ : ตัวทำนาย 1 หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น 3 หมายถึง ปรีชาเชิงอารมณ์ 4 หมายถึง การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 5 หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน 6 หมายถึง การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว 7 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน 8 หมายถึง การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

จากตาราง 9 พบว่า ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .184)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 23 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (เบต้า .319) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .249) **ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 17 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์ โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .445) รองลงมาคือ ปรีชาเชิงอารมณ์ (เบต้า -.169) **ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 12 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .352)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 30 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .451) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .202) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.185) **ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 26 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .462) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .137) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.157) **ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 23 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคน

รอบข้าง โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .357) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .226) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.177)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 31 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .320) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .308) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 22 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .329) รองลงมาคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .202) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 29 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .372) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .232)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .184) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 39 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .351) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (เบต้า .229) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 38 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่

เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .249) รองลงมา คือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .226)

นอกจากนี้ยังพบว่า ปริมาณการทำนายชุดที่ 4 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมรัก การอ่านของนักเรียนได้มากกว่าชุดอื่น ๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีปริมาณการทำนายรองลงมาอย่างน้อย ร้อยละ 5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการแสวงหาตัวทำนายสำคัญและปริมาณการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (Standard Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรอิสระ 2 ตัว ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 2 ตัวแปรเพื่อเป็นการตอบสนองมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “พฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ร่วมกันสามารถทำนายความความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม” การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละครั้ง กระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและในกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะชีวสังคม 5 ตัวแปร 13 กลุ่มย่อย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

ในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องไม่สัมพันธ์กันในระดับสูง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่ควรสูงกว่า 0.8 (Devore, J. and Peck, R. .1993) เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่เรียกว่าความสัมพันธ์พหุรวมเชิงเส้น (Multicollinearity) ดังนั้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ ด้วยวิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าไม่เกิน 0.8 (ตาราง 11 ภาคผนวก ข)

ตาราง 10 ค่าร้อยละการทำนาย ตัวทำนายต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปรที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวนคน	R ²	ตัวทำนาย	F	b	Beta	t	a	SE
กลุ่มรวม	381	.01	1,2	1.979	.690,.469	.065,.047	.983,.711	225.444	28.358
เพศชาย	125	.00	1,2	.002	-.061,.020	-.007,.003	-.060,3021	282.412	38.283
เพศหญิง	256	.02	1,2	3.832*	1.385,.884	.114,.077	1.469,1.002	171.540	40.465
ม.4	101	.15	1,2	9.021*	3.855,1.396	.301,.122	2.368*,.963	61.943	58.731
ม.5	142	.00	1,2	.317	.248,-.698	.024,-.080	.221,-.731	278.629	43.548
ม.6	138	.01	1,2	.846	.120,.972	.013,.103	.129,.995	245.131	43.055
กศศ.บิดาต่ำกว่า ป.ตรี	327	.01	1,2	2.368	.884,.496	.082,.049	1.105,.655	218.591	31.122
กศศ.บิดाप.ตรีขึ้นไป	54	.00	1,2	.188	-.851,-.267	-.094,.033	-.611,-.213	282.021	67.560
กศศ.มารดาต่ำกว่า ป.ตรี	341	.00	1,2	1.378	.652,.382	.060,.038	.852,.537	234.912	30.349
กศศ.มารดาป.ตรีขึ้นไป	40	.04	1,2	.806	.723,1.213	.090,.143	.480,.760	156.647	74.384
ร.ร.ขนาดเล็ก	44	.12	1,2	2.872	1.407,1.418	.176,.204	.856,.989	261.331	59.460
ร.ร.ขนาดกลาง	80	.02	1,2	1.090	1.551,-1.021	.223,-.156	1.476,-1.028	219.134	39.426
ร.ร.ขนาดใหญ่	116	.09	1,2	5.852*	-.681,2.288	-.115,.364	-1.008,3.195*	257.664	30.582
ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ	141	.01	1,2	.860	-.939,-.638	-.139,.114	-1.273,1.049	203.389	28.925

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ : ตัวทำนาย 1 หมายถึง พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

2 หมายถึง พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) พบว่า ตัวแปรพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสามารถร่วมกันทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เพียงร้อยละ 1

เมื่อพิจารณากลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 13 กลุ่ม พบว่า มีเพียง 3 กลุ่มย่อยที่ตัวแปรทำนายทั้ง 2 ตัวแปรสามารถทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยตัวแปรพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) สามารถทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้สูงสุดในกลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยสามารถร่วมกันทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 15 รองลงมาคือ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ สามารถทำนายได้ร้อยละ 9 และกลุ่มเพศหญิง สามารถทำนายได้ร้อยละ 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง“ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการวิจัยสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบปัจจัยเชิงสาเหตุ ทั้งลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านมากน้อยเพียงใด โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน โดยพิจารณาทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยลักษณะสถานการณ์ จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม และ 3) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยพฤติกรรมการอ่านทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 381 คน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามลักษณะชีวสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบวัดจำนวน 10 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการอ่าน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน แบบวัดการเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน แบบวัดปรีชาเชิงอารมณ์ แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของตัวแปรตามที่มีตัวแปรอิสระแตกต่างกัน และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลตามสมมติฐาน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลแนวคิดทฤษฎี และทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ดังปรากฏในบทที่ 2 ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานในการวิจัยได้จำนวน 6 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมานและสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อ ดังนี้

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1

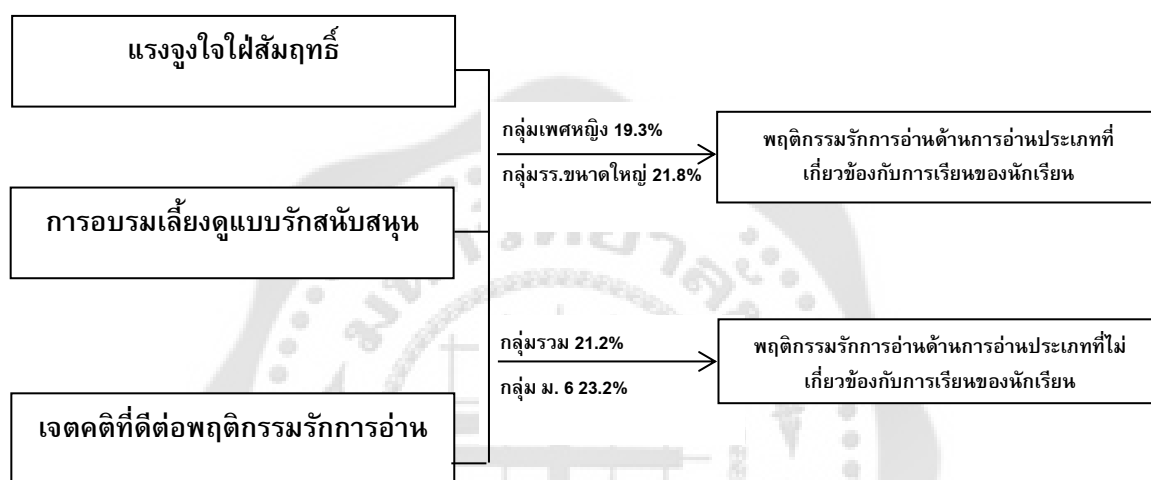
สมมติฐานข้อที่ 1 ระบุว่า “นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แต่ทั้งนี้พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพประกอบ 5) คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน พบในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ ผลในส่วนนี้เป็นไปตามความคาดหมายบางส่วน

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน พบว่า ตัวแปรตามแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ดังภาพประกอบ 5 และมีสาระสำคัญดังนี้ 1) พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า 1.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง 1.2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง

เป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลในส่วนนี้เป็นไปตามความคาดหมายบางส่วน 2) **พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน** พบว่า 2.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลในส่วนนี้เป็นไปตามความคาดหมายบางส่วน

ภาพประกอบ 5 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 เป็นบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ทำให้ทราบว่า 1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมาก และ 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) ไม่ว่าจะต่ำหรือสูง อยู่ในลักษณะสถานการณ์ทางสังคมต่ำ (เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน) ถ้ามีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมนำปรารถนามากกว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะตามสถานการณ์ในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งจิตลักษณะตามสถานการณ์นี้เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ ทำให้เกิดจิต

ลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้ อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ความวิตกกังวลตาม สถานการณ์เป็นต้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2529) โดยเจตคติเป็นจิตลักษณะภายใต้ สถานการณ์ที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำนองประโยชน์หรือโทษของ บุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่งนั้นๆ รวมทั้งความพร้อมที่ จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเห็นประโยชน์หรือพอใจต่อสิ่งนั้น (งามตา วณิชานนท์. 2535: 215) ทั้งนี้การที่บุคคลมีสิ่งที่เขาชอบ พอใจ ไม่ชอบ ไม่พอใจ มีความรู้เชิง ประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือ ความ พร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย ดังนั้นเจตคติเป็นสิ่งบ่งชี้ถึง ความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลที่ทำให้เกิด พฤติกรรมตามมาได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2531: 5-8) ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จูรีพร ภิบาลจันทร์ (2551) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมผลิต พลาสติกที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9001: 2000 พบว่า พนักงาน ปฏิบัติการที่มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากการทำงานตามหน้าที่ และพฤติกรรมป้องกันอันตราย จากการทำงานนอกเหนือหน้าที่มาก ได้แก่ พนักงานที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตนเอง มีความชอบเสียงน้อย ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในหน่วยงานมาก รับรู้ ประโยชน์จากการฝึกอบรมเพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานสูง มีแบบอย่างที่ดีในการทำงานอย่าง ปลอดภัยมาก พบในในกลุ่มรวม และกลุ่มที่สำคัญคือ พนักงานหญิง อายุมาก อายุงานมาก ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง มีจำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลาต่อเดือนน้อย

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหมายบางส่วน เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดี ต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง กับพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยดังที่ สรุปผลไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนนั้นไม่เพียงแต่ต้องมีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านเท่านั้น แต่อาจ ประกอบด้วยปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ อีกด้วย ดังที่แมคนัสสัน และเอนเดอร์ เทต และเบิร์นเนต (Magnusson; & Endler 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้เสนอว่าพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางลักษณะสถานการณ์ เช่น การ สนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และปทัสถานทางสังคม เป็นต้น 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม เช่น ความเชื่ออำนาจในตน เหตุผลเชิงจริยธรรม เอกลักษณะ แห่งตน เป็นต้น 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการอบรมเลี้ยงดู (สถานการณ์) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (จิตลักษณะเดิม) เป็นต้น และ 4) สาเหตุ ทางจิตลักษณะตาม เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 ระบุว่า “นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

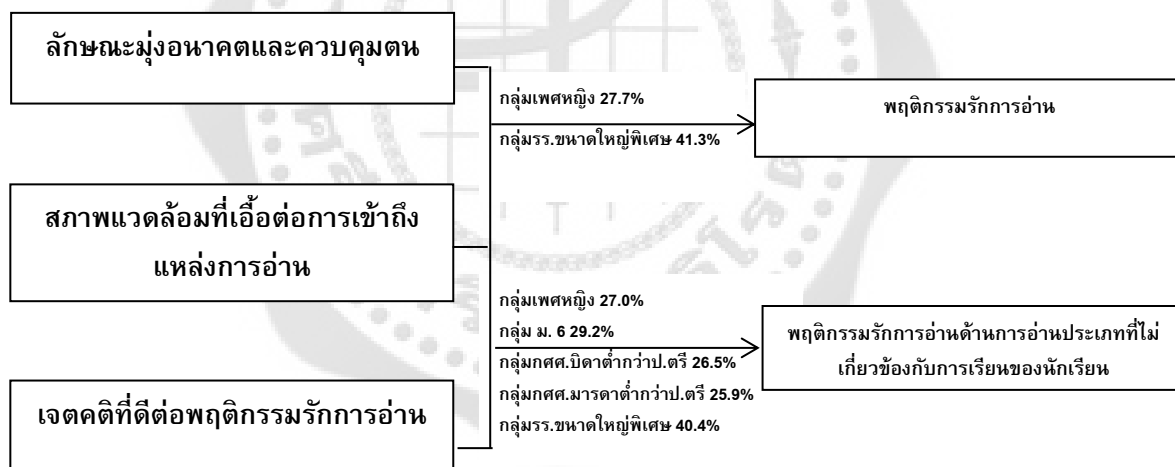
การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยตัวแปรตามแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีสาระสำคัญดังนี้

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน พบว่า ตัวแปรตามแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพประกอบ 6) สรุปได้ดังนี้

1) พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบว่า 1.1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมาย **2) พฤติกรรมรักการอ่านด้าน การอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า 2.1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนเพศหญิง กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มนักเรียนที่การศึกษาบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มนักเรียนที่ การศึกษามารดาต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมาย และ **3) พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แต่ทั้งนี้พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพประกอบ 5) คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึง****

แหล่งการอ่าน พบในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนเพศชาย และกลุ่มนักเรียนเพศหญิง ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 3.1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนต่ำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ พบในกลุ่มนักเรียนเพศชาย 3.2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง นอกจากนี้ยังพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน พบในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 3.3) นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมายบางส่วน

ภาพประกอบ 6 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 เป็นบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ทำให้ทราบว่า 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวม และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้น

เรียนมากที่สุด ผลการวิจัยในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม (เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) สูง อยู่ในลักษณะสถานการณ์ทางสังคมสูง (เช่น สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมนำปรรณามากกว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะตามสถานการณ์ในลักษณะอื่น ๆ จะเห็นได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนนั้นมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์เป็นความสามารถของบุคคลในการคาดการณ์ไกลถึงเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต โดยควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่ปรารถนาและรอรับสิ่งที่น่าพอใจมากกว่า มีคุณค่ามากกว่าซึ่งจะเกิดมาในภายหลัง เป็นลักษณะการควบคุมตนเองเพื่อรอรับรางวัลที่สูงค่าในอนาคตเพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการ(ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2536: 38) ส่วนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่ผ่านมามีการศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยสภาพแวดล้อมโดยรอบมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ย่อมปรับพฤติกรรมของตนเองตามสภาพแวดล้อมไปในทางที่ดี เรียกว่าปรับตัวไปในทางที่ก่อให้เกิดเป็นการเรียนรู้ที่ดี (เทียน ทองแก้ว. 2538: 74 - 75) และจันทร์พิมพ์ สายสมร (2537: 67 - 68) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นตัวแปรสำคัญในการเรียน ซึ่งนอกจากผู้เรียนและผู้สอนแล้วยังมี “สภาพแวดล้อมทางการเรียน” เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียน มีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนและพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนอยู่หลายประการด้วยกัน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านนั้น เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตามมาได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2531: 5-8) ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนญา ราชแพทยาคม (2554) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่มีการรับรู้ประโยชน์จากกิจกรรมรณรงค์การประหยัดและเก็บออมเงินในโรงเรียนมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่ายมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงกันข้ามพบผลในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ 4 จาก 10 ประเภทที่ศึกษา และงานวิจัยของจรัสพันธ์ ศิริรักษ์ (2555) ศึกษาลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมพัฒนาตนเองด้านการเรียนมาก เป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง พบในกลุ่มรวมและใน 11 จาก 12 กลุ่มย่อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและใน 9 จาก 12 กลุ่มย่อย มีภูมิคุ้มกันทางจิตสูง พบในกลุ่มรวมและใน 9 จาก 12 กลุ่มย่อย และเป็นผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่ได้รับการประกาศให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน พบในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนมารดาที่มีการศึกษาต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหมายบางส่วน เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน กับพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยดังที่สรุปผลไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนอาจมีปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังเช่นในงานวิจัยของ สุภรางค์ อินทุณห์ (2552) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น ที่พบว่าปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่สามารถทำนายความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ได้ คือ ลักษณะสถานการณ์ 6 ตัวแปร (ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดา การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของบิดามารดา การรับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และการมีแบบอย่างพฤติกรรมการอ่านจากเพื่อน) จิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (ได้แก่ สติปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน) จิตตามลักษณะสถานการณ์ 2 ตัวแปร (ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน เจตคติที่ดีต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.20 และผลจากงานวิจัยของ วัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล จิตวิทยาาสตร์ และความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำนายพฤติกรรมแสวงหาความรู้วิชาวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 19.2 จากข้อค้นพบที่สำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นหลักฐานว่ายังมีปัจจัยเชิงเหตุอีกหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาเกี่ยวกับการอ่านและการเรียนรู้ของบุคคล

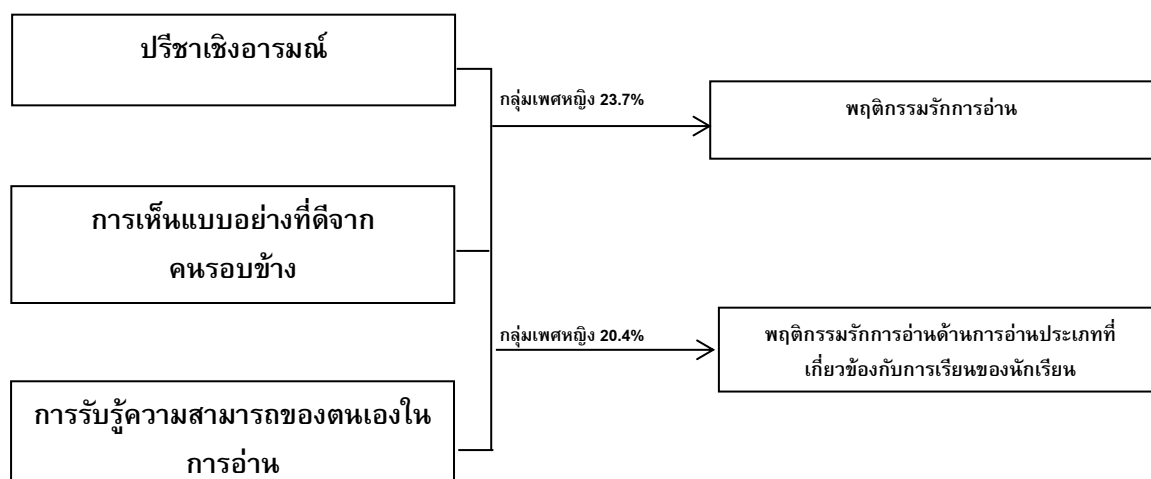
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 ระบุว่า “นักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน มากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคม”

การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ ปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ปรึกษาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน พบว่า ตัวแปรตามแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพประกอบ 7) สรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมการอ่านด้านรวม พบว่า 1.1) นักเรียนที่มีปรึกษาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านรวมมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมาย 2) พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน 2.1) นักเรียนที่มีปรึกษาเชิงอารมณ์สูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมาย 3) พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แต่ทั้งนี้พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเพศชาย และกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 3.1) สรุปได้ว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศชาย 3.2) นักเรียนที่เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างต่ำ และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ พบในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลในส่วนนี้เป็นไปตามความคาดหมายบางส่วน

ภาพประกอบ 7 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 เป็นบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ทำให้ทราบว่า 1) นักเรียนที่มีปรีชาเชิงอารมณสูง ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม และด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด พบในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง ผลการวิจัยในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม (เช่น ปรีชาเชิงอารมณ) สูง อยู่ในลักษณะสถานการณ์ทางสังคมสูง (เช่น การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมน่าปรารถนามากกว่าผู้ที่มีจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะตามสถานการณ์ในลักษณะอื่น ๆ โดยปรีชาเชิงอารมณนี้สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดการด้านอารมณและการแสดงออกของบุคลิกภาพ เป็นความสามารถของบุคคลในการเข้าร่วมสังคม เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงทักษะและความสามารถทางสมอง (Mayer; & Salovey. 1997) ส่วนการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างนั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมผู้อื่นและพฤติกรรมนั้น ๆ จะชี้นำพฤติกรรมของบุคคลให้เปลี่ยนไปได้ ซึ่งการเสริมแรงและการสังเกตตัวแบบเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อเพื่อนมากที่สุด (Bandura. 1977: 22-23) และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน เป็นการรับรู้ความสามารถของตนเองซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลต่อพฤติกรรมทางเลือก (Choice Behavior) การใช้ความพยายามและความยืนหยัดในการทำงาน (Effort Expenditure and Persistence) แบบแผนของความคิดและการตอบสนองทางอารมณ (Thought Patterns and Emotion Reaction) เป็นสิ่งที่กำกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมมากกว่าเป็นสิ่งทำนายพฤติกรรม (Humans as producer rather

than simply foretellers of behavior) นั่นคือบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง มักจะเป็นคนที่พยายามกระทำพฤติกรรมและจะยอมรับผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน จะเลือกการกระทำที่มีลักษณะท้าทาย และจะใช้ความพยายามอย่างมากเพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุเป้าหมาย (Bandura. 1986: 393-395) ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยเมนฮาร์ท (Menhart. 1998) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ในกรณีเป็นตัวทำนายความสำเร็จในอาชีพ พบว่าความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการสัมภาษณ์ ในงานวิจัยของดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 115,132) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนมากเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประโยชน์มากกว่านักศึกษาที่มีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อนน้อย และประทีป จินัง (2539) ศึกษาผลของการเตือนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนด้านการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

อย่างไรก็ตาม สำหรับผลที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหมายบางส่วน เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ ปรีชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน กับพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยดังที่สรุปผลไปแล้วนั้น ในส่วนนี้อาจกล่าวได้ว่าอาจมีตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน ดังเช่นในผลงานวิจัยที่ผ่านมา เช่น เบญจวรรณ รอดแก้ว (2543: 30 - 31) ที่พบว่าตัวแปรสำคัญที่สามารถพยากรณ์นิสัยรักการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549: 72-76) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านสามารถพยากรณ์นิสัยรักการอ่านในกลุ่มรวมได้ พลวัตร บรรดาศักดิ์ (2549: 60) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เช่น งานวิจัยของ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545: 72, 136-145) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ในการเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และประสบการณ์ในการเรียน อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุดร้อยละ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพื้นฐานมาก โดยเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .54) เป็นต้น

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 4

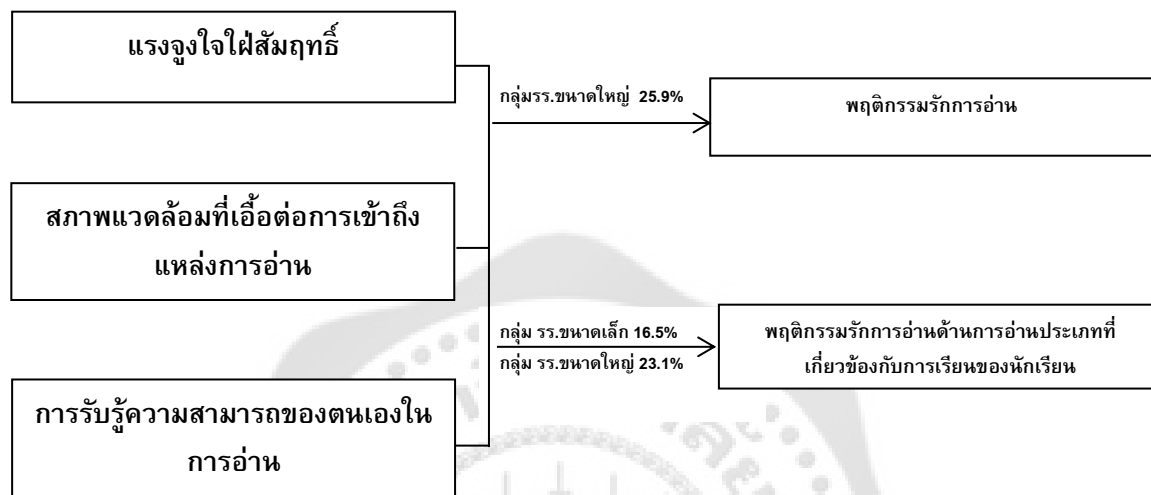
สมมติฐานข้อที่ 4 ระบุว่า “นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านสูง และมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนมากกว่าในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

การสรุปผลตามสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ พบว่า พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ การอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนของนักเรียน พบว่า ตัวแปรตามแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพประกอบ 8) สรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป จึงไม่สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้ 2) พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป จึงไม่สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้ 3) พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แต่ทั้งนี้พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า 3.1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอ่านด้าน

การอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ พบในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่พบว่าไม่พบคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลในส่วนนี้เป็นไปตามที่คาดหมายบางส่วน

ภาพประกอบ 8 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสามทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

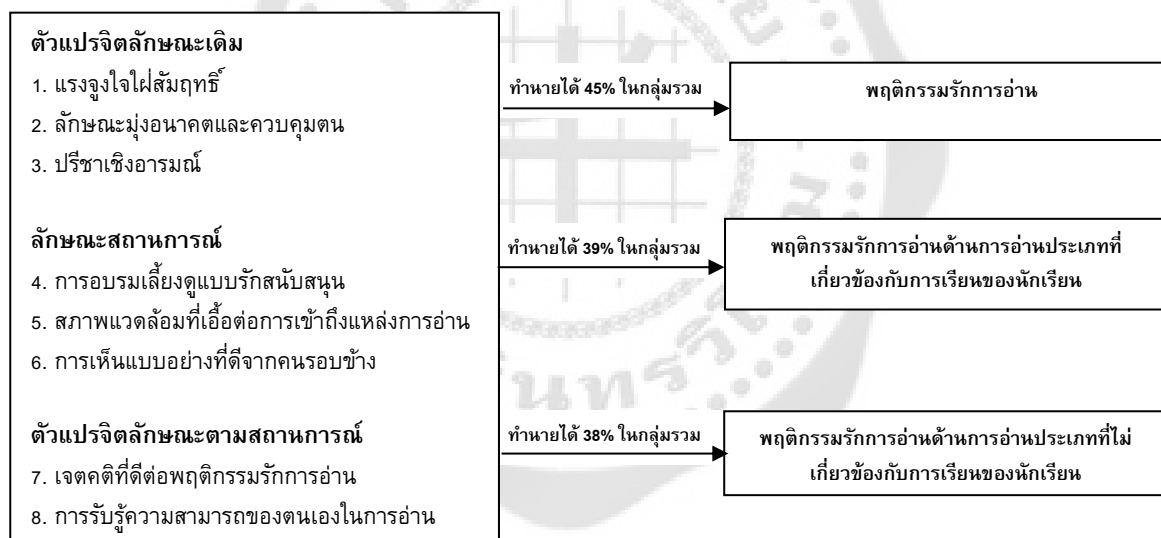
จึงสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 เป็นบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้พบปฏิสัมพันธ์แบบสามทางระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe') พบผลว่า ในกลุ่มย่อยที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเกินไป จึงไม่สามารถอธิบายความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 5 ระบุว่า “ปัจจัยจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์) ปัจจัยลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน) รวมเป็นปัจจัยเชิงเหตุ 8 ตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้มากกว่าเมื่อทำนายด้วยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว (ใช้เกณฑ์ความแตกต่างของปริมาณการทำนายเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 5)”

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวม โดยใช้ตัวทำนายชุดที่ 1 ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวทำนายชุดที่ 2 ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวทำนายชุดที่ 3 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน) และตัวทำนายชุดที่ 4 รวมทั้ง 8 ตัวแปร พบว่า ตัวทำนายชุดที่ 4 รวมทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและความมุ่งมั่น ปรีชาเชิงอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 45 และทั้ง 8 ตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 39 และทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 38 (ภาพประกอบ 9)

ภาพประกอบ 9 ผลการทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน) ของนักเรียน โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (พฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน) ของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวม

และกลุ่มย่อย โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย พบสาระสำคัญ ดังนี้

ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .184)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 1 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 23 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (เบต้า .319) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .249) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 17 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์ โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .445) รองลงมาคือ ปรีชาเชิงอารมณ์ (เบต้า -.169) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 12 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .352)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 30 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .451) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .202) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.185) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 26 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .462) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .137) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.157) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 23 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคน

รอบข้าง โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .357) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน (เบต้า .226) และการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เบต้า -.177)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 3 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้ร้อยละ 31 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .320) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .308) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 22 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .329) รองลงมาคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .202) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 29 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .372) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน (เบต้า .232)

เมื่อพิจารณาการทำนายของตัวทำนายชุดที่ 4 พบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ร้อยละ 45 โดยตัวแปรที่เข้าทำนายลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .317) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .184) ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 39 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .351) รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (เบต้า .229) ด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 38 โดยตัวแปรที่ทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน โดยตัวแปรที่เข้าทำนายเป็นลำดับแรก

ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน (เบต้า .249) รองลงมาคือ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง (เบต้า .226)

นอกจากนี้ยังพบว่า ปริมาณการทำนายชุดที่ 4 รวม 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนได้มากกว่าชุดอื่น ๆ ชุดใดชุดหนึ่งที่มีปริมาณการทำนายรองลงมาอย่างน้อยร้อยละ 5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ทั้งหมด

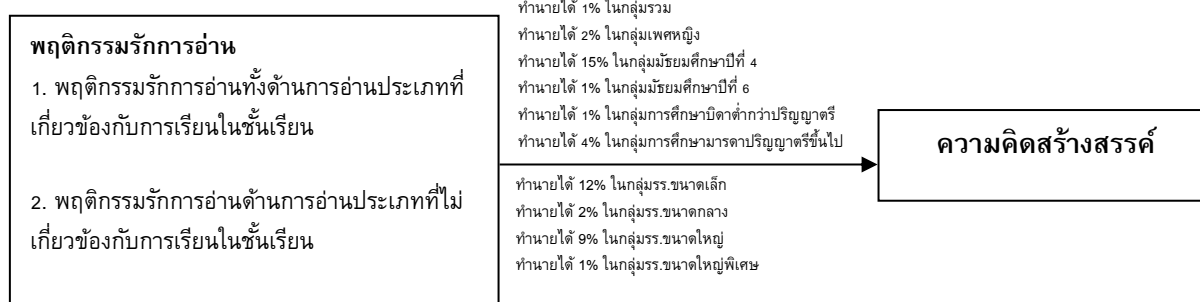
จากการศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน อาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่กระทำหรือแสดงออกถึงพฤติกรรมการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับ ปัจจัยจิตลักษณะเดิม ปัจจัยลักษณะสถานการณ์ และปัจจัยลักษณะตามสถานการณ์ของตัวนักเรียน ดังที่เอนเดอร์ และคณะ (Endler; & Magnusson. 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้เสนอว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interactionism Model) โดยพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดจากสาเหตุสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางลักษณะสถานการณ์ 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical interaction) และ 4) สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ ผลการวิจัยในส่วนนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการอ่าน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตใจภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ดั้งเดิมมีลักษณะคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงโดยง่าย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และปรัชญาเชิงอารมณ์ 2) ปัจจัยลักษณะสถานการณ์ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และ 3) ปัจจัยลักษณะตามสถานการณ์ เป็นลักษณะที่ตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนในการอ่าน จะเห็นได้ว่าการใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณ์ และลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายร่วมกันจะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่นในงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมา พบว่า การนำตัวแปรเชิงเหตุเหล่านี้มาทำนายพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง จะทำให้สามารถพฤติกรรมนั้น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่น ในงานวิจัยของสุภาสินี นุ่มเนียน (2546: 168) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล เมื่อเข้าร่วมทำนายกับชุดทำนายกลุ่มสถานการณ์อีก 3 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัวได้ร้อยละ 34.30 พบในกลุ่มนักเรียนเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร (2547: 115,132) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้

อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า การมีแบบอย่างที่ดีจากเพื่อน เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดสถานการณื อีกร 2 ด้าน รวมเป็น 3 ด้าน สามารถทำนายนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเป็นประโยชน์ได้สูงสุตร้อยละ 24.00 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545: 72, 136-145) ศึกษาจิตลักษณะและประสพการณืที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์เมื่อทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดจิตลักษณะเดิม และประสพการณืในการเรียน อีกร 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายนพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้สูงสุตร้อยละ 60.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีพื้นองมาก สุวดิษฐ์ จตุพร (2547: 57) ศึกษาเรื่องจิตลักษณะและสถานการณืที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศีกษาปีที่ 3 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายนาร่วมกับตัวทำนายนชุดสถานการณื และจิตลักษณะอีกร 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายนนิสัยในการเรียนได้สูงสุตร้อยละ 54.60 ในกลุ่มรวม กาญจนา แยมเสาชง (2554) ศีกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศีกษาเป็นปัจจัยนัยสำคัญปัจจัยหนึ่งร่วมกับปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียน และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนิสิตสามารถร่วมกันทำนายนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 6

สมมติฐานข้อที่ 6 ระบุว่า “พฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านรวมและรายด้าน 2 ด้านคือกรอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนและการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ร่วมกันสามารถทำนายนความความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศีกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายนความความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านรายด้าน 2 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายนความความคิดสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 1 (ภาพประกอบ 10)

ภาพประกอบ 10 ผลการทำนายความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่าน 2 ด้าน

ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน) ของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านด้านย่อย 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน เป็นตัวทำนาย พบสาระสำคัญ ดังนี้ ค่าทำนายสูงสุดพบในกลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านทั้งด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสามารถร่วมกันทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 15 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ตัวแปรพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน (เบต้า .301) (ภาพประกอบ 10) โดยพฤติกรรมรักการอ่านเป็นพฤติกรรมสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจมีความคิดและสติปัญญา เกิดจินตนาการและผ่อนคลายความเครียดได้เป็นอย่างดี การอ่านเป็นวิธีการสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้อย่างอิสระด้วยตนเองของผู้อ่าน และเพิ่มพูนประสบการณ์บางอย่างที่ผู้อ่านไม่อาจพบได้ในชีวิตจริง (สังวร หล้าพระบาง. 2530: 5) ผลวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพรณี เดชคำแหง (อ้างถึงใน วรวัลย์ อินทรรัตน์. 2540: 23) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ใช้แนวความคิดสร้างสรรค์ที่ดัดแปลงจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของมินเนโซตา จำนวน 3 ฉบับ และให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์แยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน คือ เหาเกรดที่ได้จากการสอบของวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ในด้านความคล่องและการคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียง 0.12

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1.1 จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ (การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน) พบว่า ตัวแปร 3 กลุ่มดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า 1) *นักเรียนที่ควรสนับสนุนให้เป็นแบบอย่างในด้านการอ่าน* ได้แก่ นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมสูง (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์) อยู่ในลักษณะสถานการณ์สูง (เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน) โดยพบอย่างโดดเด่นในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง 2) *นักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมรักการอ่านเป็นลำดับต้น ๆ* ได้แก่ นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมต่ำ (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และปรีชาเชิงอารมณ์) อยู่ในลักษณะสถานการณ์ต่ำ (เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง) และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ต่ำ (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน) จากผลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับสถานศึกษา ครูอาจารย์ และผู้ปกครองในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น เช่น โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการอ่าน ครูอาจารย์อบรมให้ความรู้ทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าการอ่านนั้นเป็นประโยชน์ต่ออนาคต ทำให้สอบได้คะแนนดี และมีอาชีพที่ดีในอนาคตได้ นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอ่าน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกมีความพร้อม ความพอใจ ความตั้งใจ และมุ่งมั่นต่อการอ่านมากขึ้นตามไปด้วย

1.2 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า ตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ปรีชาเชิงอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าตัวแปรที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านคือการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง ดังนั้นสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมถึงโรงเรียนต่าง ๆ จึงควรนำผลจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการ

ส่งเสริมพฤติกรรมการรักการอ่านของเยาวชนไทย โดยอาจมีการประกาศเกียรติคุณหรือให้รางวัลสำหรับเยาวชนผู้มีพฤติกรรมการรักการอ่านดีเด่น เช่น ผู้ชนะการแข่งขันการตอบคำถามชิงรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นต่อไป

1.3 ผลการวิเคราะห์การถอดถอดพหุคุณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการรักการอ่านด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) ผลในส่วนนี้ทำให้ทราบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมการรักการอ่านและมีความคิดสร้างสรรค์ คือ นักเรียนในกลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากตัวแปรพฤติกรรมการรักการอ่านทั้งด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสามารถร่วมกันทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 15 ในกลุ่มย่อยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากผลดังกล่าวจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมการรักการอ่านให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการอ่านเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และส่งผลให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดกว้างขวาง คิดได้หลายแง่หลายมุม คิดค้นพบ หรือคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักการอ่านสูง กับพฤติกรรมการรักการอ่านด้านรวมทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยดังที่สรุปผลไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่าควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักการอ่าน เช่น ลักษณะสถานการณ์ (ปทัสถานทางสังคม) จิตลักษณะเดิม (ความเชื่ออำนาจในตน เอกลักษณะแห่งตน) จิตตามลักษณะสถานการณ์ (เช่น ความวิตกกังวลตามสถานการณ์) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการรักการอ่าน และสามารถนำไปส่งเสริมให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป ได้มีพฤติกรรมการรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิเคราะห์การถอดถอดพหุคุณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการรักการอ่านด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน) พบว่า ตัวแปรพฤติกรรมการรักการอ่านทั้งด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียนสามารถร่วมกันทำนายความคิดสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 15 ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แต่ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ๆ ทำนายได้ระหว่างร้อยละ 1 – 12 ผลในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่าอาจมีตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุ และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน จึงควรมีการศึกษาถึงแนวสาเหตุเชิงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์โดยแยกด้านย่อย คือ การคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น และการการคิดริเริ่ม เพิ่มเติมว่ามีปัจจัยเชิงเหตุใดที่เกี่ยวข้องบ้าง

2.3 ควรนำข้อค้นพบที่สำคัญจากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานที่พบว่าตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน ได้แก่ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว โดยนำมาสร้างเป็นชุดรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมรักการอ่านของเยาวชน โดยออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบว่าเยาวชนที่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวในการอ่านนั้นมีพฤติกรรมรักการอ่านที่แตกต่างกับเยาวชนที่ไม่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้ไปสนับสนุนผลการวิจัยในอดีตที่ผ่านมา และส่งเสริมให้เกิดแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านที่เป็นรูปธรรมต่อไป

2.4 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานเพื่อทำนายพฤติกรรมรักการอ่าน พบว่า ตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ปรีชาเชิงอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน นั้นทำให้ทราบเพียงว่าตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมรักการอ่านได้ปริมาณเท่าใด แต่ยังไม่ทราบว่าตัวแปรใดเป็นปัจจัยเชิงเหตุสำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นจึงควรศึกษาเพื่อหาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบลำดับขั้นเพิ่มเติม เพื่อดูว่าตัวแปรใดมีปริมาณการทำนายและอำนาจในการทำนายสูงสุด

2.5 การออกแบบการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมรักการอ่าน และคุณลักษณะที่สำคัญของพฤติกรรมรักการอ่าน รวมถึงเงื่อนไขของการมีของพฤติกรรมรักการอ่าน โดยอาจทำในกลุ่มย่อยโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีค่าการทำนายโอกาสที่จะเกิดความแปรปรวนในพฤติกรรมรักการอ่านสูง นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่มีนักเรียนจำนวนมาก เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). *ความคิดสร้างสรรค์ หลักการทฤษฎีการเรียนรู้การสอนการวัดประเมินผล*. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- กรมสุขภาพจิต. (2543ก.). *คู่มือฉลาดทางอารมณ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา แยมเสาชง. (2554, ตุลาคม-2555, มกราคม). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 3(2): 125-126.
- กานดา ทิววัฒน์ปกรณ์ (2543). *ผลการฝึกแบบการคิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). *ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- งามตา วนินทานนท์. (2535). *จิตวิทยาสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งามตา วนินทานนท์. (2545). *การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์* เอกสารคำสอน วิชา วป 581. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2550). *ดัชนีการมีภูมิคุ้มกันทางจิต : ที่มาและความหมายขององค์ประกอบสำคัญ*. เอกสารประกอบการบรรยาย. วันที่ 8-11 พฤษภาคม 2550. จัดโดยโครงการพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการฯ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ โรงแรม ออลิเดย์อินน์ริสอร์ท รีเจนท์ บีช ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.
- งามตา วนินทานนท์; และคนอื่นๆ. (2545). *การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิตสตรีในครอบครัวไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 82).
- จรรยา สุวรรณทัต; ดวงเดือน พันธมนาวิน; และเพ็ญแข ประจันปัจฉินึก. (2521). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จิตรลดา อารีย์สันติชัย. (2547). *การพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.

- จันทร์ชลี มาพุทธ. (2554, ตุลาคม-2555, มกราคม). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของ นิสิตฝึกปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 23(1): 129.
- จันทร์พิมพ์ สายสมร. (2537). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราชา. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ดวงกมล ทรัพย์พิทยากร. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2522). *ความสำเร็จในชีวิตในวัยเรียน*. เอกสารประกอบการบรรยาย จิตวิทยาสังคม. จุลสารฉบับพิเศษปีเด็กสากล. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2541). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของ พฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. *ทันตภิบาล*. 10(2): 105-108
- (2541). *สติปัญญาและความสามารถทางการรู้คิด เพื่อวิถีชีวิตที่ดีกว่า*. เอกสาร ประกอบการสอน. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2547). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ : เทคโนโลยีจิตพัฒนา*. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง แรง ไขปัญหาพร้อมพัฒนาเยาวชน. วันที่ 2-3 กันยายน 2547. จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการ การวิจัยแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ระบบพฤติกรรม ไทย โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร.
- (2549). *การวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบุคคลและสังคม*. ในหลักสูตร การฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงแบบบูรณาการทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1 โครงการวิจัย แม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัย แห่งชาติ. ดวงเดือน พันธมนาวิน , โกศล มีคุณ , งามตา วนินทานนท์และอุบล เลี้ยววาริณ. (บรรณาธิการ): 148 - 149
- ดวงเดือน พันธมนาวิน; อรพินท์ ชูชม; และงามตา วนินทานนท์. (2528). *ปัจจัยทางจิตนิเวศที่ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 32).
- ดวงเดือน พันธมนาวิน; อรพินท์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์. (2529). *การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชน ของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 40).

- ดวงเดือน พันธมนาวิน; อรพินทร์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์.. (2529, มกราคม). การส่งเสริมในครอบครัวกับนิสัยการอ่านของนักเรียนวัยรุ่น. *บรรณศาสตร์*. 9(1) : 47-82.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน; และงามตา วณิชานนท์. (2536). *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงพร พวงเพชร. (2541). *การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดุษฎี โยเหลา. (2535). *การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยโดยใช้การวิเคราะห์เมตต้า*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 47).
- เดือนเพ็ญ ทองน่วม. (2534). *การตระหนักในตนเองและการรับรู้สาเหตุ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร บุญดวงษ์. (2546). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. (2534). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เทือน ทองแก้ว. (2538, ตุลาคม – ธันวาคม). การวางแผนจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในห้องเรียนยุคใหม่. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 15 (123) : 74 - 81.
- ชนญา ราชแพทยาคม.(2554). *ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านธนาคารในโรงเรียน ครอบครัวและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดและเก็บออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนะรัตน์ เก่งสกุล. (2548). *อิทธิพลของการเขียนชั่งกึ่งตนเอง และการได้รับสารชั่งกึ่ง ที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ธิดา สุวรรณสาครกุล.(2554). การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญตา นันทะกุล. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจพร หมั่นสวัสดิ์. (2542). การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาทางไกลในจังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจวรรณ รอดแก้ว.(2524). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ด้วยการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจรงค์ ปั่นคล้าย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีป จินนี. (2539). ผลการเตือนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประนอม ทวีกาญจน์.(2526).ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน บรรยากาศในชั้นเรียนคุณภาพการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่ม สปช.ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี จำนงเจริญ. (2534). การเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 11 ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ถดถอยคุณและการวิเคราะห์พหุระดับ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี รัตนัง. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรปรวีร์ บุญสนอง. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- มิญช์มนัส วรรณมรินทร์. (2544). ปัจจัยเชิงเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- แม่ณมาส ขวลิต,คุณหญิง. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- รังสิมันต์ สุนทรไชยา. (2535). ผลของตัวแบบที่มีต่อพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนของนักเรียน วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ คม. (จิตวิทยาการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ลินดา สุวรรณดี (2543). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วนิช สุชารัตน์. (2547). ความคิดและความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรวัลย์ อินทรัตน์. (2540). ผลของการฝึกกระตมพลังสมองตามแนวคิดของวิลเลียมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิพัฒนา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิฑูรย์ รองศรีแย้ม. (2534.) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชา การอ่านภาษาไทย นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภรางค์ อินทคุณห์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). สรุปผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- สกุณี เกียรติชัยพร. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุชาติดา เชิดชูธรรม. (2546). ความสนใจในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาสินี นุ่มเนียม. (2546). ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุमितตรา เจิมพันธ์. (2545). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุวดิษฐ์ จตุพร. (2547). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ สันคติประภา. (2532). พฤติกรรมการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นของเด็กไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วส.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภรางค์ อินทุณห. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ และวิลาสลักษณ์ ชวัลลี. (2542). การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพินทร์ ชูชม. (2542) สถานภาพการวัด EQ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 9(1) p.67-77.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2543, กันยายน-ธันวาคม). รายงานสรุปการวิจัย เรื่อง การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542. วารสารวัดผลการศึกษา. 23(67):66-52.
- อารี พันธุ์ณี. (2537). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: 1412.(2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ไยใหม่ครีเอทีฟ กรุ๊ป.
- อุบล เลี้ยววาริณ. (2549). ผลของการฝึกจิตลักษณะและทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรมขยันเรียน ความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 . รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Bandura, Albert (1977). Self efficacy : Toward a Unifying Theory of Behavioral Chang,F *Psychological Review*. 84 : 191 O 215.

- Bandura, Albert. (1982, February). Self efficacy Mechanism in Human Agency, *American Psychologist*. 37(2) : 122 O 147.
- Bandura, Albert. (1982, July). Self efficacy Theory in Human Agency, *American Psychologist*. 37 (14) : 122 O 147.
- . (1986). *Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory*. Englewood Clifts, New Jersey : PrenticeOHall.
- . (1995). *Self efficacy in Changing Societies*. UK : Cambridge University Press.
- . (1997). *Self efficacy : The Exercise of Control*. New York : W.H. Freeman and Company.
- Cooper, P.K;& Sawaf, A. (1997). Executive EQ Intelligence in leadership and organization. New York : Grosset / Put nam.
- Goleman, D. (1995). *Emotional Intelligence*. New York: Bantam Book.
- . (1998). Working with Emotional Intelligence. New York: Bantam Book.
- . (1999). "What's your emotional intelligence quotient ?" Utne Reader.
<http://www.utne.com/cgi-bin/eq>.
- Lee, Cynthia & Bobko, Phillip. (1994). Self efficacy Beliefs : Composition of Five Measures, *Journal of Applied Psychology*. 69 : 241 O 251.
- Lust, J.A; Celuch, K.G; & Showers, L.S. (1993). BA Role on Issues Concerning the Measurement of Self efficacy. *Journal of Applied Psychology*. 23(17) : 1426 -1434.
- Menhart, S.F. (1998). *Emotional Intelligence : An alternative explanation of career success. Development of multicomponential theory of emotional intelligence and it relationship to interview outcome (affect)*. Dissertation Thesis, Ph.D. (Industrial Psychology). University of South Florida. Photo Copied.
- Salovey, p., & Mary, J.D., oldman, S.L., Turvery, C., Palfai, T.P. (1995). *Emotional attention clarity and repair : Exploring emotional intelligence using the trait – mood scale*. 125 – 154. In J.W. Pennebaker (Ed.) emotional, disclosure, and health. Woshington D.C. American Psychological Association.
- Schutte, Nicoia S. et al. (1998, May). "Development and validation of a measure of emotional Intelligence," *Pesonality and individual Differences*. 25(97) : 167 – 177.
- Krejcie, R.V; & Morgan, D.W. (1970). "Determining sample size for research activities", *Educational and Measurement*, 30: 607-610
- Torrence, E. P. (1962). *Guiding creative talent*. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก ก
ตารางแสดงค่าสถิติต่าง ๆ

ตาราง 11 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. พฤติกรรมรักการอ่าน	1.00	.89**	.91**	.00	.40**	.48**	.44**	.41**	.06	.49**	.50**	.10*	
2. พฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน			.63**	.02	.35**	.47**	.39**	.38**	-.01	.44**	.39**	.09	
3. พฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน				-.02	.38**	.40**	.39**	.5**	.13**	.45**	.50**	.08**	
4. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน					.11*	.36**	.29**	.24**	.27**	.06	.20**	-.04	
5. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน						.50**	.28**	.21**	.06	.38**	.38**	-.02	
6. การเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง							.37**	.25**	.07	.41**	.44**	.11*	
7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์								.63**	.31**	.47**	.65**	.03	
8. ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน									.35**	.45**	.50**	.08	
9. ปรีชาเชิงอารมณ์										.09	.25**	.06	
10. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน											.59**	.08	
11. การรับรู้ความสามารถในการอ่าน												.09	
12. ความคิดสร้างสรรค์													1.00

** มีนัยสำคัญที่ .01 * มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง

แรงจูงใจ	การอบรมเลี้ยงดู	เจตคติที่ดี	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	112 (44.21)	212 (41.96)	211 (40.13)	221 (39.2)	122 (36.36)	121 (36.11)	111 (35.45)
สูง	สูง	สูง	54	222	44.75	0.54	2.79	4.62	5.55	8.39*	8.64*	9.30*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	19	112	44.21		2.25	4.08	5.01	7.85*	8.10*	8.76*
สูง	ต่ำ	สูง	29	212	41.96			1.83	2.76	5.60	5.85	6.51*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	15	211	40.13				0.93	3.77	4.02	4.68
สูง	สูง	ต่ำ	25	221	39.2					2.84	3.09	3.75
ต่ำ	สูง	สูง	19	122	36.36						0.25	0.91
ต่ำ	สูง	ต่ำ	51	121	36.11							0.66
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	44	111	35.45							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

แรงจูงใจ	การอบรมเลี้ยงดู	เจตคติที่ดี	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	222 (44.31)	212 (42.55)	211 (37.23)	221 (36.08)	111 (35.72)	121 (33.62)	122 (29.66)
ต่ำ	ต่ำ	สูง	8	112	46.50	2.19	3.95	9.27*	10.42*	10.78*	12.88*	16.84*
สูง	สูง	สูง	19	222	44.31		1.76	7.08	8.23*	8.59*	10.69*	14.65*
สูง	ต่ำ	สูง	9	212	42.55			5.32	6.47	6.83	8.93*	12.89*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	13	211	37.23				1.15	1.51	3.61	7.57
สูง	สูง	ต่ำ	12	221	36.08					0.36	2.46	6.42
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	25	111	35.72						2.10	6.06
ต่ำ	สูง	ต่ำ	24	121	33.62							3.96
ต่ำ	สูง	สูง	6	122	29.66							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มรวม

แรงจูง ใจ	การอบรม เลี้ยงดู	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	222 (58.87)	112 (54.90)	221 (54.62)	122 (54.00)	211 (52.19)	111 (50.91)	121 (48.74)
สูง	ต่ำ	สูง	39	212	63.20	4.33	8.30*	8.58*	9.20*	11.01*	12.29*	14.46*
สูง	สูง	สูง	71	222	58.87		3.97	4.25	4.87	6.68	7.96*	10.13*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	32	112	54.90			0.28	0.90	2.71	3.99	6.16
สูง	สูง	ต่ำ	35	221	54.62				0.62	2.43	3.71	5.88
ต่ำ	สูง	สูง	25	122	54.00					1.81	3.09	5.26
สูง	ต่ำ	ต่ำ	26	211	52.19						1.28	3.45
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	74	111	50.91							2.17
ต่ำ	สูง	ต่ำ	79	121	48.74							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน
และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

แรงจูง ใจ	การอบรม เลี้ยงดู	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	222 (55.90)	122 (55.00)	112 (53.80)	211 (52.64)	221 (52.55)	111 (50.24)	121 (48.68)
สูง	ต่ำ	สูง	8	212	64.87	8.97*	9.87*	11.07*	12.23*	12.32*	14.63*	16.19*
สูง	สูง	สูง	22	222	55.90		0.90	2.10	3.26	3.35	5.66	7.22
ต่ำ	สูง	สูง	13	122	55.00			1.20	2.36	2.45	4.76	6.32
ต่ำ	ต่ำ	สูง	5	112	53.80				1.16	1.25	3.56	5.12
สูง	ต่ำ	ต่ำ	14	211	52.64					0.09	2.40	3.96
สูง	สูง	ต่ำ	18	221	52.55						2.31	3.87
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	29	111	50.24							1.56
ต่ำ	สูง	ต่ำ	29	121	48.68							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวมตามระดับ
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดี
ต่อพฤติกรรมการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง

ลักษณะมุ่ง อนาคต	สภาพ แวดล้อม	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	112	212	221	211	122	211	111
						100.86	97.04	95.78	92.73	91.95	86.95	84.70
สูง	สูง	สูง	52	222	108.29	7.43	11.25	12.51	15.56*	16.34*	21.34*	23.59*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	21	112	100.86		3.82	5.08	8.13	8.91	13.91*	16.16*
สูง	ต่ำ	สูง	26	212	97.04			1.26	4.31	5.09	10.09	12.34
สูง	สูง	ต่ำ	18	221	95.78				3.05	3.83	8.83	11.08
ต่ำ	สูง	ต่ำ	41	121	92.73					0.78	5.78	8.03
ต่ำ	สูง	สูง	22	122	91.95						5.00	7.25
สูง	ต่ำ	ต่ำ	22	211	86.95							2.25
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	54	111	84.70							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับ
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดี
ต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ลักษณะมุ่ง อนาคต	สภาพ แวดล้อม	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	112	221	212	211	121	122	111
						(97.46)	(96.92)	(96.36)	(94.60)	(94.45)	(88.57)	(74.56)
สูง	สูง	สูง	39	222	105.03	7.57	8.11	8.67	10.43	10.58	16.46	30.47*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	13	112	97.46		0.54	1.10	2.86	3.01	8.89	22.90*
สูง	สูง	ต่ำ	12	221	96.92			0.56	2.32	2.47	8.35	22.36*
สูง	ต่ำ	สูง	11	212	96.36				1.76	1.91	7.79	21.80*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	5	211	94.60					0.15	6.03	20.04
ต่ำ	สูง	ต่ำ	22	121	94.45						5.88	19.89
ต่ำ	สูง	สูง	7	122	88.57							14.01
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	32	111	74.56							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียน
เพศหญิง

ลักษณะมุ่ง อนาคต	สภาพ แวดล้อม	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	112 (57.71)	212 (56.23)	121 (54.78)	221 (54.55)	122 (53.04)	211 (51.09)	111 (49.57)
สูง	สูง	สูง	52	222	63.25	5.54	7.02	8.47*	8.70*	10.21*	12.16*	13.68*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	21	112	57.71		1.48	2.93	3.16	4.67	6.62	8.14*
สูง	ต่ำ	สูง	26	212	56.23			1.45	1.68	3.19	5.14	6.66
ต่ำ	สูง	ต่ำ	41	121	54.78				0.23	1.74	3.69	5.21
สูง	สูง	ต่ำ	18	221	54.55					1.51	3.46	4.98
ต่ำ	สูง	สูง	22	122	53.04						1.95	3.47
สูง	ต่ำ	ต่ำ	22	211	51.09							1.52
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	54	111	49.57							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลักษณะมุ่ง อนาคต	สภาพ แวดล้อม	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	112 (56.00)	212 (55.16)	221 (54.66)	121 (52.11)	122 (49.75)	211 (49.45)	111 (47.79)
สูง	สูง	สูง	19	222	62.84	6.84	7.68	8.18	10.73*	13.09*	13.39*	15.05*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	5	112	56.00		0.84	1.34	3.89	6.25	6.55	8.21
สูง	ต่ำ	สูง	12	212	55.16			0.50	3.05	5.41	5.71	7.37
สูง	สูง	ต่ำ	12	221	54.66				2.55	4.91	5.21	6.87
ต่ำ	สูง	ต่ำ	17	121	52.11					2.36	2.66	4.32
ต่ำ	สูง	สูง	12	122	49.75						0.30	1.96
สูง	ต่ำ	ต่ำ	22	211	49.45							1.66
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	39	111	47.79							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มที่การศึกษา
ของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลักษณะมุ่ง อนาคตฯ	สภาพ แวดล้อมฯ	เจตคติ ที่ดีฯ	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	212 (56.41)	221 (55.50)	112 (54.96)	121 (54.03)	122 (52.63)	211 (49.68)	111 (48.11)
สูง	สูง	สูง	59	222	63.03	6.62	7.53	8.07	9.00*	10.40*	13.35*	14.92*
สูง	ต่ำ	สูง	29	212	56.41		0.91	1.45	2.38	3.78	6.73	8.30
สูง	สูง	ต่ำ	20	221	55.50			0.54	1.47	2.87	5.82	7.39
ต่ำ	ต่ำ	สูง	28	112	54.96				0.93	2.33	5.28	6.85
ต่ำ	สูง	ต่ำ	54	121	54.03					1.40	4.35	5.92
ต่ำ	สูง	สูง	22	122	52.63						2.95	4.52
สูง	ต่ำ	ต่ำ	29	211	49.68							1.57
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	86	111	48.11							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มที่การศึกษา
ของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลักษณะมุ่ง อนาคตฯ	สภาพ แวดล้อมฯ	เจตคติ ที่ดีฯ	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	212 (56.15)	112 (55.53)	221 (54.55)	122 (54.44)	121 (53.16)	211 (51.00)	111 (48.30)
สูง	สูง	สูง	64	222	63.40	7.25	7.87	8.85*	8.96*	10.24*	12.40*	15.10*
สูง	ต่ำ	สูง	33	212	56.15		0.62	1.60	1.71	2.99	5.15	7.85
ต่ำ	ต่ำ	สูง	28	112	55.53			0.98	1.09	2.37	4.53	7.23
สูง	สูง	ต่ำ	18	221	54.55				0.11	1.39	3.55	6.25
ต่ำ	สูง	สูง	27	122	54.44					1.28	3.44	6.14
ต่ำ	สูง	ต่ำ	53	121	53.16						2.16	4.86
สูง	ต่ำ	ต่ำ	32	211	51.00							2.70
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	86	111	48.30							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้อง
กับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
เข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ลักษณะมุ่ง อนาคต	สภาพ แวดล้อม	เจตคติ ที่ดี	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	211 (58.20)	121 (57.13)	112 (55.84)	221 (55.41)	212 (53.72)	122 (52.00)	111 (45.37)
สูง	สูง	สูง	39	222	63.25	5.05	6.12	7.41	7.84	9.53	11.25	17.88*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	5	211	58.20		1.07	2.36	2.79	4.48	6.20	12.83*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	22	121	57.13			1.29	1.72	3.41	5.13	11.76
ต่ำ	ต่ำ	สูง	13	112	55.84				0.43	2.12	3.84	10.47
สูง	สูง	ต่ำ	12	221	55.41					1.69	3.41	10.04
สูง	ต่ำ	สูง	11	212	53.72						1.72	8.35
ต่ำ	สูง	สูง	7	122	52.00							6.63
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	32	111	45.37							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับปรัชญา
เชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่ม
นักเรียนพิเศษหญิง

ปรัชญาเชิง อารมณ์	การเห็น แบบอย่าง	การ รับรู้	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	121 (101.37)	122 (100.41)	112 (97.60)	221 (94.41)	212 (91.61)	211 (86.71)	111 (84.74)
สูง	สูง	สูง	47	222	105.79	4.42	5.38	8.19	11.38	14.18*	19.08*	21.05*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	16	121	101.37		0.96	3.77	6.96	9.76	14.66*	16.63*
ต่ำ	สูง	สูง	37	122	100.41			2.81	6.00	8.80	13.70*	15.67*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	25	112	97.60				3.19	5.99	10.89	12.86*
สูง	สูง	ต่ำ	17	221	94.41					2.80	7.70	9.67
สูง	ต่ำ	สูง	33	212	91.61						4.90	6.87
สูง	ต่ำ	ต่ำ	34	211	86.71							1.97
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	47	111	84.74							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับวิชาเชิงอารมณ์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจาก
คนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง

วิชาเชิง อารมณ์	การเห็น แบบอย่าง	การ รับรู้	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	121 (44.18)	112 (41.96)	122 (41.78)	221 (39.88)	212 (36.66)	211 (35.32)	111 (35.12)
สูง	สูง	สูง	47	222	44.82	0.64	2.86	3.04	4.94	8.16*	9.50*	9.70*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	16	121	44.18		2.22	2.40	4.30	7.52*	8.86*	9.06*
สูง	ต่ำ	สูง	25	112	41.96			0.18	2.08	5.30	6.64*	6.84*
สูง	ต่ำ	ต่ำ	37	122	41.78				1.90	5.12	6.46*	6.66*
สูง	สูง	ต่ำ	17	221	39.88					3.22	4.56	4.76
ต่ำ	สูง	สูง	33	212	36.66						1.34	1.54
ต่ำ	สูง	ต่ำ	34	211	35.32							0.20
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	47	111	35.12							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถ
ในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

แรงจูง ใจ	สภาพ แวดล้อม	การ รับรู้	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	222 (103.09)	122 (99.18)	212 (94.85)	112 (87.92)	121 (84.42)	111 (82.25)	211 (77.62)
สูง	สูง	ต่ำ	3	221	108.33	5.24	9.15	13.48	20.41*	23.91*	26.08*	30.71*
สูง	สูง	สูง	22	222	103.09		3.91	8.24	15.17	18.67*	20.84*	25.47*
ต่ำ	สูง	สูง	11	122	99.18			4.33	11.26	14.76	16.93*	21.56*
สูง	ต่ำ	สูง	20	212	94.85				6.93	10.43	12.60	17.23*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	12	112	87.92					3.50	5.67	10.30
ต่ำ	สูง	ต่ำ	12	121	84.42						2.17	6.80
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	28	111	82.25							4.63
สูง	ต่ำ	ต่ำ	8	211	77.62							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

แรงจูงใจ	สภาพแวดล้อม	การรับรู้	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	121 (46.33)	112 (44.83)	212 (43.83)	222 (42.50)	122 (38.20)	111 (36.37)	221 (30.00)
สูง	ต่ำ	ต่ำ	2	211	47.5	1.17	2.67	3.67	5.00	9.30*	11.13*	17.50*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	3	121	46.33		1.50	2.50	3.83	8.13*	9.96*	16.33*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	6	112	44.83			1.00	2.33	6.63	8.46*	14.83*
สูง	ต่ำ	สูง	6	212	43.83				1.33	5.63	7.46	13.83*
สูง	สูง	สูง	8	222	42.5					4.30	6.13	12.50*
ต่ำ	สูง	สูง	10	122	38.2						1.83	8.20*
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	8	111	36.37							6.37
สูง	สูง	ต่ำ	1	221	30							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน และการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

แรงจูงใจ	สภาพแวดล้อม	การรับรู้	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	122 (44.09)	222 (42.04)	212 (41.00)	112 (35.16)	121 (34.91)	111 (33.00)	211 (30.75)
สูง	สูง	ต่ำ	3	221	50.33	6.24	8.29	9.33*	15.17*	15.42*	17.33*	19.58*
ต่ำ	สูง	สูง	11	122	44.09		2.05	3.09	8.93*	9.18*	11.09*	13.34*
สูง	สูง	สูง	22	222	42.04			1.04	6.88	7.13	9.04*	11.29*
สูง	ต่ำ	สูง	20	212	41				5.84	6.09	8.00	10.25*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	12	112	35.16					0.25	2.16	4.41
ต่ำ	สูง	ต่ำ	12	121	34.91						1.91	4.16
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	28	111	33							2.25
สูง	ต่ำ	ต่ำ	8	211	30.75							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามระดับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาด
ใหญ่พิเศษ

แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม รักการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (99.12)	12 (96.76)	11 (79.17)
สูง	สูง	49	22	102.27	3.15	5.51	23.10*
สูง	ต่ำ	24	21	99.12		2.36	19.95*
ต่ำ	สูง	21	12	96.76			17.59*
ต่ำ	ต่ำ	47	11	79.17			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเลี้ยงดูแบบ
รักสนับสนุน ในกลุ่มนักเรียนพิเศษหญิง

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (41.34)	11 (38.09)	12 (36.18)
สูง	สูง	79	22	43.00	1.66	4.91*	6.82*
สูง	ต่ำ	44	21	41.34		3.25	5.16*
ต่ำ	ต่ำ	63	11	38.09			1.91
ต่ำ	สูง	70	12	36.18			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุน ในกลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (38.18)	11 (35.08)	12 (31.02)
สูง	สูง	40	22	40.12	1.94	5.04*	9.10*
สูง	ต่ำ	22	21	38.18		3.10	7.16*
ต่ำ	ต่ำ	34	11	35.08			4.06
ต่ำ	สูง	42	12	31.02			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเลี้ยงดูแบบ
รักสนับสนุน ในกลุ่มที่การศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (41.44)	12 (36.82)	11 (34.19)
สูง	สูง	90	22	42.90	1.46	6.08*	8.71*
สูง	ต่ำ	52	21	41.44		4.62*	7.25*
ต่ำ	สูง	96	12	36.82			2.63
ต่ำ	ต่ำ	89	11	34.19			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเลี้ยงดูแบบ
รักสนับสนุน ในกลุ่มที่การศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (41.18)	11 (37.27)	12 (34.4)
สูง	สูง	98	22	42.03	0.85	4.76*	7.63*
สูง	ต่ำ	58	21	41.18		3.91	6.78*
ต่ำ	ต่ำ	88	11	37.27			2.87
ต่ำ	สูง	97	12	34.4			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภท
ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเลี้ยงดูแบบ
รักสนับสนุน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (39.28)	11 (36.68)	12 (34.69)
สูง	สูง	31	22	41.12	1.72	2.79	8.29*
สูง	ต่ำ	22	21	39.40		1.07	6.57*
ต่ำ	ต่ำ	33	11	38.33			5.50*
ต่ำ	สูง	30	12	32.83			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่
อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง

แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม รักการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (39.30)	11 (35.97)	12 (34.48)
สูง	สูง	18	22	46.22	6.92*	10.25*	11.76*
สูง	ต่ำ	10	21	39.30		3.33	4.84
ต่ำ	ต่ำ	39	11	35.97			1.51
ต่ำ	สูง	13	12	34.46			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่
อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม รักการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (41.08)	12 (40.19)	11 (30.80)
สูง	สูง	49	22	41.85	0.77	1.66	11.05*
สูง	ต่ำ	24	21	41.08		0.89	10.28*
ต่ำ	สูง	21	12	40.19			9.39*
ต่ำ	ต่ำ	47	11	30.80			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่
อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม รักการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (53.50)	21 (50.88)	11 (50.26)
สูง	สูง	28	22	60.60	7.10*	9.72*	10.34*
ต่ำ	สูง	14	12	53.50		2.62	3.24
สูง	ต่ำ	25	21	50.88			0.62
ต่ำ	ต่ำ	49	11	50.26			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านด้านรวม
ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านใน
กลุ่มเพศหญิง

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (92.46)	21 (92.42)	11 (89.23)
สูง	สูง	22	22	105.07	12.61*	12.65*	15.84*
ต่ำ	สูง	63	12	92.46		0.04	3.23
สูง	ต่ำ	48	21	92.42			3.19
ต่ำ	ต่ำ	75	11	89.23			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านด้านรวม ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (95.65)	22 (94.8)	11 (84.26)
สูง	ต่ำ	14	21	99.29	3.64	4.49	15.03*
ต่ำ	สูง	37	12	95.65		0.85	11.39*
สูง	สูง	15	22	94.80			10.54*
ต่ำ	ต่ำ	35	11	84.26			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านด้านรวม ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (87.65)	12 (85.9)	11 (80.2)
สูง	สูง	31	22	102.19	14.54*	16.29*	21.99*
สูง	ต่ำ	34	21	87.65		1.75	7.45
ต่ำ	สูง	29	12	85.90			5.70
ต่ำ	ต่ำ	44	11	80.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านด้านรวม ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่บิิตาระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (98.31)	12 (95.26)	11 (80.93)
สูง	ต่ำ	7	21	101.43	3.12	6.17	20.50*
สูง	สูง	13	22	98.31		3.05	17.38*
ต่ำ	สูง	19	12	95.26			14.33*
ต่ำ	ต่ำ	15	11	80.93			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (89.20)	21 (88.69)	11 (84.00)
สูง	สูง	18	22	112.28	23.08*	23.59*	28.28*
ต่ำ	สูง	30	12	89.20		0.51	5.20
สูง	ต่ำ	35	21	88.69			4.69
ต่ำ	ต่ำ	33	11	84.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านด้านรวม ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่ปีจากระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (92.50)	11 (85.56)	21 (82.33)
สูง	สูง	23	22	102.04	9.54	16.48*	19.71*
ต่ำ	สูง	6	12	92.50		6.94	10.17
ต่ำ	ต่ำ	16	11	85.56			3.23
สูง	ต่ำ	9	21	82.33			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (96.96)	21 (95.32)	11 (77.27)
สูง	สูง	46	22	102.52	5.56	7.20	25.25*
ต่ำ	สูง	24	12	96.96		1.64	19.69*
สูง	ต่ำ	34	21	95.32			18.05
ต่ำ	ต่ำ	37	11	77.27			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่
เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (39.4)	12 (38.68)	11 (30.75)
สูง	ต่ำ	17	21	40.70	1.30	2.02	9.95*
สูง	สูง	22	22	39.40		0.72	8.65*
ต่ำ	สูง	32	12	38.68			7.93*
ต่ำ	ต่ำ	54	11	30.75			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่
เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่
เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (38.54)	12 (38.28)	11 (37.37)
สูง	สูง	70	22	44.05	5.51*	5.77*	6.68*
สูง	ต่ำ	48	21	38.54		0.26	1.17
ต่ำ	สูง	63	12	38.28			0.91
ต่ำ	ต่ำ	75	11	37.37			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (40.97)	21 (38.79)	11 (30.16)
ต่ำ	สูง	24	12	42.08	1.11	3.29	11.92*
สูง	สูง	46	22	40.97		2.18	10.81*
สูง	ต่ำ	34	21	38.79			8.63*
ต่ำ	ต่ำ	37	11	30.16			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (56.71)	22 (53.86)	11 (48.82)
ต่ำ	สูง	37	12	56.81	0.10	2.95	7.99
สูง	ต่ำ	14	21	56.71		2.85	7.89
สูง	สูง	15	22	53.86			5.04
ต่ำ	ต่ำ	35	11	48.82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (51.47)	12 (51.13)	11 (48.72)
สูง	สูง	31	22	59.67	8.20*	8.54*	10.95*
สูง	ต่ำ	34	21	51.47		0.34	2.75
ต่ำ	สูง	29	12	51.13			2.41
ต่ำ	ต่ำ	44	11	48.72			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (53.63)	21 (53.05)	11 (49.79)
สูง	สูง	79	22	61.12	7.49*	8.07*	11.33*
ต่ำ	สูง	76	12	53.63		0.58	3.84
สูง	ต่ำ	58	21	53.05			3.26
ต่ำ	ต่ำ	114	11	49.79			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาปริญญาตรีขึ้นไป

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (58.28)	12 (56.89)	11 (48.73)
สูง	สูง	13	22	58.53	0.25	1.64	9.80*
สูง	ต่ำ	7	21	58.28		1.39	9.55*
ต่ำ	สูง	19	12	56.89			8.16*
ต่ำ	ต่ำ	15	11	48.73			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (51.45)	12 (51.10)	11 (50.39)
สูง	สูง	18	22	65.77	14.32*	14.67*	15.38*
สูง	ต่ำ	35	21	51.45		0.35	1.06
ต่ำ	สูง	30	12	51.10			0.71
ต่ำ	ต่ำ	33	11	50.39			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับกรเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

ลักษณะมุ่งอนาคต	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
ควบคุมตน	การอ่าน	คน			(53.94)	(52.06)	(50.40)
สูง	สูง	88	22	60.85	6.91*	8.79*	10.45*
สูง	ต่ำ	50	12	53.94		1.88	3.54
ต่ำ	สูง	49	21	52.06			1.66
ต่ำ	ต่ำ	140	11	50.40			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับกรเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่

ลักษณะมุ่งอนาคต	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12	21	11
ควบคุมตน	การอ่าน	คน			(52.00)	(50.82)	(50.26)
สูง	สูง	25	22	62.48	10.48*	11.66*	12.22*
ต่ำ	สูง	17	12	52.00		1.18	1.74
สูง	ต่ำ	28	21	50.82			0.56
ต่ำ	ต่ำ	46	11	50.26			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียนในชั้นเรียน ตามระดับลักษณะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่ง การอ่าน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดา ปริญญาตรีขึ้นไป

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เข้าถึงแหล่งฯ	เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมรักการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	11 (52.00)	12 (51.16)	21 (49.88)
สูง	สูง	23	22	60.56	8.56*	9.40*	10.68*
ต่ำ	ต่ำ	16	11	52.00		0.84	2.12
ต่ำ	สูง	6	12	51.16			1.28
สูง	ต่ำ	9	21	49.88			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการ เห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มรวม

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (96.36)	21 (96.30)	11 (81.59)
สูง	สูง	114	22	101.27	4.91	4.97	19.68*
ต่ำ	สูง	80	12	96.36		0.06	14.77*
สูง	ต่ำ	50	21	96.30			14.71*
สูง	ต่ำ	137	11	81.59			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย

การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (95.27)	21 (93.41)	11 (75.84)
ต่ำ	สูง	22	12	102.09	6.82	8.68	26.25*
สูง	สูง	30	22	95.27		1.86	19.43*
สูง	ต่ำ	17	21	93.41			17.57*
ต่ำ	ต่ำ	56	11	75.84			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (97.65)	22 (96.66)	11 (79.65)
ต่ำ	สูง	18	12	99.33	1.68	2.67	19.68*
สูง	ต่ำ	17	21	97.65		0.99	18.00*
สูง	สูง	35	22	96.66			17.01*
ต่ำ	ต่ำ	31	11	79.65			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21	12	11
					(97.55)	(95.94)	(82.15)
สูง	สูง	93	22	101.63	4.08	5.69	19.48*
สูง	ต่ำ	44	21	97.55		1.61	15.40*
ต่ำ	สูง	64	12	95.94			13.79*
ต่ำ	ต่ำ	126	11	82.15			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านด้านรวม ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21	12	11
					(97.59)	(95.99)	(81.94)
สูง	สูง	99	22	101.88	4.29	5.89	19.94*
สูง	ต่ำ	46	21	97.59		1.60	15.65*
ต่ำ	สูง	72	12	95.99			14.05*
ต่ำ	ต่ำ	124	11	81.94			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้อง
ในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการอ่านในกลุ่มรวม

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (41.34)	12 (39.87)	11 (32.94)
สูง	สูง	114	22	42.42	1.08	2.55	9.48
สูง	ต่ำ	50	21	41.34		1.47	8.40
ต่ำ	สูง	80	12	39.87			6.93
ต่ำ	ต่ำ	137	11	32.94			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมรักการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้อง
ในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (40.11)	22 (39.46)	11 (29.66)
ต่ำ	สูง	22	12	42.31	2.20	2.85	12.65*
สูง	ต่ำ	17	21	40.11		0.65	10.45*
สูง	สูง	30	22	39.46			9.80*
ต่ำ	ต่ำ	56	11	29.66			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (41.00)	22 (40.42)	11 (32.54)
สูง	ต่ำ	17	21	42.64	1.64	2.22	10.10*
ต่ำ	สูง	18	12	41.00		0.58	8.46*
สูง	สูง	35	22	40.42			7.88*
ต่ำ	ต่ำ	31	11	32.54			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (43.13)	21 (42.75)	11 (35.65)
ต่ำ	สูง	31	12	43.22	0.09	0.47	7.57*
สูง	สูง	53	22	43.13		0.38	7.48*
สูง	ต่ำ	12	21	42.75			7.10*
ต่ำ	ต่ำ	46	11	35.65			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของบิดาต่ำกว่าปริญญาตรี

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (42.20)	12 (39.73)	11 (33.20)
สูง	สูง	93	22	42.92	0.72	3.19	9.72
สูง	ต่ำ	44	21	42.20		2.47	9.00
ต่ำ	สูง	64	12	39.73			6.53
ต่ำ	ต่ำ	126	11	33.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่านในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับการศึกษาของมารดาต่ำกว่าปริญญาตรี

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (42.17)	12 (39.38)	11 (33.18)
สูง	สูง	99	22	42.76	0.59	3.38	9.58
สูง	ต่ำ	46	21	42.17		2.79	8.99
ต่ำ	สูง	72	12	39.38			6.20
ต่ำ	ต่ำ	124	11	33.18			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (45.00)	22 (40.69)	11 (35.62)
ต่ำ	สูง	7	12	45.42	0.42	4.73*	9.80*
สูง	ต่ำ	6	21	45.00		4.31	9.38*
สูง	สูง	23	22	40.69			5.07*
ต่ำ	ต่ำ	8	11	35.62			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้างและการรับรู้ความสามารถในการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง

การเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (41.69)	12 (38.92)	11 (33.23)
สูง	ต่ำ	14	21	43.85	2.16	4.93	10.62*
สูง	สูง	23	22	41.69		2.77	8.46*
ต่ำ	สูง	13	12	38.92			5.69
ต่ำ	ต่ำ	30	11	33.23			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ในการอ่านในกลุ่มนักเรียนเพศชาย

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (55.80)	21 (53.29)	11 (46.17)
ต่ำ	สูง	22	12	59.77	3.97	6.48	13.60*
สูง	สูง	30	22	55.80		2.51	9.63*
สูง	ต่ำ	17	21	53.29			7.12
ต่ำ	ต่ำ	56	11	46.17			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 69 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับการเห็นแบบอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ในการอ่านในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การเห็นแบบอย่างที่ดี จากคนรอบข้าง	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (56.22)	21 (55.00)	11 (47.09)
ต่ำ	สูง	18	12	58.33	2.11	3.33	11.24*
สูง	สูง	35	22	56.22		1.22	9.13*
สูง	ต่ำ	17	21	55.00			7.91*
ต่ำ	ต่ำ	31	11	47.09			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 70 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านด้านรวม ตามระดับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ใน
โรงเรียนขนาดเล็ก

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึง แหล่งอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (96.23)	22 (95.67)	11 (92.00)
สูง	ต่ำ	8	21	110.5	14.27*	14.83*	18.50*
ต่ำ	สูง	13	12	96.23		0.56	4.23
สูง	สูง	9	22	95.67			3.67
ต่ำ	ต่ำ	14	11	92.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 71 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านในกลุ่มนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การอ่าน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22 (56.57)	12 (55.54)	11 (47.51)
สูง	สูง	16	21	58.43	1.86	2.89	10.92*
สูง	สูง	21	22	56.57		1.03	9.06*
ต่ำ	ต่ำ	31	12	55.54			8.03*
ต่ำ	ต่ำ	33	11	47.51			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 72 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน ใน
กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึง แหล่งอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (56.15)	22 (54.55)	11 (52.00)
สูง	ต่ำ	8	21	65.75	9.60	11.20	13.75
ต่ำ	สูง	13	12	56.15		1.60	4.15
สูง	สูง	9	22	54.55			2.55
ต่ำ	ต่ำ	14	11	52.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 73 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการอ่านประเภทที่ไม่เกี่ยวข้องใน
ชั้นเรียน ตามระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการ
อ่านในกลุ่มนักเรียนพิเศษ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการอ่าน	การรับรู้ความสามารถของ ตนเองในการอ่าน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	12 (54.09)	21 (52.60)	11 (51.50)
สูง	สูง	88	22	60.42	6.33	7.82	8.92
ต่ำ	สูง	54	12	54.09		1.49	2.59
สูง	ต่ำ	45	21	52.60			1.10
ต่ำ	ต่ำ	69	11	51.50			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัด

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนานักเรียน

ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามนี้ ตามที่เป็นจริง กรุณาตอบทุกข้อ เพื่อจะสามารถนำข้อมูลที่ท่านให้ไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ข้อมูลที่ท่านให้ถือเป็นความลับ จะไม่มีการนำไปใช้ในกรณีอื่นใด นอกจากการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยทราบว่าท่านต้องเสียสละเวลาและกำลังความคิดในการตอบครั้งนี้อย่างมาก ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ในความร่วมมือของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย	นายสุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช
หลักสูตร	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กรุณากรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับชั้น ม.4 ม.5 ม.6
4. ระดับการศึกษาของบิดา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป
5. ระดับการศึกษาของมารดา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยทางจิตสังคม

แบบวัดที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมรักการอ่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. เมื่อมีเวลาว่างฉันจะอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. ฉันยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากห้องสมุดไปอ่านที่บ้าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
3. ฉันอ่านทบทวนบทเรียนเมื่อกลับถึงบ้าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
4. เมื่อฉันสงสัยในเรื่องที่เรียนจะหาหนังสือเรื่องนี้มาอ่านทันทีเพื่อคลายข้อสงสัย

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
5. เมื่อมีเวลาว่างฉันมักจะนำบทเรียนมาทบทวน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ฉันใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอ่านตำราเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. ฉันแบ่งเวลาสำหรับการอ่านหนังสือเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ฉันมีการเตรียมตัวโดยการอ่านหนังสือล่วงหน้าในเรื่องที่จะเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันอ่านหนังสือเรียนเมื่อจะสอบเท่านั้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันเล่าหรือคุยเกี่ยวกับบทเรียนที่ฉันได้อ่านมากกับเพื่อน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เมื่อมีเวลาว่างน้อยครั้งที่ฉันจะมีโอกาสได้อ่านทบทวนบทเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. สำหรับฉันหนังสือเรียนมีไว้อ่านในห้องเรียนเท่านั้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. นอกจากหนังสือที่ใช้ในห้องเรียนเรียนแล้ว ฉันยังซื้อหนังสือที่เกี่ยวกับการเรียนมาอ่านเพิ่มเติม

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันมักใช้วิธีการหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนด้วยการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. บ่อยครั้งที่ฉันอ่านหนังสือเรียนฉันจะว่าง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันใช้เวลาพักผ่อนไปกับการอ่านเรื่องราวต่างๆ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. เวลาว่างส่วนใหญ่ฉันหมดไปกับการดูทีวีมากกว่าการอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ระหว่างการเดินทางฉันจะมีหนังสืออ่านเล่นติดตัวไป

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันนำประเด็นที่ได้จากการอ่านสื่อออนไลน์มาสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันเลือกที่จะเล่นเกมส์มากกว่าที่จะอ่านข้อมูลข่าวสารในสื่อออนไลน์

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ฉันมีหนังสืออ่านเล่นเล่มโปรดที่ชอบและอ่านเป็นประจำ						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
22. ฉันมีวารสารที่ฉันติดตามอ่านทุกเดือน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
23. ฉันมักหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านสื่อออนไลน์						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
24. ฉันมีหนังสือการ์ตูนที่อ่านเป็นประจำ						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
25. ฉันใช้บริการร้านเช่าหนังสือ						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
26. ฉันมักยืมหนังสืออ่านเล่นจากห้องสมุดกลับไปอ่านที่บ้าน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
27. ฉันเลือกที่จะดูทีวีมากกว่าที่จะเสียเวลาไปกับการอ่านหนังสือความรู้รอบตัว						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
28. ฉันมักที่จะอ่านหนังสือที่เป็นความรู้รอบตัว						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
29. ฉันมักนำความรู้ที่ได้จากหนังสืออ่านเล่นมาเล่าให้คนในครอบครัวฟังเสมอ						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
30. ฉันติดตามข่าวสารด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์หรือสื่อออนไลน์						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 2 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนุน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าคุณรักฉันมาก						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
2. ผู้ปกครองไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
3. ผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่าคุณภูมิใจมากที่มีลูกอย่างฉัน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
4. ผู้ปกครองไม่ชอบที่จะให้ฉันปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
5. ผู้ปกครองสามารถช่วยให้ฉันหายกลัวและคลายทุกข์ได้						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
6. ผู้ปกครองยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
7. ผู้ปกครองทำตัวเหินห่างจากฉัน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
8. ถ้าผู้ปกครองอยู่บ้าน จะทำให้ฉันหายเหงาและไม่ว่าเหว						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
9. ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
10. ผู้ปกครองอบรมสั่งสอนเพื่อต้องการให้ฉันเป็นคนดี						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย
11. ผู้ปกครองให้เวลากับฉันน้อยเกินไป						
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง		ไม่จริงเลย

12. ผู้ปกครองมีอาการมึนงงเมื่อเข้าไปใกล้ชิดท่าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ผู้ปกครองจะให้กำลังใจเมื่อฉันทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ผู้ปกครองช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ผู้ปกครองรักและหวังดีต่อฉัน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 3 แบบวัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ฉันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางออนไลน์ที่บ้านได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ที่บ้านฉันมีมุมสำหรับอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ภายในห้องเรียนมีการจัดมุมหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. บรรยากาศในห้องสมุดโรงเรียนไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. โรงเรียนฉันมีการให้บริการเข้าถึงสื่อออนไลน์

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ที่บ้านฉันรับวารสารหรือหนังสือพิมพ์

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. โรงเรียนมีการจัดมุมหนังสือให้บริการนอกจากห้องสมุด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันสามารถหาหนังสือที่ฉันชื่นชอบได้จากห้องสมุดโรงเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เมื่อฉันต้องการซื้อหนังสือฉันสามารถไปร้านหนังสือใกล้บ้านได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ห้องสมุดที่โรงเรียนมีจำนวนความหลากหลายของหนังสือน้อย

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 4 แบบวัดการเห็นตัวอย่างที่ดีจากคนรอบข้าง

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. พ่อแม่มักใช้เวลาว่างไปกับอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ผู้ปกครองเล่าเรื่องที่ท่านเคยอ่านให้ฉันฟัง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ผู้ปกครองชี้ให้เห็นประโยชน์จากการอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อมีเวลาว่าเพื่อนฉันจะเข้าห้องสมุด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เพื่อนที่ชอบอ่านหนังสือทำคะแนนสอบได้ดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เพื่อนฉันขอยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่านที่บ้าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ครูเล่าถึงประโยชน์ของการอ่านให้ฟัง

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ครูแนะนำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจให้ทราบและให้ไปหาอ่าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่พาฉันไปร้านหนังสือเพื่อเลือกซื้อหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เพื่อนๆของฉันมักนำหนังสือมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เพื่อนฉันเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือใดๆ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. เมื่อมีเวลาว่างเพื่อนๆมักชวนกันไปนั่งคุยกันแทนการเข้าไปอ่านหนังสือตามคำแนะนำของคุณ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ผู้ปกครองฉันกล่าวว่าข้อคิดที่ได้จากการอ่านหนังสือสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. พ่อแม่ฉันอ่านหนังสือพิมพ์และวารสารทุกเช้า

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. เพื่อนมักบ่นให้ฟังว่าการอ่านหนังสือทำให้เครียด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ครูจะชื่นชมเพื่อนที่ขยันอ่านหนังสือเรียน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. พ่อแม่ให้ความสำคัญต่อการอ่านของฉัน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. เมื่อไปห้างสรรพสินค้าพ่อแม่จะพาไปซื้อหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. พ่อแม่จะมีหนังสือที่ชอบไว้อ่านประจำ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. กิจกรรมของครอบครัวคือการดูโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ฉันสามารถทำงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานที่ดีที่สุด					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
3. เมื่อทำงานใดๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญที่สุด					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
4. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใดฉันจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
5. ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยากและท้าทายความสามารถ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ฉันคิดว่าการเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญๆ นั้นเป็นเรื่องจำเป็น					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. ฉันจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ฉันเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการเรียนเพื่ออนาคตที่ดี					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
9. ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่สนใจว่าจะเรียนได้ดีเพียงใด					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
10. ฉันเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 6 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ฉันรีบทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เมื่อเวลาใกล้สอบฉันจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เข้าใจบทเรียนที่อาจารย์สอนและจะได้สอบได้คะแนนดี

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่ใคร่สนใจทำการบ้านเพราะไม่เห็นประโยชน์

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อมีคนทำให้ฉันโมโห ฉันจะแสดงความไม่พอใจออกไปให้เขารู้ทันที

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันไม่อยากจะสอบตกจึงขยันดูหนังสือ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมดเพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่เงินใช้

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเริ่มทำงานทันทีโดยไม่เสียเวลาคิดวางแผนก่อน

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันยังไม่ได้คิดว่า โตขึ้นอยากจะทำอะไร

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ถ้ารถเมล์นาน รถก็ยังไม่มา ฉันอยากยกเลิกการเดินทางนั้น

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันใช้เวลาไปวันๆ โดยไม่คิดถึงวันข้างหน้า

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันชอบเรียนรู้อะไรๆ รอบตัว เพื่อเอาไว้ใช้ประโยชน์ในวันข้างหน้า

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. คนที่ไม่ตรงต่อเวลา มักเป็นคนที่ไม่น่าคบหา ฉันจึงระวังตัวในเรื่องนี้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดีๆ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันเห็นสิ่งที่อยากได้ แม้จะมีราคาแพงฉันตัดสินใจซื้อและยอมอดในภายหลัง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ ถ้าสิ่งที่ฉันต้องการนั้นหาได้ยาก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 7 แบบวัดปรีชาเชิงอารมณ์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. เวลาโกรธหรือไม่สบายใจ ฉันรับรู้ได้ว่าอะไรเกิดกับฉัน

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

2. ฉันบอกไม่ได้ว่าอะไรทำให้ฉันรู้สึกโกรธ

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

3. เมื่อถูกขัดใจ ฉันมักรู้สึกหงุดหงิดควบคุมอารมณ์ไม่ได้

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

4. ฉันสามารถคอยเพื่อให้อารมณ์ร้ายหายที่พอใจ

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

5. ฉันมักมีปฏิกิริยาโต้ตอบรุนแรงต่อปัญหาเพียงเล็กน้อย

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

6. เมื่อถูกบังคับให้ทำงานสิ่งที่ไม่ชอบฉันจะอธิบายเหตุผลจนผู้อื่นยอมรับได้

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

7. ฉันสังเกตได้เมื่อคนใกล้ชิดมีอารมณ์เปลี่ยนแปลง

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

8. ฉันไม่สนใจกับความทุกข์ของผู้อื่นที่ฉันไม่รู้จัก
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
9. ฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นทำต่างจากสิ่งที่ฉันคิด
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
10. ฉันยอมรับได้ว่าผู้อื่นก็อาจมีเหตุผลที่ไม่พอใจการกระทำของฉัน
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
11. ฉันไม่รู้ว่าจะฉันเก่งเรื่องอะไร
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
12. แม้จะเป็นงานยาก ฉันมั่นใจว่าสามารถทำได้
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
13. เมื่อทำสิ่งใดไม่สำเร็จ ฉันรู้สึกหมดกำลังใจ
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
14. ฉันรู้สึกมีคุณค่าเมื่อได้ทำสิ่งต่างๆอย่างเต็มความสามารถ
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
15. เมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคและความผิดหวังฉันก็จะไม่ยอมแพ้
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
16. เมื่อเริ่มทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ฉันมักทำต่อไปไม่สำเร็จ
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
17. ฉันพยายามหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาโดยไม่คิดเอาเองตามใจชอบ
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
18. บ่อยครั้งที่ฉันไม่รู้ว่าจะอะไรทำให้ฉันไม่มีความสุข
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง
19. ฉันรู้สึกว่า การตัดสินใจปัญหาเป็นเรื่องยากสำหรับฉัน
-
จริงมาก	ค่อนข้างจริง	จริงบางครั้ง	ไม่จริง

20. เมื่อต้องทำอะไรหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน ฉันตัดสินใจได้ว่าจะทำอะไรก่อนหลัง

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

21. ฉันรู้สึกต้อยกว่าผู้อื่น

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

22. ฉันทำหน้าที่ได้ดีไม่ว่าจะอยู่บทบาทใด

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

23. ฉันสามารถทำงานที่รับมอบหมายได้ดีที่สุด

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

24. ทุกปัญหาที่มีทางออกเสมอ

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

25. ฉันพอใจกับสิ่งที่ฉันเป็นอยู่

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

26. ฉันไม่รู้ว่าทำอะไรทำ เมื่อรู้สึกเบื่อหน่าย

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

27. เมื่อว่างจากภาระหน้าที่ ฉันจะทำในสิ่งที่ฉันชอบ

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

28. แม้สถานการณ์เลวร้าย ฉันก็มีความหวังว่ามันจะดีขึ้น

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

29. เมื่อมีเรื่องที่ทำให้เครียด ฉันมักปรับเปลี่ยนให้เป็นเรื่องผ่อนคลายหรือสนุกสนานได้

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

30. ฉันรู้สึกไม่พอใจที่ผู้อื่นได้รับสิ่งดี ๆ มากกว่าฉัน

.....
 จริงมาก ค่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

แบบวัดที่ 8 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ฉันคิดว่ากาอ่านช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันเชื่อว่าถ้าฉันอยากมีความรู้มากกว่าคนอื่น ๆ ก็ต้องอ่านหนังสือมากๆ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันคิดว่ากาอ่านหนังสือออนไลน์ช่วยเพิ่มพูนความรู้

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันคิดว่ากาอ่านหนังสือทำให้ฉันเสียเวลา

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกว่ากาอ่านมากหรือน้อยก็ทำให้สอบได้เหมือนกัน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกเมื่อเมื่อต้องอ่านหนังสือประกอบการเรียน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันคิดจะอ่านหนังสือเมื่อฉันมีเวลาว่าง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันดีใจที่ได้ของขวัญเป็นหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อได้อ่านหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันรู้สึกง่วงนอนทุกครั้งทีอ่านหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันจะอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันพร้อมที่จะอ่านหนังสือที่ครูบอกว่าดี

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ถ้าฉันมีเวลาว่างฉันจะพักผ่อนด้วยวิธีการนอนมากกว่าการอ่านหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันมักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ถ้ามีร้านหนังสืออยู่ข้างบ้านฉัน ฉันจะแวะดูได้เกือบทุกวัน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดที่ 9 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการอ่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. ฉันสามารถอธิบายเนื้อหาที่ฉันอ่านให้กับเพื่อเข้าใจได้

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

2. ฉันไม่สามารถสรุปประเด็นจากการอ่านได้

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

3. ฉันไม่สามารถติดตามในเนื้อหาที่ฉันอ่านได้

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

4. ฉันสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ได้

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

5. การอ่านหนังสือไม่ใช่ปัญหาของฉัน

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

6. ฉันสามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์และทางอินเทอร์เน็ต

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

7. การอ่านหนังสือมาก ๆ ทำให้ฉันจับใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

.....
 มั่นใจที่สุด มั่นใจ ค่อนข้างมั่นใจ ค่อนข้างไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจ ไม่มั่นใจเลย

8. ฉันใช้เวลาไม่นานในการอ่านหนังสือแต่ละเล่ม

.....
มึนใจที่สุด	มึนใจ	ค่อนข้างมึนใจ	ค่อนข้างไม่มึนใจ	ไม่มึนใจ	ไม่มึนใจเลย

9. ฉันไม่สามารถอ่านนวนิยายที่เป็นเรื่องยาวๆได้

.....
มึนใจที่สุด	มึนใจ	ค่อนข้างมึนใจ	ค่อนข้างไม่มึนใจ	ไม่มึนใจ	ไม่มึนใจเลย

10. การอ่านผ่านสื่อออนไลน์ไม่เป็นอุปสรรคสำหรับฉัน

.....
มึนใจที่สุด	มึนใจ	ค่อนข้างมึนใจ	ค่อนข้างไม่มึนใจ	ไม่มึนใจ	ไม่มึนใจเลย

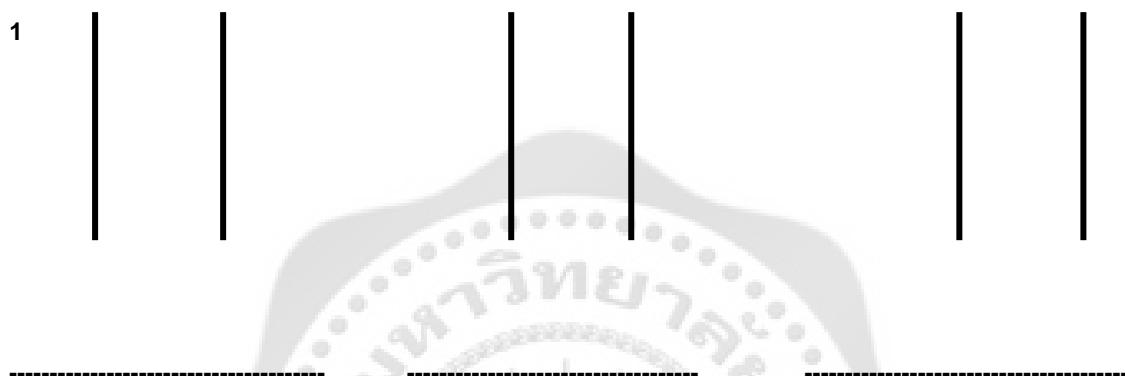
แบบวัดที่ 10 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 1 การวาดภาพจากเส้นตรงคู่ขนาน

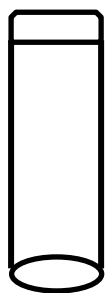
คำชี้แจง

1. ในเวลา 10 นาทีให้นักเรียนวาดภาพต่างๆที่แปลกๆใหม่ๆ จากเส้นคู่ขนานที่กำหนดมาให้มากที่สุด โดยให้เส้นคู่ขนานนี้เป็นส่วนสำคัญของภาพ แล้วเขียนชื่อภาพกำกับไว้ด้านล่าง

ตัวอย่าง

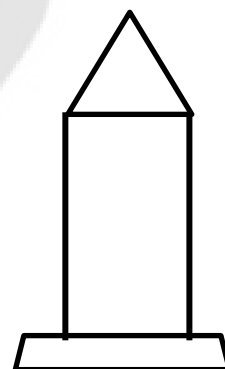
ตัวอย่างคำตอบ

.....กระป๋อง.....

...ถังขยะ.....

.....จรวด.....

2. ในการสร้างภาพนักเรียนจะเติมเส้นหรือจุดลงไปภายในหรือภายนอกของเส้นเพื่อให้สมบูรณ์ตามที่ต้องการได้
3. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระในการคิดวาดภาพตามที่นักเรียนสนใจ
4. ภาพที่แปลกและใหม่และไม่เหมือนของใครจะเป็นภาพที่ได้คะแนนดี

--	--	--	--	--	--	--	--

1..... 2..... 3..... 4.....

--	--	--	--	--	--	--	--

5..... 6..... 7..... 8.....

--	--	--	--	--	--	--	--

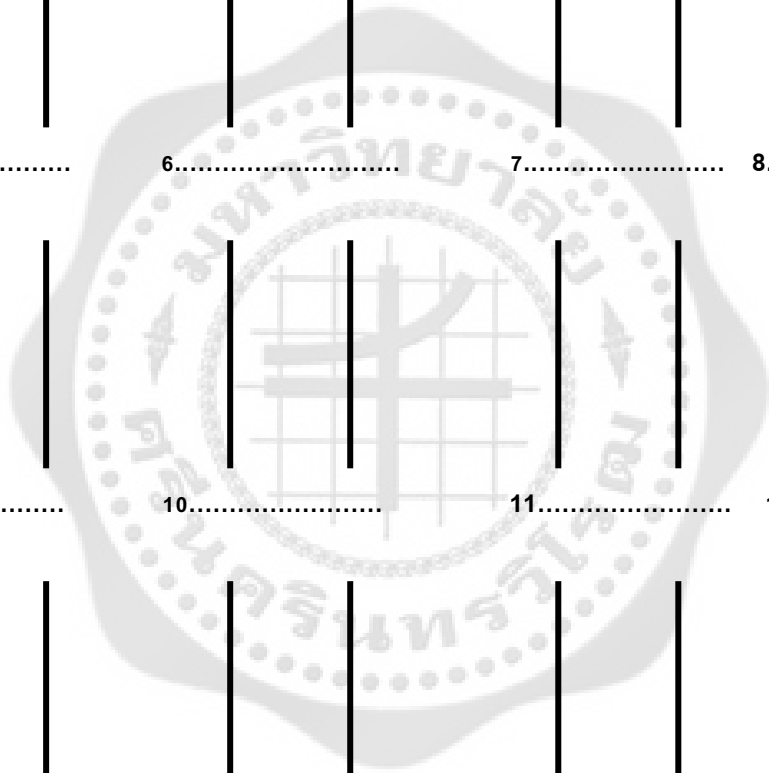
9..... 10..... 11..... 12.....

--	--	--	--	--	--	--	--

13..... 14..... 15..... 16.....

--	--	--	--	--	--	--	--

17..... 18..... 19..... 20.....

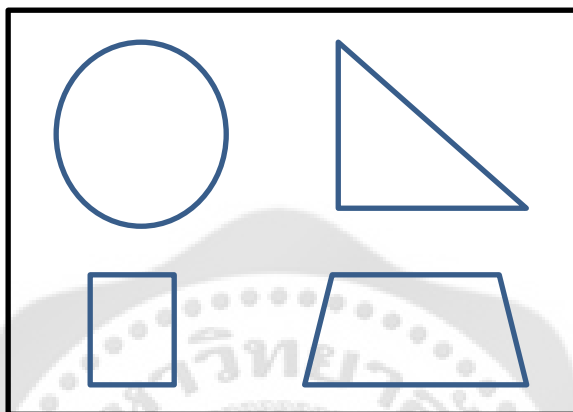

ตอนที่ 2 การประกอบภาพ

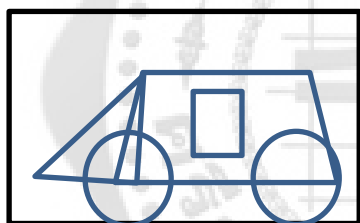
คำชี้แจง

1. ในเวลา 10 นาที ให้นักเรียนนำภาพรูปทรงเรขาคณิตที่กำหนดให้มาประกอบเป็นภาพที่มีความหมายให้ได้มากที่สุด เขียนชื่อกำกับไว้ทุกภาพ อาจใช้รูปทรงที่ซ้ำ ย่อ ขยาย หรือเปลี่ยนทิศทางได้

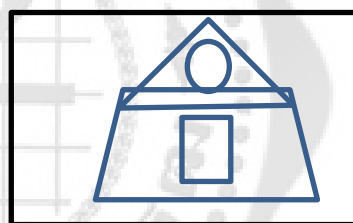
ตัวอย่าง

ตัวอย่างคำตอบ

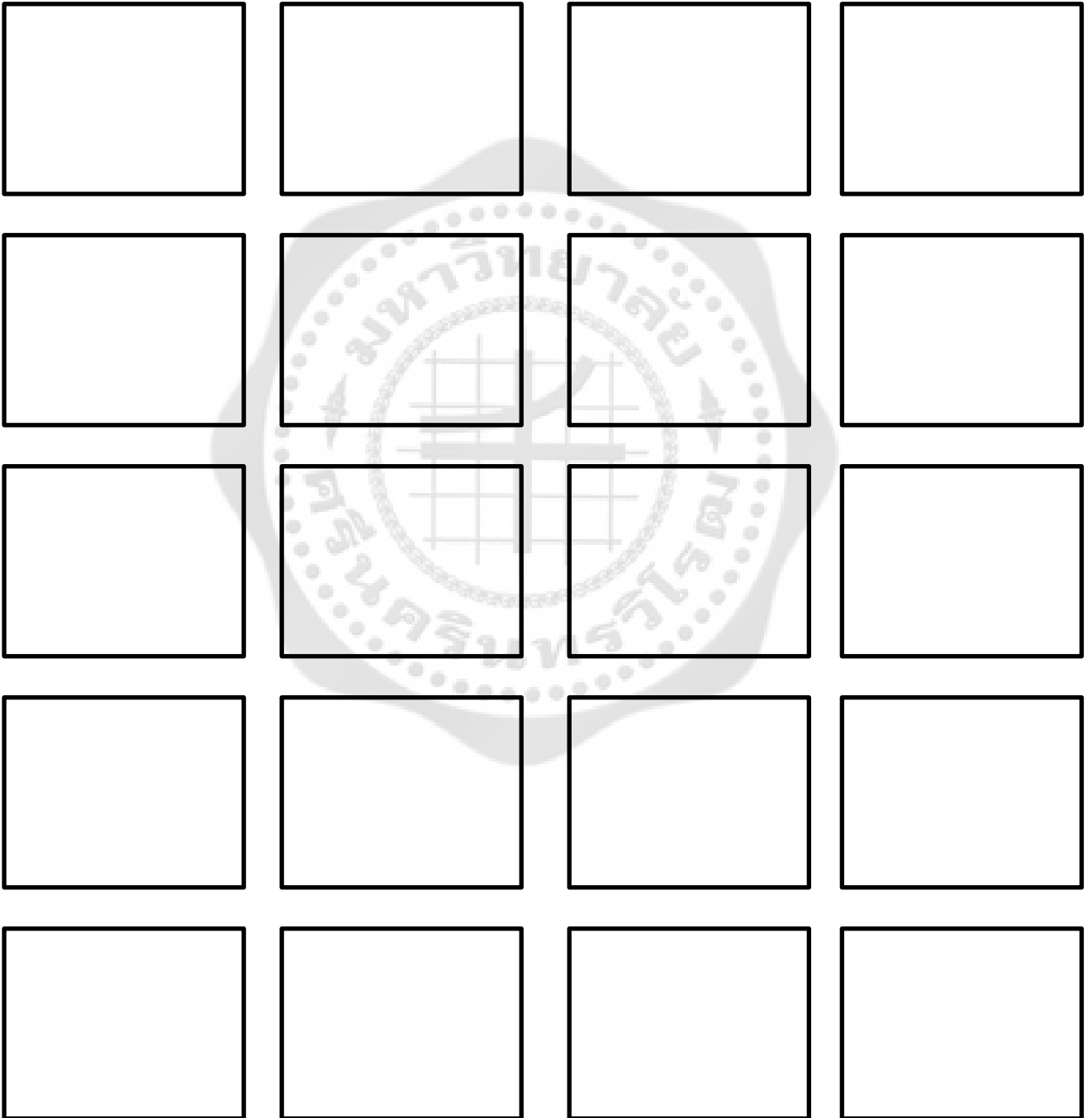
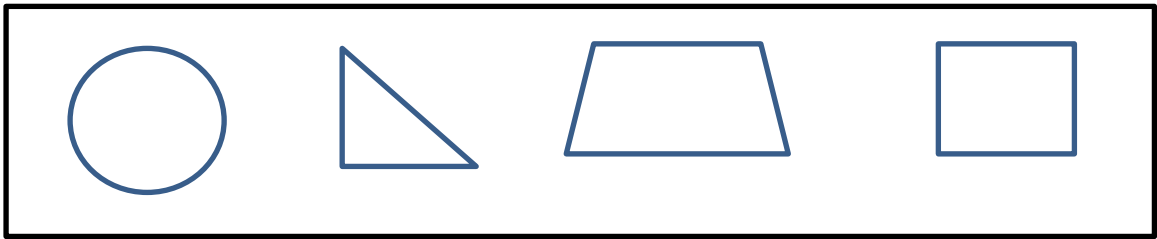

รถ

บ้าน

2. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดังนั้นนักเรียนมีอิสระในการสลับจัดวางภาพตามที่นักเรียนสนใจ
3. พยายามสร้างภาพที่แปลกและไม่เหมือนใคร

ตอนที่ 3 ประโยชน์ของสิ่งของ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของฟางข้าว ที่เก็บเกี่ยวเมล็ดออกหมดแล้วมาให้มากที่สุด

ตัวอย่างคำตอบ

1. ใช้ทำปุ๋ยหมัก
 2. ใช้เพาะเห็ด
 3. ใช้เป็นเชื้อเพลิง
 4. ใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์
-
3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร
 4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่นักเรียนคิดได้ก่อน
 5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

ตอนที่ 4 ความเหมือนกัน

คำชี้แจง

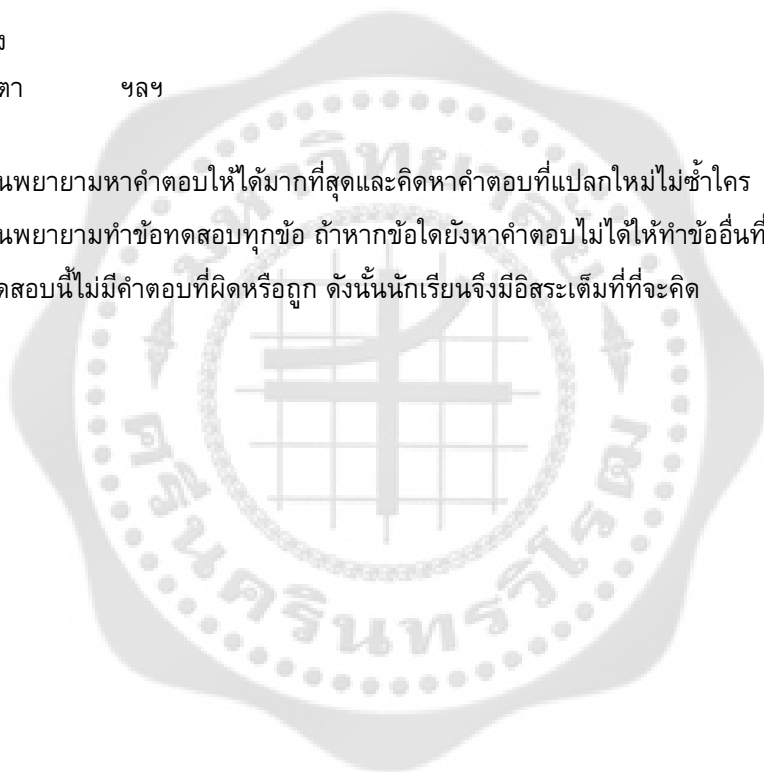
1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อใช้เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนบอกความเหมือนกันของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ควายกับสุนัขเหมือนกันอย่างไร

ตัวอย่างคำตอบ

1. มี 4 ขา
 2. มีขน
 3. มีหาง
 4. มี 2 ตา ฯลฯ
-
3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร
 4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่นักเรียนคิดได้ก่อน
 5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

ข้อที่ 1 นาฬิกาจับเครื่องคอมพิวเตอร์เหมือนกันอย่างไร บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 2 ปีกับขลุ่ยเหมือนกันอย่างไร บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 3 แมวกับเสื่อเหมือนกันอย่างไร บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 4 กระดาษกับผ้าเหมือนกันอย่างไร บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 5 โต๊ะกับเก้าอี้เหมือนกันอย่างไร บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ผลที่จะเกิดตามมา

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 5 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
2. แบบทดสอบแต่ละข้อกำหนดสถานการณ์ต่างๆมาให้ให้นักเรียนคาดคะเนหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้นตามมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

ถ้าคนไม่เรียนหนังสืออะไรจะเกิดตามมาจาก บอกรายละเอียดมากที่สุด

ตัวอย่างคำตอบ

อ่านหนังสือไม่ออก

โดนหลอกง่าย

ฯลฯ

3. นักเรียนพยายามหาคำตอบให้ได้มากที่สุดและคิดหาคำตอบที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร
4. นักเรียนพยายามทำข้อทดสอบทุกข้อ ถ้าหากข้อใดยังหาคำตอบไม่ได้ให้ทำข้ออื่นที่นักเรียนคิดได้ก่อน
5. แบบทดสอบนี้ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก ดังนั้นนักเรียนจึงมีอิสระเต็มที่ที่จะคิด

ข้อที่ 1 ถ้าคนเราบินได้อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 2 ถ้าคนเราเข้าใจภาษาสัตว์อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 3 ถ้าโลกนี้ไม่มีต้นไม้อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 4 ถ้าคนหายใจในน้ำได้อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 5 ถ้าทุกคนไม่ตายไปจากโลกนี้อะไรจะเกิดตามมาบ้าง บอกมาให้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายสุรชัย รุ่งเรืองกุลวณิช
วันเดือนปีเกิด	22 กุมภาพันธ์ 2525
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	26 หมู่ 1 ต.บึงน้ำรักษ์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา (เกียรตินิยมอันดับ 2) คณะศึกษาศาสตร์ จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2558	

